XUSUUS QORKA WAREYSKA

loogu **tala galay Qoysaska Caruurta Dhagoole** ama **Maqalka ku Adag**

Buug-gaabinta Khayraadka loogu talagalay Qoysaska Carruurta Dhega la' ama Maqalka ku Adag

Daabacaaddan waxaa soo saaray Washington State Department of Health's Early Hearing Detection, Diagnosis and Intervention (EHDDI, Barnaamijka Waaxda Caafimaadka ee Maqalka, Baadhitaanka iyo Wax-ka-qabashada Hore).

Waxaad ka arki kartaa oo soo bixi kartaa buuggan internetka ee:
www.doh.wa.gov/earlyhearing

Nuqulada dheeraadka ah kala xiriir barnaamijka EHDDI ee:
Taleefonka: 1-888-WA-EHDDI (1-888-923-4334)
Iimeelka: ehddi2@doh.wa.gov

Mahadcelin gaar ah waxaan ku siinaynaa shaqadaan muraajacaynta daabacaada:
Waalidiinta badan ee noo sheegay sheekooyinkooda iyo fikirkooda; Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY, Xarunta Carruurta Dhagoolka ah iyo Kuwa Maqalkoodu Culus yahay); Family Conversations; Guide By Your SideTM; Hearing, Speech and Deaf Center; Listen and Talk; Northwest School for Deaf and Hard-of-Hearing Children; Office of the Deaf and Hard of Hearing (Xafiiska Dhagoolka iyo dadka Maqalkoodu culus yahay); Seattle Children's Hospital; Spokane HOPE School; University of Washington; Washington Sensory Disabilities Services; Astria Hearing and Speech Center.

Qaybaha hagaha khayraadkan waxaa laga soo qaatay:

- *Alaska's Early Hearing Detection & Support (EHDI, Buugga Maqalka Maqalka Hore ee Alaska ee Soo Ogaashaha & Taageerada) parent resource manual* oo fasax ka helaya Early Hearing Detection & Intervention (EHDI) Program (Barnaamijka Ogaanshaha Hore iyo Waxka Qabadka Dhagaysiga ee Hore).
- *Colorado Resource Guide (Tilmaamaha Khayraadka Colorado)* oo ogolaansho ka heshay Colorado Families for Hands & VoicesTM program (Barnaamijka TM ee Gacmaha iyo Codadka ee Qoysaska Colorado).
- *Indiana Hands & Voices Guide By Your Side Guided Family Notebook (Tilmaamaha Gacmaha iyo Codadka reer Indiana ee Buuga Qoyska Haya ee La Dhinacaaga Yaala)* markii fasax looga qaatay Indiana Hands & Voices Guide By Your Side program (Barnaamijka Tilmaamaha Gacmaha iyo Codadka ee La Isdhinac Dhigay ee Indiana)
- *Babies and Hearing Loss: An Interactive Notebook for Families with a Young Child who is Deaf or Hard of Hearing (Dhallaanka iyo Luminta Maqalka: Buug Macluumaad oo Isdhexgal leh looguna Talagalay Qoysaska ay u Joogaan Ilmaha Yaryar ee Dhagoolka ah ama Maqalkoodu Culus yahay)* kadib markii fasax looga qaatay Wisconsin Department of Health Services' *Sound Beginnings program (Barnaamijka Bilawga Codka ee Waaxda Wisconsin ee Adeegyada Caafimaadka)* iyo Wisconsin Educational Services Program for the Deaf and Hard of Hearing (Barnaamijka Adeegyada Waxbarashada Wisconsin ee Dhago La'aanta iyo Dhago Cuslaanta).

Washington State Department of HEALTH

Si aad u codsato dukumiintigan qaab kale, wac 1-800-525-0127. Dhaga la'aan ama macaamiisha maqalka culus, fadlan wac 711 (Washington Relay) ama iimeelka doh.information@doh.wa.gov.

DOH 366-017 July 2024 Somali

Mashruucan waxaa qayb ahaan taageeray Health Resources and Services Administration (HRSA, Maamulka Adeegyada iyo Khayraadka Caafimaadka) of the U.S. Department of Health and Human Services (HHS, Waaxda Adeegyada Caafimaadka iyo dadka ee Maraykanka) iyada oo la raacayo lambarka deeqda H61MC00084 Universal Newborn Hearing Screening (H61MC00084 baaritaanka dhageysiga ee Universal ee Dhallaanka ah oo Dhan) $250,000. Xogtaan ama mawduucaan iyo gaba-gabadaba waxaa iska leh qoraaga loomana qaadan karo fikirka rasmiga ah ama xeerka, mana siinayso wax dhiiri gelin gaar ah inay soo faragashato Health Resources and Services Administration (HRSA), Health and Human Services (HHS) ama Dawlada Maraykanku.

Dhageysiga sawirada gargaarka on daboolka xurmada MED-EL Corporation (www.medel.com)

Mawduucyada

Bilaabida 1
Dareemada ku aadan Ilmahaaga oo Dhagool ah ama Maqalkiisu Culus yahay 1
Maxaad Samayn Kartaa Waqti Xaadirkaan? 1

Maqalka Cunugaaga 5
Qaybaha Dhegta 5
Sidee ayuu Ilmahaygu u Maqlaa Dhawaaqa? 6
Ku Saabsan Maqal la'aanta ama Farqiga Maqalka 6
Su'aalo Laga Yaabo In Aad Ka Qabto Maqalka Ilmahaaga 12

Taageerada Hore iyo Kooxda Taageerada 13
Taageerada Hore 13
Kooxda Taageerada Hore 14
Dhakhaatiirta iyo Adeeg Bixiyaasha Caafimaadka 14
Taqasuslayaasha iyo La taliyaasha 15
Baraha Bulshada 17
Carruurta Dhegaha La ama Dhagaha Culus Iyo 18

Shaybaadhka Maqalka ee Ilmahaaga 21
Baaritaannada Yoolka leh ee Maqalka 21
Baaritaannada Habdhaqanka Maqalka 22
Fahanka Maqalka Cunugaaga 24
Su'aalo aad Ka qabi Karto Baaritaannada Maqalka Cunugaaga 27

La xiriirida Ilmahaaga 29
Sidee Maqalka la'aanta ama Saamaynta Farqiga Maqalkaee Isgaarsiinta 29
Doorashada Fursadaha Isgaarsiinta 30
Maqalka, Dhegaysiga iyo Maskaxda 32
Su'aalaha Qoysasku Ka qabi Karaan Hadalka ilmaha 33
Tignooloojiyad Kaalmaati ah 35
Caawimaad Dhaqaale 43

U doodista 45
Sharciga iyo Xaquuqahaaga 45
Xaquuqahaaga iyo Masuuliyadahaaga Ka Waalid ahaan ama ka Masuul ahaan 48

Xogta sii waday

Ilaha 51
La xariirida Iskuduwaha Ilaha Qoyskaaga 51
Taageerada Qoyska 51
Barnaamijyada Taageerada Hore ee ku Takhasusay
Carruurta Dhego La' ama Dhago Culus 52
Dugsiyada Caruurta Dhegoolayaasha ah ama Dhago Culus 56
Webseedyada 58
Shuruudaha iyo Qeexitaannada 62

Joogtaynta Nidaamka 73
U diyaar Garoowga Balamaha Carruurta 73
Qorshaha Daryeelka Dhalaanka Dhagoolka ah ama Maqalkoodu Culus yahay 75
Xogta Muhiimka ah ee Xariirka (xaashida shaqada) 77
Mudaynta Balamaha (xaashida shaqada) 83
Xogta Maqalka (xaashida shaqada) 85
Su'aalo quseeya Kooxdaada Taageerada Dhallaanka (xaashida shaqada) 87
Yoolalka Qoyska (xaashida shaqada) 93

Sheekooyinka Qoyska 95
Marc iyo James: Koox Cajiib ah! 96
Riyada Hadalka 97
Kooxda Wendorf: Isla Korida 98
Malaayiin Mayl Kala Fog: Safarka Qoyska 100
Sheekada Qoyska Luetke-Stahlman 101
Qoyska Boling: Jacayl Ka buuxo 102
Taariikhda Olivia 104
The Hallway: Safarka Qoyska 106
Socdaalka Abaalmarinta 107

Horudhac

Mudane Qoyska,

Waxaad hadda maqashay in cunugaagu yahay dhagool ama maqalkiisu culus yahay. Waxaan u diyaarinay buugaan buuga oo ah kheyraadka qoyskaaga, maadaama oo ay u badan tahay in aad heyso su'aalo badan oo ku saabsan waxa aad ka fili karto iyo cidda kaa caawin karta safarkan. Buugan waxad ka heli doontaa macluumaad ku saabsan maqalka, fursadaha isgaarsiinta iyo khayraadka aad heli karto.

Waxaan rajaynayaa in macluumaadkani kaa caawinayo inaad kalsooni ka hesho helitaanka ilo iyo u doodidda cunuggaaga. Qosas badan ayaa u arkaa u qaadashada buugan in uu u fududayn doono in khayraadkooda iyo balamahoodu ay noqdaan kuwo nidaamsan. Fadlan ka dhigo buuggaan mid kuu gaar ah sidaad doonto—waxaa si gaar ah loogu sameeyay adigga iyo qoyskaaga

Macluumaadka ku jira buuggan ayaa laga yaabaa inay iminka wax kuu taraan oo qaarkoodna ay ku caawin doonaan goor danbe. Fadlan adeegso Liiska Mawduucyada si aad u hesho xogta sida ugu badan kuu caawinaysa. Haddii aad qabtid su'aalo ku saabsan mowduucyada lagaga hadlay tilmaamahan, fadlan weydii qof ka mid ah kooxdaada taageerada hore.

Cunugaagu waxa uu leeyahay mustaqbal farxad leh iyo inuu ahaado mid dhagool ah ama maqalkiisu culus yahay waa keliya qayb kamid ah safarkaas. Waxaan rajeynayaa in xogtan kaa caawiso inaad howsha bilowdo, waxaanan kuu rajaynayaa wanaaga oo dhan.

Si daacad ah,

Katie Eilers, MPH, MSN, RN
Agaasimaha, Office of Family and Community Health Improvement (Xafiiska Hormarinta Caafimaadka
Prevention and Community Health (Kahortaga iyo Caafimaadka Bulshada)
Washington State Department of Health (Waaxda Caafimaadka Gobolka Washington)

Bilaabida

Dareenka Ku Saabsan Dhego La'aanta Ama Dhagaha Culuslaanta Ilmahaaga

Ogaanshaha in ilmahaagu uu dhago la' yahay ama dhaga culus yahay waxay xaqiijin kartaa waxa aad hore uga shakisnayd ama waxay noqon kartaa lama filaan. Qoysasku waxay uga falceliyaan warkaan qaabab kaladuwan. Ogoow in si kasta oo aad uga falcelisaba, ay tahay wax caadi ah.
Fadlan xasuusnoow inaadan keligaa ahayn.

Waxaad jiri kara go'aano badan oo muhiim ah oo aad ka gaari karto daryeelka ilmaha, taasna waxaa laga yaabaa inay noqoto wax badan. Maskaxda ku hay in daryeelayaashu ay go'aanka ku qaataan macluumaadka ay xilligaas hayaan iyo waxa ugu wanaagsan ilmahooda iyo qoyskooda xilligan. Maadaama uu cunuggaagu kobcayo oo uu korayo, qoyskaaguna ay soo uruurinayaan macluumaad cusub, qorshayaashaadu waxay wax ka bedeli karaan habkii ay ku dabooli lahaayeen baahida qoyskaada.

Buuggan wuxuu bixiyaa kheyraad ka yimaada hay'adaha waayo-aragnimada u leh la shaqeynta qoysaska sida kiina oo kale ah (fiiri qaybta Khayraadka). Ururadan waxay si farxad leh gacan uga geysan doonaan inaad wax ka qabato walaaca hadda jira iyo kuwa mustaqbalka. Waxaan sidoo kale ku darnay sheekooyin shakhsi ah ee qoysas ka soo jeeda gobolka Washington. Waxaan rajaynaynaa in aad hadalkooda waxtar u aragto.

Inta badan waxa aynu "niraahno" waxa ay ka muuqataa iyada oo loo marayo isgaadhsiinta aan afka ahayn, sida muuqaalada wajiga iyo luuqadda jirka.

Maxaad Samayn Kartaa Hadda?

Toddobaadyada ugu horreeya iyo bilaha ugu horreeya marka ilmahaagu uu dhago beelo ama dhago cuslaado waxa uu noqon karaa wakhti mashquul ah oo lala dawakho. Waa kuwan qaar ka mid ah fikradaha kaa caawinaya:

La macamisho oo aad la xiriir ilmahaaga

Bilow inaad la xiriirto ilmahaaga hadda. Qaar badan oo kamid ah waxa aan "dhahno" ayaa muujinaaya hadal ishaaro ah, sida ishaarooyinka wajiga iyo tilmaamaha jirku bixiyo. Xariirka u dhaxeeya ilmo iyo qoyskiisa ayaa ah wax dabiiciyan ugu yimaada isdhexgalka fool ka foolka ah ee isku dhaw, ciyaarta iyo hadalka inta lagu jiro hawlaha caadiga ah ee maalinlaha ah. Cunugaaga ayaa baran kara sida wax looga akhriyo wajigaaga iyo jirkaaga, xataa haddii uusan awoodin inuu si buuxda u maqlo erayada lagu hadlay.

Dhallaanka ayaa wax ka barta waxyaabaha aad samayso aadna sheegto maalin kasta. La hadal cunugaaga intaad wado shaqooyinka maalinlaha ah sida ka badalida xafaayada, u qubaynta, ama quudinta. Ilmahaaga ayaa sidoo kale baran doona marka aad heeso qaadayso, aad fara ka ciyaar samaynayso, iyo marka aad ciyaarayso gaymamka sida peek-a-boo, pat-a-cake, iyo so-big.

Bogga xiga waxaa ku yaal qaar ka mid ah fikradaha xiriirka hore si ilmahaaga loogu tijaabiyo.

Waxyaabaha La iskudayo	Tusaalooyinka Waxa aad Samayn karto
Adeegso codkaaga dabiiciga ah markaad la hadlayso cunugaaga. La hadal oo u hees cunugaaga. Indhaha iska fiiriya cunugaaga.	Intaad dhabaan-dhabayso ama sabaalinayso cunugaaga, ku hees hobeeyada carruurta una sheeg ilmaha jacaylka badan ee aad u qabto. Xaqiiji in cunugaagu keliya arki karo wajigaaga marka aad hadlayso.
Adeegso ishaaro jireed oo waafaqsan erayadaada iyo ficiladaada.	Intaad ciyaarayso ciyaarta peek-a-boo, dheh "Peek-A-Boo!" adoo muuqaal la yaab ah, oo farxad leh ka muujinaaya wajigaaga. Dheh, "Ma doonaysaa inaan kaa badalo xafaayada?" adoo wajigaaga ku muujinaaya ishaarada su'aal. Kudar astaamo iyo ishaarooyinka wajiga intaad wado shaqada xafaayad ka badalka.
Adeegso luuqada ishaarada ama ishaarooyinka iyo dhaqdhaqaaqyada gacanta intaad hadlayso.	Markaad dhahayso, "Aan badalno xafaayadaada," farta ku fiiq xafaada ilmaha. Haati gacantaada ama gacanta cunugaaga marka aad dhahayso, "Haloow" ama "Macsalaamo."
U sharax marka la gaaro waqtiga samaynta wax.	Dheh, "Waa xiligii jiifka. Nawad aan jiifanee."
In badan indhaha sii oo taabo, laabta geli oo dhunko, taasi waxay ka caawinaysaa ilmahaaga inuu barto macaamilka adiga iyo qoyskaaga.	Fiiri wajiga ilmahaaga oo waxaad tidhaahdaan ama u ishaar "Waan ku jeclahay.". Markaas, inbadan laabta geli oo dhunko. Hag gacanta ilmahaaga intay rabaayadaynayso eeyga qoyskaaga. Isla waqtigaas, wajiga ka fiiri cunugaaga oo dheh, "Tartiib" ama "Eey wanaagsan." Cunugaaga ayaa baranaaya sida loo rabeeyo eeyga si naxariis leh.
Daawo oo dhagayso in cunugaagu uu sameeyo ishaaro ama yidhaahdo kalmado oo uga jawaab.	Haddii ilmahaagu uu ku dhawaaqayo dhawaqa "M", ku jawaab "Mmmm... Caano!" oo tilmaam dhalada ilmahaaga ama koob ama u ishaar "caano". Haddii cunugaagu uu sameeyo calaamada caanaha ku habboon, ku celi calaamada adoo ku dhehaya "Caano" oo farta ku fiiqaya koobka ama dhalada cunugaaga. Signing Savvy (www.signingsavvy.com) waa bar oonleen ah oo muhiim ah oo aad ka helayso muuqaalo kaa caawinaaya barashada qaar kamid ah ishaarooyinka waawayn.
Ka jawaab ishaarooyinka wajiga ee cunugaaga. *Tan ayaa sidoo kale noqon karta waqti ku habboon inaad cunugaaga ka caawiso barashada erayga ama inuu ishaaro dareemadiisa sidoo kale.*	Dheh, "Waxad u muuqataa inaad baashalayso!" adoo raacinaaya dhoola cadayn wayn iyo ishaarada baashaal. Dheh, Allla. Murug ayaa kaa muuqata." adoo muujinaaya waji murugo leh iyo ishaarada murug.
Wada ciyaara oo ku wada ciyaara caruursadaha si loo taageero isgaarsiinta iyo horumarinta ereyada.	Sii ilmahaaga kalmado fikradaha kala duwan sida kuwa waaweyn iyo kuwa yaryar. Ka hadal oo tilmaan waxa ilmahaagu eegayo. Ishaar oo ku dhawaaq waxyaabaha marar badan. Ku celcelintu aad ayay muhiim u tahay.
U samee buug xasuus ah dadka iyo waxyaabaha cunugaagu ugu jecel yahay.	Ka hadal oo ishaar sawirada xiisaha u leh cunugaaga. Ahoow qof sharaxaad bixinaya. Isha ka fiiri cunugaaga kadibna buugga wada fiirsha kadibna markale indhaha iska fiirsha. Joogso muddo ku filan in cunugaagu ku jawaabo si aad u dhiiri geliso tookaysiga. Uga jawaab ishaarooyinka jidhka iyo codadka ilmahaaga sida sheekada oo kale.

La xiriir Isuduwaha Kheyraadka Qoyska (FRC) ee gobolkaada

FRC waa khayraad aad u qiimo badan, kaasoo kaa caawin kara wax walba oo ka mid ah inaad ku xidhnaato bulshadaada iyo maalgelinta qalabka dhagaysiga ama u wareegida dugsiga. Wax ka oggow sida aad ula xiriiri karto FRC-gaaga qaybta Khayraadka ee hagahan.

Dadka aad qaraabada tihiin ayaa si wayn kuu taageeri kara.

U hayso xusuus qorka ama buug-qoreed ilmahaaga

Waxaan ku darnay qaar kamid ah mowduucyada qoraalka ee hoose iyo waraaqo dejinta yoolka ee qaybta Joogtaynta Abaabulan si ay kaaga caawiso inaad bilowdo. Fikradaha ku qoran xusuus qorka waxaa ka mid ah:

- Dhawaaqyada cunugaagu ka jawaabo ama uu sameeyo—inta cunugaagu koraayo, arintaan ayaa kaa caawin karta inaad aragto guusha ilmahaagu gaartay!
- Su'aalaha ama walaacyada aad qabto.
- Dareemadaada iyo khibradahaaga inta lagu jiro shaqadaan.
- Yididiilo, riyooyin iyo fikirro mustaqbalka ku saabsan.

Habaysnaan

Waxaad isticmaali kartaa buuggaan si uu kaaga caawiyo habaysnaanta. Qaybta Ilaalinta Nidaamka waxaan ku darnay liiska talaabooyinka aad ka fakarayso (Qorshaha Daryeelka Dhalaanka Dhagoolka ah ama Maqalkoodu Culus yahay). Qaybtaan waxaa sidoo kale ku jira bogaga aad ku qoran karto xogta muhiimka ah. Waxaan kugu dhiirigelinaynaa inaad buuggan usoo qaadato ballamaha iyo marka aad booqanayso kooxda taageerada hore.

Kaalmo ka raadso qoyska iyo saaxiibada

Dadka aad kuugu dhaw ayaa taageero wayn aad ka heli karaysaa. Ku martiqaad dadka taageeraya nolosha cunuggaaga si ay uga qayb qaataan booqashooyinka dhakhtarka maqalka, kulamada taageerada hore iyo kooxaha waalidiinta.

Bilow barashada fursadaha isgaarsiinta ee ilmahaaga

Waxaa jira fursado badan oo isgaadhsiineed oo kala duwan oo ay helaan carruurta dhegaha la' ama dhagaha culus iyo qoysaskoodaba. Qeybta Fursadaha Isgaarsiinta ee buugagan waxay haysaa macluumaad ku saabsan fursadaha qaarkood.

Maqalka Ilmahaaga

Qaybtani waxay kaa caawin kartaa jawaabta su'aalaha ku saabsan maqalka cunuggaada iyo waxa loola jeedo dhago cuslaanta ama maqalka ka duwan ee ilmahaaga.

Qiyaastii 33 caruur ah ayaa maalin walba ku dhasha dhago la'aan ama dhago cuslaan dalka Maraykanka gudihiisa.

Qaybo ka mid ah Dhegta

Dhegta waxaa u jira saddex qaybood oo waaweyn—dhegta dibadda ah, dhegta dhexe iyo gudaha dhegta. Mid kasta oo ka mid ah saddexdan qaybood ee ugu waaweyn waxay leedahay dhowr qaybood oo yaryar:

Dhegta dibadda ah

- Qaybta aynu aragno (pinna ama auricle)
- Daloolka dhegta

Dhegta dhexe

- Durbaanka dhagta
- Saddex lafood oo yaryar (ossicles):
  - Dubaha (malleus)
  - Rakada sameecada (incus)
  - Stirrup (stapes)
- Eustachian trubka (tuunbada codka)

Gudaha dhegta

- Qaybo ka caawiya isku dheelitirka (nidaamka vestibular oo ay ku jiraan marinnada goobaab dhabkeed ah)
- Neerfaha Dheelitirka (neerfaha xogta dira)
- Xubinta maqalka (cochlea)
- Dareemaha maqalka (neerafka cochlear)

Qaab dhismeedka ee Dhegta

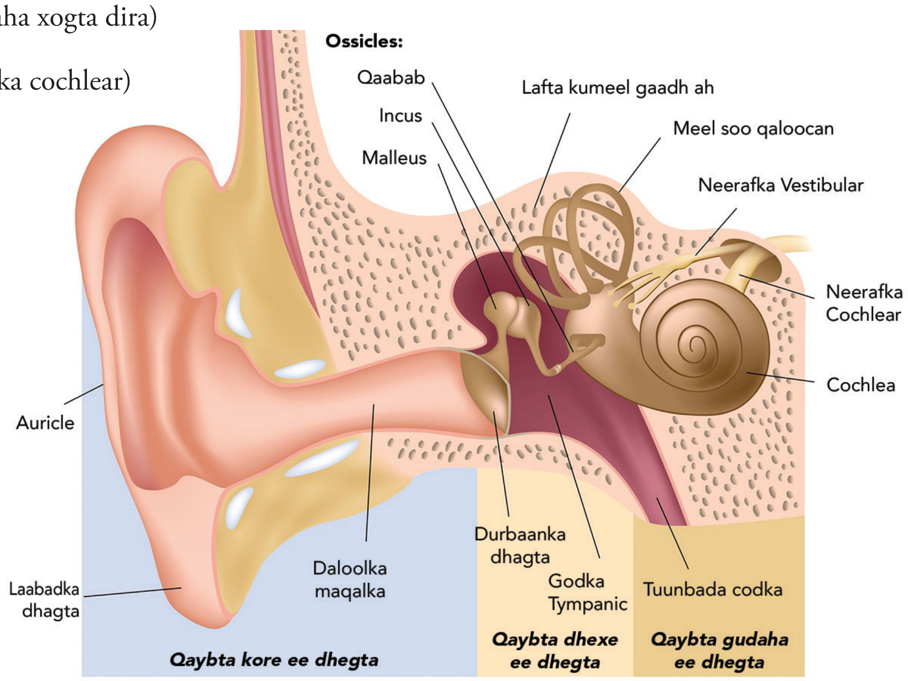

Sidee Ayuu ilmahaygu u Maqlaa Dhawaaqa?

- Codku waxa uu galaa dhagta oo waxa uu kasoo galaa daloolka oo waxa uu qabtaa durbaanka dhagta (tympanic membrane). Halkaan ayuu maqalku ku gaaraa bartamaha dhegta.
- Dhawaaqa ayaa gariir ku sameeya sameecada dhegta, taasoo keenaysa in saddexda lafood ee bartamaha dhagta (ossicles) inay dhaqaaqaan.
- Dhaqdhaqaaqa lafaha bartamaha dhegta ayaa keenaysa isbadalada cadaadiska dareeraha gudaha dhagta ama xubinta maqalka.
- Isbadalada cadaadiska ayaa keena in qaybta gudaha ee dhegta (basilar membrane) ay kiciyaan unugyada timada ee kochlea.
- Dhaqdhaqaaqa unugyada timaha dhagaha ee u dira calaamad cod leh oo neerafka maqalka (maqalka) oo u mara maskaxda.

MED-EL waxay YouTube-ka ku leedahay fiidiyoow waxtar leh oo muujinaya sida maqalka u shaqeeyo:
https://www.youtube.com/watch?v=flIAxGsV1q0

Ku Saabsan Dhago Cuslaanta

Dhago cuslaanta, sidoo kale loo yaqaanno kala duwanaanshaha maqalka, ayaa ka badan sida ay dadku u fikiraan. Qiyaastii 33 curuur ah ayaa maalin walba ku dhasha dhagala'aan ama dhago cuslaan Maraykanka. American Academy of Pediatrics (AAP) waxay ku talineysaa in dhallaanka oo dhan lagu xidho shaashad maqalka kahor inta aysan ka bixin isbitaalka ama kahor da'da bil. Xaqiijinta caruurta inay dhego la'aan yihiin ama ay dhago culus yihiin markii ay dhashaan, AAP waxay ku talinaysaa in la bilaabo adeega taageerada hore laga bilaabo da'da lix bilood gudaheed si loo hubiyo in luuqadda ay horumar ka sameeyo lamid ah xadiga lamid ah ka carruurta aan dhago cuslayn ama dhago la'ayn.

Waa maxay kala duwanaanshaha maqalku?

Kala duwanaanshaha maqalka waxay la xiriirtaa hoos u dhacda awoodda cod maqalka. Kala duwanaanshaha maqalka waxaa lagu tilmaami karaa siyaabo kala duwan, waxaana ka mid ah noocyadooda iyo heerarkooda.

Waxaad ku imaan kartaa erayo kala duduwan oo loo adeegsado dadka maqalka dhagoole ah ama aan dhagaha cuslaan. Ereygiisa ku haboon waxay ku xiran yihiin hadba sida uu qofku isu aqoonsan lahaa halkii uu ka noqon lahaa heerka maqalka ee gaarka ah.

- **dhago la'**, markay tahay xaraf yar oo ah **d**, ka waxay ka dhigan tahay "codka ka dhago la'." Ereygan waxaa loo adeegsadaa in lagu qeexo heerka adkaanshaha kala duwanaanshaha maqalka. Ereygan waxaa badanaa loo adeegsadaa marka ilmuhu uusan maqlin dhawaaqa hadalka.
- **Dhago la'**, marka uu yahay far waawayn oo ah **D**, waxaa loo isticmaalaa aqoonsiga xubinta bulshada Dhagaha la' a kaas oo ruux "Dhaqanka Ka Dhago La'." Bulshada dhagoolku waa koox kaladuwan oo dad ah oo wadaaga luuqad, dhaqan guud iyo khibrado iskumid ah. Xubnaha bulshada Dhagoolayaasha ah ayaa ugu horeyn adeegsada luqada dhegoolaha si ay wax u sheegto. Ruuxu waxa uu leeyahay heer kasta oo kala duwanaanshaha ah maqalka si uu uga mid noqdo shacabka Dhagoolka ah. Dadka wax maqla ee yaqaana luuqada dhagoolka ama la shaqeeya shaqsiyaadka dhagaha la' ama dhagaha culus waxay uga qayb qaadan karaan bulshada Dhagoolayaasha ah iyada oo xulufo la ah (tusaale ahaan xubnaha qoyska, turjubaanada ASL, caruurta ama walaalaha kuwa dhagoolayaasha ah ama dhagaha la' ama ah xirfadle waxbarashada dhagoolka).

- **Dhago cuslaanta waxaa la adeegsadaa** haddii ilmuhu leeyahay farqi yar ilaa mid daran oo maqalka ah.
- **laxaad la'aanta maqalka** waa erey loo arko wax lagu dhaleeceeyo bulshada Dhagoole. "Dhega la'aan" ama "dhago culays" ayaa ah ereyada la doorbiday in lagu sheego qof qaba farqiga maqalka ah.

Noocyada kala duwanaanshaha maqalka

Farqiga maqalka ee ilmahaagu wuxuu ku xiran yahay hadba meesha uu kaga dhacdo dhegta. Saddexda nooc ee ugu waaweyn waa conductive, sensorineural iyo kuwo isku dhafan.

Conductive waxay ka dhigan tahay hoos u dhaca heerka maqalka waxaa sabab u ah dhibaatooyinka ka jira dhegta qaybaheega dibadda ama dhexe. Badanaa waxa ku jira dhegta dibadda ama dhexe ayaa xidha codka inuu ka gudbo. Daawada ama qalliinku marmarka qaarkood wuxuu hagaajin karaa maqalka faraqa maqalku ee noocan ah.

Sensorineural macnaheedu waa hoos u dhac heerka maqalka oo waxaa sabab u ah dhibaatooyin la xiriira dhegta hoose (cochlea) ama neerafka dhagta maqalka (maqalka). Badana noocan farqiga maqalka waa mid joogto ah. Daawada iyo qalliinku inta badan ma awoodaan in ay hagaajiyaan heerka maqalka ee faraqa maqalka ee noocan ah. Qalabka maqalka ama qalabka la isku xirto (cochlear implants) inta badan way caawiyaan haddii yoolalka xiriirka cunuggu uu maqlid iyo ku hadalka luqada.

Isku darka waxay ka dhigan tahay hoos u dhaca heerka maqalka in uu sabab u yahay dhibaatooyinka la xiriira dhegta dibadda ama dhexe iyo dhegta hoose labadaba. Daawada, qalliinka ama qalabka maqalka ayaa marmarka qaar wax ka tari kara faraqiga maqalka ee noocaan ah.

Farqiga maqalka ee cunugga oo hoos u dhaco wuxuu saameyn karaa hal dheg ama labada dhagood.

- **Hal dhinac** macnaheedu waa kala duwanaanshaha maqalka ee hal dheg.
- **Laba geesoodle ah** macnaheedu waa kala duwanaanshaha maqalka ee labada dhegood.

Heerka maqalka

Heerka maqalka cunugga waxaa lagu qiyaasaa heerarka kala duwan. Waxaa jira lix darajo oo maqalka kala duwan ah, oo waxaana lagu cabiraa desibellada (dB). Desibellada waxaa loola jeedaa heerka ama dhawaqa codka. Hadba inta tiradu wayn tahay, ayuu codku ka dhawaaq badan yahay.

Hoos dhac yar oo ku jira heerka maqalka:	Codad ka dabacsan 16–25 dB lama maqlaayo, tusaale, caleen daadanaysa
Hoos dhaca dhexe ee heerka maqalka:	Codadka ka hooseeya 26–40 dB lama maqlaayo, tusaale, biyaha ka dhibcaaya tuubada
Hoos dhaca dhexe ee maqalka heerka:	Codadka ka hooseeya 41–55 dB lama maqlaayo, tusaale, sharqanka dhaqaaqa saacada
Heerka xoogaa daran ee hoos u dhaca heerka maqalka:	Codadka ka hooseeya 56–70 dB lama maqlo, tusaale, mashiinka weelasha dhaqa
Hoos u dhaca daran ee heerka maqalka:	Codadka ka hooseeya 71–90 dB lama maqlaayo, tusaale, cida eeyga
Hoos-u-dhaca weyn ee heerka maqalka:	Codadka ka hooseeya 91 dB lama maqlaayo, tusaale, mashiinka cawska jara

Maqalka cunugaaga ayaa laga yaabaa inuusan ku jirin midna qayb ahaan. Tusaale, heerkiisa maqalka ayaa loogu yeeri karaa mid u dhaxeeya mid yar illaa mid dhexe ama mid daran illaa mid aad u daran. Liiska bogga soo socda ayaa muujinaaya sida heerarka kaladuwan ee maqalku u saamayn karaan luuqada hadalka ee cunugaaga. Heerarka maqalka ee ilaa heerka darnaanta dhexe cunugaaga ayay u badan tahay inuu awoodo inuu cod sameeyo laakiin waxaa laga yaabaa inuusan maqlin dhammaan erayada aad ku hadasho. Tani waxay ku adkayn kartaa barashada erayada iyo sidoo kale inuu ku dhawaaqo codadka qaar.

Maskaxda ku hay in isla heerka maqalku uu saameyn ku yeelan karo carruurta siyaabo kala duwan iyo teknoolojiyadda maqalka (maqalka, aaladaha maqalka, cochlear implants, nidaamka FM) ayaa ka caawin kara carruur badan inay helaan luqad cod iyo hadal. Sidoo kale, dad badan ayaa adeegsada luqadda dhego-dhagooleyda si ay uga caawiyaan xiriirka hore ee ilmaha yar, iyadoon loo eegin heerka maqalka. Barashada luuqada dhagoolka macnaheedu maaha in ilmahaagu uusan baranayn sida loo hadlo. Starkey Hearing Technologies waxay leedahay qabille heerka maqalka ah oo aad isticmaali kartid si aad u fahamto sida wax ugu eeg yihiin qof dhega la' ama dhagaha culus: www.starkey.com/hearing-loss-simulator.

Shaxda muujinaysa sida hoos udhaca heerka maqalku uu u saameyn karo luqada lagu hadlo.

Cabirka Heerka Maqalka	Waa Maxay Macnaha	Bilaa Sameecad iyo Taageero Hore	Sameecad iyo Taageero Hore Marka La Haysto*
Xoogaa	Codadka ugu hooseeya ee ilmuhu maqlo waa heerarka 16 dB - 25 dB. Codadka kuwaan ka hooseeya lama maqli karo.	• Codadka aadka u hooseeya sida caleenta dabayshu soo ridayso ama xamxamta iyo qaar kamid ah hadalada codadka aadka u hooseeya leh ayaan la maqli karin. • Ilmaha ayaa ku qabi kara dhibaato maqalka hadalka aadka uga fog iyo maqalka markuu joogo meel buuq badan.	• Inta badan carruurtu waxay aqoonsan karaan ayna fahmayaan codadka hooseeya ee hadalka iyo aduunyada ku xeeran. • Inta badan carruurtu ma adeegsan doonaan kaabayaasha maqalka laakiin waxay u baahan karaan caawimaado gaar ah ama tignoolоojiyad kale, gaar ahaana markay joogaan dugsiga, si loo xaliyo ciladaha fogaanta iyo buuqa meesha ka yeeraaya ay sababaan.
Fudud	Codadka ugu hooseeya ee ilmuhu maqlo waa heerarka 26 dB - 40 dB. Codadka kuwaan ka hooseeya lama maqli karo.	• Cod fudud sida dhibicda biyaha ee qasabada, codka shimbirta iyo hadala qaar codka lama maqli karo. • Codadka ee caadiyan codka dheer ee qofka leh maqalka caadiga ah (sida hadalka) ayaa jilicsan. • Ilmaha waxaa dhibaato ku qabi doonaa hadal hoose ama hadal fog oo waxaa ku adkaan kara maqalka marka uu joogo meesha sawaxanka badan.	• Inta badan carruurtu waxay aqoonsan karaan ayna fahmayaan codadka hooseeya ee hadalka iyo aduunyada ku xeeran.
Dhexdhexaad	Codadka ugu hooseeya ee ilmuhu maqlo waa heerarka 41 dB - 55 dB. Codadka kuwaan ka hooseeya lama maqli karo.	• Codadka hadalku in badan iyo codadka dhaadheer sida jabaqda saacadda ama mishiinka faakuyuumka waxaa dhici karta in aanu maqal. • Dhawaaqyada cod ku dheer qofka aan dhagaha cuslayn ayaa ku yaraan kara. • Hadalka waxaa uu fahmi karaa oo kaliya hadii uu dhawaq dheer yahay. • Ilmaha ayaa qabi kara dhibaatooyin ka haysta eray bixinta, fahanka luuqadda, iyo adeegsiga luuqada. • Ilmaha ayaa khaladaad ku samayn karta hadalkeeda.	• Inta badan carruurtu waxay aqoonsan karaan ayna fahmayaan codadka hooseeya ee hadalka iyo aduunyada ku xeeran. • Inta badan carruurta ayaa barta eray bixinta, fahanka luuqada, iyo adeegsiga luuqada oo ku habboon da'dooda. • Inta badan carruurtu waxay bartaan la socoshada cod samayntooda waxayna u hadlaan si qeexan. • Inta badan carruurta ayaa u baahan doona taageero, tusaale nidaamyada FM, markay joogaan meelaha buuqa badan si ay u guulaystaan.

(sii socdaa)

* Waxaa laga yaabaa in caruurta qaarkood aanay gaadhin filashooyinkaas, gaar ahaan haddii ay qabaan arimo caafimaad ahaan murugsan ama ay qabaan dib-u-dhac kale oo korriinka ah.

Cabirka Heerka Maqalka	Waa Maxay Macnaha	Bilaa Sameecad iyo Taageero Hore	Sameecad iyo Taageero Hore Marka La Haysto*
Xoogaa Daran	Codadka ugu hooseeya ee ilmuhu maqlo waa heerarka 56 dB - 70 dB. Codadka kuwaan ka hooseeya lama maqli karo.	• Inta badan codadka hadalka iyo codadka qaylada badan sida mashiinka weelasha dhaqa ayaa laga yaabaa inuusan maqlin. • Codka ayaa keliya la maqli karaa haddii uu mid dheer yahay uuna u dhawyahay ilmaha. • Inta badan carruurtu ma lahaan doonaan hadal iyo luuqad si iskood ah. • Inta badan carruurta ayaa lahaan doona hadal daciif ah.	• Inta badan carruurta ayaa heli kara ama fahmi kara inta badan codadka. • Inta badan carruurta ayaa baran kara inay fahmaan ayna adeegsadaan wada sheekaysiga lagu hadlo. • Inta badan carruurta ayaa u baahan doona caawimaad ay ka helaan dugsiga, tusaale nidamayada FM, sababo la xariira dhibaatooyinka maqalka markay joogaan meelaha buuqa badan ama maqalka codadka meelaha kafog ka yeeraaya.
Daran	Codadka ugu hooseeya ee ilmuhu maqlo waa heerarka 71 dB - 90 dB. Codadka kuwaan ka hooseeya lama maqli karo.	• Codadka hadalka badankood lama fahmi doono oo codadka kale ee dhaadheer sida taleefoonka soo dhaca ama eey cayiyaya ayaan la maqli karin. • Dhawaaqyada aadka u dheer ee qofka aan dhagaha cuslayn wuu yaraan doonaa. • Hadal uun baa la maqli doonaa haddii dhegta lagu dhawaaqo. • Fahanka luuqada ee lagu hadlo iyo hadalkuna ma yeelan doono hadal lama filaan ah. • Ilmaha qaba dhago la'aanta culus hadalkiisa in aan la fahmi ayay u badan tahay.	• Caruurta badankood waa ay ka ogaan karaan oo fahmaan codadka badankood. • Carruurta badankoodu waxey baran karaan fahamka iyo adeegsiga sheeko ku hadla, inkastoo aysan hadalka maqli doonin sida ay dadka aan dhagaha cuslayni u maqlaan. • Carruurta intooda badan waxay u baahan qaabilaad gaar ah, tusaale ahaan nidaamka FM ee dugsiga, si looga kaabo caqabadaha masaafada iyo meesha codku ka jiro.

(sii socdaa)

* Waxaa laga yaabaa in caruurta qaarkood aanay gaadhin filashooyinkaas, gaar ahaan haddii ay qabaan arimo caafimaad ahaan murugsan ama ay qabaan dib-u-dhac kale oo korriinka ah.

Cabirka Heerka Maqalka	Waa Maxay Macnaha	Bilaa Sameecad iyo Taageero Hore	Sameecad iyo Taageero Hore Marka La Haysto*
Dhagoolnimada Daran ama Aadka u Daran	• Codadka ugu hooseeya ee ilmuhu maqlo waa heerarka 91 dB ama ka badan. Codadka kuwaan ka hooseeya lama maqli karo. • Ilmaha leh dhago cuslaanta dheer ama qotada dheer waxaa loogu yeeri karaa dhagooleyaal. • Ilmahaagu wuxuu u qalmi karaa in la siiyo aalada maqalka. Waydii dhakhtarkaaga maqalka.	• Codadka aadka u qaylada dheer, sida guuxa diyaarad dul maraysa ama mashiinka cawska jara, ayuusan maqli karin. • Ilmaha ayaa ku tiirsanaan doona araga halkii uu maqal ku tiirsanaan lahaa wada xariirka guud. • Cunuga ayaa yeelanaaya hadal aan la fahmi karin.	• Carruurta intooda badan waxay u baahan qaabilaad gaar ah, tusaale ahaan nidaamka FM ee dugsiga, si looga kaabo caqabadaha masaafada iyo meesha codku ka jiro. • Carruurtu waxay gaadhi karaan fahanka heerkooda da'da ee luuqada ee munaasabka ah iyo isticmaalka luuqada. • Iyada oo tiknoolajiyad ahaan si habboon loo rakibay iyo taageero hore, caruurta intooda badani waxay baran karaan fahamka iyo adeegsiga sheekaysiga ku hadla, inkastoo aysan maqli doonin hadallada iyo luuqada sida dadka maqalka caadiga ah qabaan. **Kaliya Leh Saceemcada Dhagaha:** • Carruur badan ayaa u adeegsada wax eegista si ay uga caawiso inay fahmaan wada sheekaysiga lagu hadlaayo. • Carruur badan ayaa maqli kara codka xoogaa dheer iyo wada sheekaysiga hadalka ah markay ku jiraan xaalada caadiga ah ee dhagaysiga (uusan buuq ka yeerayn meesha ayna fiirinayaan qofka hadlaaya). **Samecadaha Dhagaha:** • Carruurta badankoodu waxay ogaan karaan dhawaaqa ku sugan heerka "dhago cuslaanta yar" (ka eeg Dhexaad shaxdan). • Carruurta intooda badan waxay awood u yeeshaan inay isticmaalaan adeegsiga dhegaysiga iyo luqada ku hadasha si ay ula xiriiraan. • Si aad wax badan oo ku saabsan galka sameecadaha aad u ogaato, tag qaybteena Fursadaha Isgaarsiinta ama la hadal dhakhtarka maqalka ee ilmahaaga.

* Waxaa laga yaabaa in caruurta qaarkood aanay gaadhin filashooyinkaas, gaar ahaan haddii ay qabaan arimo caafimaad ahaan murugsan ama ay qabaan dib-u-dhac kale oo korriinka ah.

Su'aalo Laga Yaabo In Aad Ka Qabto Maqalka Ilmahaaga

Boqollaalkiiba intee maqalku ayuu ilmahaagu qabaa?

Maqalku waa adag tahay in la qeexo marka loo eego boqolkiiba. Taa bedelkeed, waxaad maqlaysaa waxay qeexdaa kalmadaha nooca, hereka iyo qaabka dhago culsaanta. Haddii uu qof uga hadlo boqolkiiba inta uu yahay heerka maqalka ee cunugaaga, kala hadal khabiirkaaga maqalka si aad sharaxaad fiican uga hesho.

Maqalka ilmahaygu ma kasoo rayn doonaa mise wuu ka sii dari doonaa?

Tan waa adag tahay in la go'aamiyo. Haddii cunugaadu uu qabo dhago cuslaan conductive ah, mararka qaar waa laga ladnaadaa. Haddii ilmahaagu qabo dhago cuslaanta sensorineural, waxay u badan tahay in aanu ka bogsan doonin. Dhaga cuslaanta qaar ayaa kasii darta mudo kadib. Waxaa loo yaqaannaa "dhago cuslaanta korodha." U eegida maqalka cunuggaada si joogto ah waxay kaa caawineysaa xaqiijinta in la ogaado isbeddel kasta oo xagga maqalka ah iyo in uu helayo sameecadaha ku haboon. Dhakhtarkaaga maqalka ama Dhagaha, Sanka, iyo Cunaha (ENT) ayaa laga yaabaa inuu ku siiyo warbixin dheeraad ah oo ku saabsan fursadaha maqalka ilmahaaga oo sii xumaada waqti ka dib.

Maxaa keenay in ilmahaygu dhagoole noqdo ama dhago cuslaado?

Inkastoo in kabadan 50% dhalaanka ku dhasha dhagooleyaasha ama dhago cuslaantu ayna lahayn xaalado khatar ah oo dhago cuslaan ah, waxaa jira arrimo khatar ah oo guud:

- Taariikhda qoyska ee dhago cuslaanta carruurnimada.
- Sababta hiddo-sidaha ah, xitaa haddii aysan jirin taariikh qoys.
- Cudur lagu yaqaano inuu qofka maqal tiro.
- Ciladaha maskax faluuqa, sida faruurnaanta ama ciridka kala baran, burada dhagta ama kolanka dhegta.
- Caabuqyada ku dhaca hooyada uurka leh oo wata CMV (cytomegalovirus), toxoplasmosis, isnadaamiska, rubella ama isfiilatada.
- In la dhigo qaybta daryeelka adag ee ilmaha dhashay wax ka badan shan maalmood.
- Xanuunka bakteeriyada qoorgooyaha.
- Daawooyinka qaar oo loo adeegsado in lagu daaweeyo kansarka ama caabuqyada daran.
- Caabuqa dhagaha oo soo laalaabta.

Kuwani waa uun qaar ka mid ah waxyaabaha khatarta ugu badan ee saameyn ku yeelan kara maqalka. Takhtarkaaga maqalka ama takhtarkaaga ayaad ka heli kara macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan waxyaabaha kale ee halista keena iyo waxa keeni kara dhago cuslaanta.

Taageero Hore iyo Kooxda Taageerada

Taageerada Hore

Waxaa laga yaabaa inaad durbaba bilowday inaad la hadasho dhakhtarkaaga maqalka iyo kooxda taageerada hore ee adeegyada ilmahaaga u diyaar ah. Gobolka Washington ayaa heysta barnaamijyo badan oo lagu caawinayo caruurta maqalka dhagoole ama maqalka naafada ka ah. Labada weedhood ee muhiimka ah ayaa lagu qeexay hoos ku qoran: taageero hore iyo IFSP. Waxaa laga yaabaa inaad maqasho shuruudahaan marka aad dadka kala hadlaysid adeegyada cunuggaaga.

Barnaamijyada taageerada hore ee dhalaanku waa barnaamijyo qaas ah oo loo sameeyay in lagu taageero waxbarashada iyo kobaca cunugaaga.

Waa maxay taageerada hore?

Barnaamijyada taageerada hore waxaa loogu talagalay carruurta da'doodu tahay saddex sano iyo qoysaskooda. Kuwani waa barnaamijyo gaar ah oo loogu talagalay in lagu caawiyo waxbarashada iyo korriinka cunugaaga, waxayna ku bari doonaan sida looga caawiyo in uu cunugaadu u hormaro oo uu wax barto. Barnaamijyadani waxay bixiyaan tobobaro gaar ah oo ku saabsan la shaqaynta carruurta dhagoolka ah ama dhagaha culus.

- Marka aad iska diiwaan gelineyso barnaamijka taageerada hore, khabiirka lagugu qoray ayaa si dhow idiinla shaqeynaya adiga iyo cunuggaada.
- Waxaa sidoo kale laga yaabaa inaad fursad u haysato in aad ka qeybqaato kooxo ciyaaro ku ciyaara iyo kulamada waalidka.
- Waxaa laga yaabaa inaad ku noolaato bulsho leh hal ama wax ka badan barnaamijyo ay ka dooran karaan. Inta badan barnaamijyadu waxay leeyihiin xeelado iyo fikrado kala duwan oo ku saabsan sida loola xiriiro carruurta dhegoolayaasha ah ama dhagaha culus (eeg qaybta Fursadaha Isgaarsiinta).
- Waxaad adeegyada ka heli kartaa meelo ka baxsan bulshadaada ayagoo isticmaalaya adeegyada caafimaadka taleefanka ama maqal iyo muuqaalka ah.

Waa maxay IFSP?

Individualized Family Service Plan (IFSP, Qorshaha Adeega Qoyska ee Shakhsiyeed), wuxuu qoysku ka caawiyaa inay horumariyaan qorshe ku saabsan barnaamijyo iyo adeegyo si ay u daboolaan baahida cunuggooda iyo qoyskooda. Kooxda IFSP waxay kula shaqeyn doontaa sidii loo ogaan lahaa baahida khaaska ah ee cunuggaaga kadibna ay u sameyn lahayd qorshe ay ku xaqiijineyso inay hesho adeegyada lagama maarmaanka u ah gaarista himilooyinkeeda.

Sida caadiga ah kooxda IFSP waxay ka kooban yihiin xubno ka tirsan qoyska, xirfadlayaasha (tabiyayaashiisa, shaqaalaha arrimaha bulshada, takhasusay xagga horumarka ama kuwa kale oo takhasus leh), iyo kuwo kale oo ku lug leh nolosha ilmaha (daryeelayaasha ama saaxiibada kuu dhow ama qaraabada).

Kooxdaada taageerada dhalaanka ayaa kaa caawin doonta fahanka ikhtiyaarada.

Si aad uga ogaato wax badan oo ku saabsan samaynta IFSP, la xiriir Iskuduwahaaga Macluumaadka Qoyska (FRC). Baro sida aad ula xiriirto FRC-gaaga Qaybta Ikhtiyaarka.

Sideen ugu diyaar garownaa xaalada kala guurka ee waxbarashada kahor?

Samaynta kala-guurka laga bilaabo taageerada hore ee adeega xanaanada waxay noqon kartaa hannaan dareen leh maadaama oo ilmahaaga si dhakhso ah u koray. Marka uu cunuggaagu u soo dhawaado da'da sadex jirka ah, FRC-gaaga iyo adeeg bixiyahaaga caawinta hore waxay kaa caawin doonaan sameynta qorshaha kala guurka, si aad ugu gudubto cutubka xiga ee dugsiga hore ee waxbarashadda cunugaaga iyo dugsiga xanaanada.

Qorshaha kala guurka ayaa dajin doona tallaabooyin ka caawinaya kooxda inay go'aan ka gaaraan haddii cunuggaagu uu aqoonsado isla markaana uu ka qayb galo waxbarasho gaar ah ama barnaamij ku saleysan bulshada. Waxaad ka heli kartaa macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan kala kuurka waxbarashada kahor qaybteena U Ololaynta.

Kooxda Taageerada Hore

Waxaad la kulmi doontaa xirfadlayaal badan iyo dad kale oo ku caawin kara adiga iyo cunuggaaga. Kooxdaada taageerada hore waxay kaa caawin doonaan in aad sahmiso fursadahaaga, in aad hesho takhasus tayo leh, iyo in aad go'aamiso aaladaha ugu waxtarka badan ee isku dhafka iyo hababka sida ugu wanaagsan ugu wax taraya ilmahaaga iyo qoyskaaga. Qaybtani waxay si kooban u sharraxaysaa cidda ka mid noqon karta kooxda qoyskaaga iyo sida mid kasta oo ka mid ah kuu caawin karo.

Dhakhaatiirta iyo Bixiyayaasha Caafimaadka

Dhakhtarka Caruurta ama Dhakhtarka Qoyska

- Waxaa laguu gudbinayaa dhakhtar xagga maqalka ah oo la shaqeeya dhallaanka iyo caruurta yar-yar.
- Ka jawaabayaa su'aalaha laga yaabo inaad ka qabto daaweynta caafimaadka.
- Waxay kaa caawineysaa inaad hesho adeegyo taageero oo xilli hore ah.
- Daweeyaa cunugaaga ama u gudbiyaa dhakhtarka khabiirka ku ah dhagaha (dhakhtarka dhagaha, sanka iyo cunaha ama ENTs) dhibaatooyinka dhegaha dhexe, sida caabuqa dhegaha oo saameyn ku yeelan kara dhagaha ilmahaaga.

Dhakhtarka maqalka (dhakhtarka maqalka ee caruurta ee la shaqaynaya caruurta sabiga ah iyo caruurta yaryar)

- Waxa uu leeyahay waxbarasho ku habboon, tababar iyo qalab si loo tijaabiyo loona qiimeeyo maqalka.
- Waxay ururinaysaa macluumaad faahfaahsan oo ku saabsan maqalka ilmahaaga.
- Talooyin iyo gelinta teknooloojiyada kaalmo (qalabka maqalka, nidaamyada FM, sameecadaha dhagaha) haddii uu ku habboon yahay.
- Waxay adiga iyo kooxdaada kala shaqayaa qiimeeyaynta sida ugu fiican ee cunuggaagu uga jawaabo codadka guriga.

- Waxa uu bixiyaa macluumaad ku saabsan fursadaha kaalmooyinka hore ee qoyskaaga.
- Kala shaqee qoyskaaga iyo kooxda taageerada si ay ula qabsadaan una ilaaliyaan kor u qaadista ilmahaaga.

Otologist, Otolaryngologist ama Dhago, Sanka, iyo Dhuumaha (ENT)

- Wuxuu hubinayaa dhegta ilmahaaga ee dibadda iyo mid dhexeba haddii ay caafimaad ahaan keentey dhago cuslaanta ilmahaaga.
- Wuxuu sharaxayaa daaweynta caafimaad ama qalliin loogu talagalay dhago cuslaanta ee la heli karo, oo ay ku jiraan sameecadaha dhagaha.
- Baadhitaano iyo daaweeyaa caabuqyada dhegaha iyo dhibaatooyin kale oo caafimaad oo saamayn ku yeelan kara dhageysiga ilmahaaga.
- Ansixinayaa ama "ogolaansho caafimaad" ayuu u bixiyaa xidhashada ilmahaaga ee sameecadaha dhagaha.
- Mudeeyaa wixii kale ee shaybaadho sawir ah, hide side, cCMV si looga ogaado wax badan sababta keentay dhago cuslaanta ilmahaaga.

Caafimaadka Hide Sidaha ama Lataliyaha Hide Sidaha

- Akhrinta sababta hide side ee keeni kara dhago cuslaanta ilmahaaga si loo eego hadii uu la xidhiidho xaalado caafimaad oo kale tusaale ahaan, mushkilado kalyaha ama wadnaha ah.
- Waxa uu qoysaska u sheegaa saamaynta dhago cuslaanta hide sidaha.
- Ka wadahadal fursadaha baaritaanka hiddo-sidaha.

Takhasusyada iyo La-taliyayaal

Isuduwaha Khayraadka Qoyska (FRC)

- Waxay qoyskaada ka caawisaa in ilmaha ay helaan adeegyada ay helaan dhalashada ilaa saddex sano jirka.
- Wuxuu kaa caawiyaa raadinta khayraadka lagu bixinaayo qarashka adeegyada.
- Waxay bixisaa macluumaad ku saabsan xuquuqdaada waalidnimo ama mas'uul ahaan.

Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY)

- Waxay ka caawisaa FRC inay helaan adeegyada qoyska ku xeeran oo deegaanka ah oo u diyaar ah cunuggaaga oo taageera yoolalka qoyskaaga.
- Wuxuu siiyaa khibrad ku aadan hormarinta luuqada iyo hadalka carruurta haddii barnaamijka dhagoolka ama kuwa maqalka culus aan laga heli karin deegaankaaga.

- Hubi in cunuggaagu uu ku jiro diiwaanka Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY, Xarunta Dhagooleyda iyo Dhago Cuslaanta Dhalinyarada). CDHY iyo Washington Office of Superintendent of Public Instruction (OSPI, Kormeeraha Guud ee Washington ee Kormeeraha Waxbarashada Dadweynaha) wuxuu u adeegsadaa diiwaankaan si uu uga caawiyo go'aaminta halka looga baahan yahay adeegyada loogu baahan yahay si looga taageero carruurta dhegoolayaasha ah iyo dhagaha culus iyo qoysaskoodaba.

Taageerada Hore ee Khabiirka

- Waxaa laga yaabaa inaad tahay macalinka caruurta dhagoolka ah, dhakhtarka dhagaha ama dhakhtarka hadalka luuqada.
- Wuxuu la shaqeeyaa adigga iyo cunugaaga (markuu dhasho illaa saddex sano jir) si uu taageero uga siiyo qaabka hadalka ee qoyskaagu doorto.
- Wuxuu siiyaa adigga iyo cunugaaga adeegyo gaar ah oo qoyska diirada saaraaya oo ka caawinaaya cunugaaga barashada hadalka iyo xirfadaha luuqada.
- Wuxuu gacan ka gaystaa qiimaynta awoodaha iyo baahiyaha cunugaaga iyo qoyskaaga.
- Wuxuu kaala hadlaa waxyaabaha aad aragtay iyo walaacyada aad ka qabto cunugaaga.
- Wuxuu hayaa diiwaannada hormarka cunugaagu ka sameeyo hadalka iyo kobaca.
- Wuxuu ku siiyaa fursado aad kula kulmayso dadka waawayn iyo carruurta kale ee dhagoolka ah ama maqalku culus yahay.
- Waxay kaa caawinaysaa qeexida baahiyaha waxbarashda ee cunuggaada marka uu cunugaadu u wareego iskuul-horaadka.

Macalinka Dhagoolka

- Waxa uu haystaa shahaado gaar ah oo wax u dhigid ah carruurta dhagaha culus ama dhagoolka ah.
- La shaqaynta qoyskaaga si ay kaaga caawiso fahamka maqalka ilmahaaga iyo saamaynta ka imaan kara faraqyada maqalka ay ku yeelan karaan kororka luqadda, kobcinta bulshada iyo garashada.
- Waxay kaa caawinaysaa in aad wax ka ogaato sida loola socdo ee loo kormeero jawaabaha ilmahaaga ee isgaarsiinta (dhagaysi, aragti, cod-bixin, ishaarada ama ishaarada jidhka).
- Wuxuu ku siinayaa macluumaad ku saabsan qalabka kordhinta ilmahaaga (tusaale ahaan, qalabka maqalka, caaryada dhagaha, baytariyada) iyo fursadaha kordhinta mustaqbalka ee suurtagalka ah (tusaale ahaan, sameecadaha dhagaha).

Isku duwaha Caruurta iyo Dhalinyarada qaba Baahiyaha Gaarka ah ee Daryeelka Caafimaadka (CYSHCN)

Ilmaha da'doodu tahay 18 sano:

- Wuxuu kaa caawiyaa helitaanka adeegyada iyo adeeg bixiyaasha.
- Wuxuu kaa caawiyaa iskuxirka adeegyada iyo khayraadka bulshadaada.
- Wuxuu oggolaanayaa qalabka maqalka ee carruurta ku jirta Medicaid.

Khabiirka Dib u Habaynta Dareenka Maqalka

- Waxay u kobcineysaa aqoonta maqalka ee cunugga si ilmahaaga uga caawiyo barashada hadalka iyo luqada.
- Waxaa laga yaabaa inay yahay dhakhtar dhago, dhakhtarka luuqada iyo hadalka, ama macalinta caruurta dhgoolka ee tobobarka gaarka ah qaatay.

Dhakhtarka Hadalka iyo Luuqada

- Waxay uu bixiyaa daawaynta hadalka iyo luuqada si looga caawiyo inuu hadalka ilmahaagu oo la fahmi karo.
- Qiimeyn ku saabsan hadalka ilmaha iyo aqoonta afka.

Takhasusay Luqadda Dhegoolaha Maraykanka (ASL)

- Wuxuu ku caawinayaa adiga iyo qoyskaagaba in aad barataan ASL.
- Wuxuu ku taliyaa adeegyo gaar ah oo lagu taageeraayo barashada luuqada.
- Wuxuu leeyahay aqoonsiyo ku jira tilmaamaha ASL, qiimeynta iyo u doodista.

La-taliyaha ama Dhakhtarka Dabiibka

- Waxay taageero dareen leh siiyaan cunuggaada iyo qoyskaaga.
- Wuxuu kaa caawiyaa adigga iyo qoyskaaga ka shaqaynta dareennada qalafsan ee ku aadan dhago cuslaanta cunugaaga.

Dhammaan carruurtu waa inay helaan qaab ay u sheegaan baahiyahooda iyo waxa ay doonayaan.

Shabakada Bulshada

Qoysaska kale ee Carruurta Dhagoolka ah ama kuwa Maqalku Culus yahay

- Waxay kula wadaagaan khibradaha ay soo mareen.
- Waxay kuu sheegayaan dadka ku caawin kara iyo ilaha ay wax ka faa'iideen.
- Way ku dhagaysanayaan.
- Waxay kula wadaagaan dareennadooda ku aadan waalidnimada ilmo dhago culus.
- Waxay wax kaaga sheegayaan guulaha carruurtooda.
- Way kula kulmayaan si carruurtu iskula ciyaaraan.

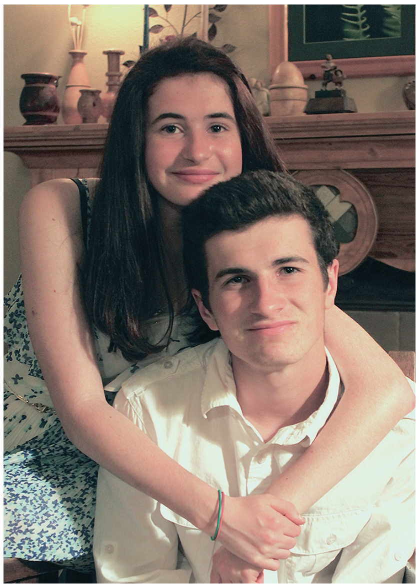

Dadka Waawayn ee Dhagoolka ah ama kuwa Maqalku Culus yahay

- Waxay kula wadaagaan xog ku saabsan bulshada Dhagoolka iyo fikradaha dhaqanka.
- Waxay kula wadaagayaan khibradaha shaqsiga ah ee ku aadan ahaanshaha qof dhagool ah ama kuwa maqalku culus yahay.
- Waxay u noqdaan tusaale luuqadeed cunugaaga iyo qoyskaaga.
- Waxay kugu xiraan dadka waawayn ee kale ee dhagoolka ah ee adeegsada qaababka kale ee hadalka.

- Waxay u noqdaan tusaale wanaagsan cunugaaga.
- Waxay dhiiri galin siiyaan qoyskaaga si ay ugu babac dhigaan wixii caqabadaha iyo korinta ilmo guulaysta.

Carruurta Dhegaha La ama Dhagaha Culus Iyo Sidoo kale

Carruur badan oo dhagool ah ama dhago culus ayaa qaba baahiyo kale oo saamaynaaya kobacooda. Erayga "dhagoolka/mdhago cuslaanta" ayaa looga jeedaa carruurta leh maqal ka kadisan ee ay ula socdaan cudurada kale. Cunugaaga ayaa laga yaabaa inuu muddo yaalay qaybta Daryeelka Adag ee Ilmaha Dhashay (NICU), laga heli karaa xanuun ama baralaatiga neerfaha, ama noqon kara dhagool ama mid maqalku culus yahay sabab la xariirta cudur ama shil. Haddii sidaan dhacdo, keligaa matihid. Tiro badan oo dhan 40 illaa 60 boqolkiiba dhammaan carruurta dhagoolka ah ama dhagaha culus ayaa qaba baahiyo gaar ah oo dheeraad ah.

Waxaa laga yaabaa inaad la yaaban tahay meesha aad ka bilaabayso. Maxaa ugu muhiimsan?

Kooxda Taageerada Dhallaanka ayaa kaa caawin karta helitaanka meelaha ee cunugaagu baahida ka qabi karo. Waxay kaa caawin karaan go'aaminta in uu ka faa'iidaysan karo adeegyada sida baxnaaninta jirka ama sidii uu wax u qabsan lahaa, adeegyada macalinka ilmaha araga naafada ka ah ama si wanaagsan wax u arag, ama talo bixinta nafaqada. Kaliya adigga iyo qoyskaaga ayaa ka jawaabi kara su'aasha waxa muhiimka ah waqtigaan.

Xasuusnoow: Dhammaan carruurtu waa inay helaan qaab ay u sheegaan baahiyahooda iyo waxa ay doonayaan. Haddii cunugaagu yahay dhagool ama dhago culus yahay, ayadoon laga eegayn naafooyinka ama ciladaha caafimaadka kale ee uu qabi karo, xaqiiji in kooxdaada caawimaada hore uu ku jiro taqasusle kaa caawin kara xal u helida hadalka iyo luuqada.

Sidee ayaan ku ogaanayaa haddii cunugaygu qabo ciladaha kale ee kobaca?

Arimaha qaarkood ayaa kordhiya khatarta cunuga ee naafooyinka jirka, araga, dhaqdhaqaaqa ama naafooyinka garaadka. Tani kama dhigna in cunugaagu **uu** qabi doono ciladahaan, laakiin waxay ka dhigan tahay in kooxdaada taageerada dhallaanku ay tahay inay arintaan ilgaar ah ku eegto si ay meesha uga saaraan caqabadaha kale (arag shaxda bogga xigga).

Dhacdooyinka leh jahwareerka iyo xaalada caafimaad ee degdega ah waxay dhaci kartaa caruurnimada wakhti hore oo waxay horseedi kartaa kala duwanaanshe maqal, indho la'aan ama araga indhaha oo liita, ama laxaad la'aan kale. Kuwaan waxaa ku jira:

- Asphyxia (tusaale, ku dhawaanshaha dhimasho)
- Jug toos ah (isha iyoama dhegta)

Sababaha keeni kara dhago cuslaanta iyo ciladaha kale ee korniinka

Sababaha Ugu Badan ee Keeni Kara Dhago Cuslaan	Ma jiraan Sababo Khatar ah oo keeni Kara Cilado Kale ee Korniinka?	Si dhaw U fiiri
Taariikhda qoyska ee dhago cuslaanta carruurnimada.	Si suurtagal ah. Haddii ay jirto taariikhda qoys uu ku lahaan jiray naafada araga iyo araga oo liita sidoo kale, xaqiiji inaad isha ku hayso aragga cunugaaga.	"InfantSee" ayaa baaritaannada aragga oo bilaash ah siisa carruurta da'aha 6–12 billood. Si aad u hesho dhakhtarka ka qaybgalaaya, booqo: www.infantsee.org Raadso baaritaanka hide sidaha.
Cudur lagu yaqaano dadka dhagaha culus.	Cuduro badan oo lagu yaqaanaa inay qayb ka yihiin dadka dhago culus ayaa sidoo kale qayb ka ah naafada aragga iyo araga liita.	Haddii cunugaagu qabo mid kamid ah cuduradaan, u gee takhasusle si uu u baaro aragga ilmaha sidoo kale: • CHARGE • Cornelia de Lange • Dandy Walker • Down • Goldenhar • Norrie • Pfeiffer • Refsum • Usher • Wolf-Hirschhorn (Ogsoonoow: Liiskaan waa qayb kamid ah kaliya.) Raadso baaritaanka hide sidaha.
Ciladaha maskax faluuqa, sida faruurnaanta ama ciridka kala baran, burada dhegta ama kolanka dhagta.	Qaar kamid ah ciladaha maskax faluuqa ayaa keeni kara naafada aragga iyo araga indhaha ee liita sidoo kale.	Waydii dhakhtarkaaga inuu hubiyo aragga cunugaaga.
Caabuqyada ku dhaca hooyada uurka leh intay uurka leedahay, sida cytomegalovirus (CMV), toxoplasmosis, isnadamaiska, rubella iyo isfiilatada.	Caabuqyadan waxay keeni karaan indho-beel, aragga oo hooseeya ama curyaamo kale.	Kooxdaada taageerada dhallaanka ayaa qiimayn doonta dhammaan qaybaha kobaca. **Sidoo kale**, codso talo bixin uu sameeyo Macalinka Caruurta Indhoollada ah si loo baaro aragga cunugaaga.
In la dhigo qaybta daryeelka adag ee ilmaha dhashay wax ka badan shan maalmood.	Haa, si gaar ah haddii cunugaagu dhicisnimo ku dhashay ama miisaankiisu ka yaraa 5 1/2 lbs.	Kooxdaada taageerada dhallaanka ayaa qiimayn doonta dhammaan qaybaha kobaca. **Sidoo kale**, codso talo bixin uu sameeyo Macalinka Caruurta Indhoollada ah si loo baaro aragga cunugaaga.
Xanuunka bakteeriyada qoorgooyaha	Haa, qaarkood carruurta qaba xanuunka daran.	Kooxdaada taageerada dhallaanka ayaa qiimayn doonta dhammaan qaybaha kobaca. **Sidoo kale**, codso talo bixin uu sameeyo Macalinka Caruurta Indhoollada ah si loo baaro aragga cunugaaga.

- Caabuqa maskaxda
- Dhaawaca daran ee madaxa (tusaale, ka yimid burburka gaari ama dhicitaan)
- Istaroog
- Burada uur ku jirta

Cunugaygu waa dhagool ama dhago culus yahay wuxuuna qabaa mid kamid ah sababaha khatarta ee kor lagu sheegay. Maxay tahay inaan sameeyo?

La xidhiidh Isku Duwaha Khayraadka Qoyskaaga si aad u hubiso in cunugaagu helo dhammaan baaritaannada, qiimaynnada iyo adeegyada uu u baahan karo.

Haddii cunugaagu qabo naafada aragga ama si wanaagsan waxba u arag oo uu dhago la' yahay ama dhaco culus yahay, ama aad walaac ka qabto suurtagalnimadeeda, la xariir Washington Sensory Disabilities Services (WSDS, Adeegyada Naafada Dareemayaasha ee Washington) si aad caawimaad u waydiisato:

Taleefonka: 360-947-3297
Webseedka: https://wsds.wa.gov/

Baaritaannada Maqalka ee Cunugaaga

Waxaa jira qaabab badan oo loo baaro maqalka cunugaaga. Nooca baaritaanka ee cunugaagu helo waxay ku xiran tahay baahiyaha iyo awoodaha cunugaaga.

Maqalka cunugaaga ayaa la baari karaa ayadoo la adeegsanaayo gelinta hawo, gelinta dheg ama labadaba. Ayadoo la adeegsanaayo baaritaanka hawada iyo lafta labadaba ayaa ka caawinaysa dhakhtarka maqalka inuu go'aansho goobta dhakhtarka jidhka ee dhago cuslaanta cunugaaga.

> **Ku furidda hawada** ayaa lagu baaraa nidamaka maqalka oo dhan—ayna ku jiraan dusha sare ee dhegta, dhexda dhagta, gudaha dhagta—iyo maskaxda. Cunugaaga ayaa maqlaaya codadka ayadoo la adeegsanaayo sameecadaha dhegaha ama isbiikaro.
>
> **Qaabka laf garaaca** waa marka gariirka codka la marsiiyo qalfoofka maskaxda si toos ah looguna diro gudaha hegta iyo maskaxda. Wadadan waxay ka boodaa dusha sare iyo dhexda dhegta waxayna kaliya tijaabisaa gudaha dhagta ilaa maskaxda. Codadka ayaa lagu siiyaa cunugaaga gariir yar (garaaca lafta) kaasoo la saaro lafta ka danbaysa dhegta. Baaritaanka noocan ahi wuxuu si gaar ah waxtar u leeyahay marka xanuunka dhegaha dhexe uu walaac caabuq ka jiro, ama marka ay jirto sameys aan caadi ahayn oo dhegta dibadda ama gudaheeda ah.

Baaritaannada Yoolka leh ee Maqalka ayaa la sameeyaa inta cunugaagu hurdo ama uu si dagan u nasanaayo.

Baaritaannada Yoolka leh ee Maqalka

Baaritaannada Yoolka leh ee Maqalka ayaa la sameeyaa inta cunugaagu hurdo ama uu si dagan u nasanaayo. Loogama baahna ilmahaaga in uu jidh ahaan uga jawaabo codka (sida la yaabid, kor u qaadista gacantooda, ama eray ku celceliyo). Waxaa jira saddex nooc oo waawayn oo baaritaannada maqalka ee yoolka ah. BAER, EOAE iyo tympanometry.

Baaritaanka BAER (oo loogu dhawaaqo "biyar")

Baaritaankaan waxa uu cabiraa sida ugu habboon ee neerfaha maqalka ee cunugaagu uga jawaabaan codka.

BAER waxay u taagan tahay Brainstem Auditory Evoked Response (Nidaamka Codka Maqla ee Maqalka Maskaxda). Waxaad sidoo kale arki kartaa baaritaankaan oo loogu yeeraayo ABR (Auditory Brainstem Response, Falcelinta Maqalka ee Maskaxda) ama BER (Jawaabta ay Bixiso Maskaxdu).

Waxaa loo adeegsadaa saqiirada iyo carruurta yaryar oo aad uga yar da' in ay uga jawaabaan codadka ayagoo leexinaaya madaxooda. Waxaa sidoo kale loo adeegsan karaa carruurta waawayn ee aan samayn karin baaritaannada maqalka habdhaqanka. Mararka qaar baaritaanka BAER ayaa loo adeegsadaa xaqiijinta natiijooyinka baaritaanka habdhaqanka maqalka.

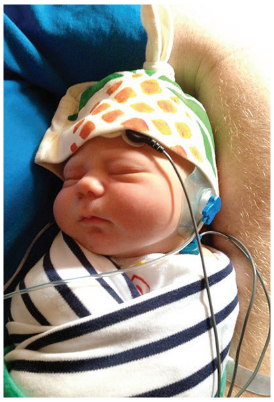

Inta lagu jiro baaritaanka BAER:

- Cunugaagu waa inuu hurdaa. Haddii cunugaaga la baaro kahor da'da lix billood, baaritaanka waxaa la sameeyaa ayadoo si dabiici ah u huruda. Carruurta kawayn lix billood caadiyan ayaa seexda marka la siiyo daawo hurdo fudud oo uu dhakhtar qoray.
- Maqaarka cunugaaga ayaa la nadiifinayaa kadibna dameemayaal ayaa la saarayaa wajigeeda iyo gadaasha dhegta.
- Cod ayaa lagu shidaa mid kasta oo kamid ah labada dhagood ayadoo la adeegsanaayo xunbo jilicsan ama sameecada dhagaha oo cinjir ah.
- Kumbuyuutarka ayaa qoraaya jawaabta neerfaha maqalka ee cunugaaga.
- Dhakhtarka maqalka ee cunugaaga ayaa raadinaaya codka ugu fudud ee neerfaha maqalka cunugaagu uga jawaabo.

Baaritaanka EOAE

Baaritaankaan waxa uu cabiraa sida ugu habboon ee Cochlea ga cunugaagu—ama gudaha dhegta—uu u shaqeeyo.

EOAE waxay u taagan tahay Evoked Otoacoustic Emissions (Hubinta Jawaabta Neerfayaasha gudaha Dhegta). Waxaad sidoo kale arki kartaa baaritaan oo loogu yeeraayo OAE (Otoacoustic Emission (Neerfaha Codka gudaha), TEOAE (Transient Evoked OAE), ama DPOAE (Distortion Product OAE).

Waxaa caadiyan la sameeyaa inta lagu jito booqashada sida baaritaanka BAER. Cunugaaga ayaa u baahan inuusan dhaqdhaqaaqin uuna aad u aamusnaado inta baaritaanku socdo.

Inta lagu jiro baaritaanka EOAE:

- Suuf jilicsan ama sameecada dhagaha oo cinjir ah ayaa la saarayaa labada dhagood ee cunugaaga.
- Codka ayuu ka dhagaysanayaa sameecadaha dhagaha.
- Kumbuyuutar ayaa cabiraaya jawaabta gudaha dhegta ee cunugaaga illaa heerka ubinta maqalka ama sameecadaha (gudaha dhagta).
- Dhakhtarka maqalka ayaa qiimaynaaya jawaabta.

Baaritaanka Sacaadaha dhegta

Baaritaankaan waxa uu ka caawiyaa dhakhtarka maqalka inuu ogaado sida ay tahay shaqada gudaha dhegta cunugaaga.

Inta lagu jiro Baaritaanka Sacaadaha dhegta:

- Dhakhtarka maqalka ayaa caarad cinjir ah gelinaaya dhegta cunugaaga.
- Caaradaan ayaa ku xariirsan mashiin badalaaya cadaadiska hawada ee kanaalka dhegta cunugaaga. Mashiinka ayaa soo daabacaaya sawir.
- Sawirku waxa uu xog ka bixinayaa in sameecadaha dhegaha ay sii fiican u shaqaynayaan. Haddii aan sameecadaha dheguhu si fiican u soconayan, waxay ka dhigan tahay in dheecaan uu ku dhex jiro bartamah dhagta kaasoo si ku meel gaar ah u saamaynaaya maqalka.

Baaritaannada Habdhaqanka Maqalka

Baaritaannada Habdhaqanka Maqalku uma baahna in cunugaagu ka jawaabo codka jidh ahaan. Cunugaaga ayaa jawaabaaya asagoo leexinaaya madaxiisa, ciyaaraaya ciyaar fudud ama gacanta kor u taagaaya.

Cunugaaggu waa inuu jiraa ugu yaraan 6–7 billood si loogu sameeyo baaritaanka maqalka habdhaqanka. Waa inuu iskiis u fariisan karaa uuna madaxiisa si fiican u maamuli karaa.

Waxaa jira shan nooc oo waawayn oo baaritaannada habdhaqanka ah oo lagu sameeyo saqiirada iyo carruurta:

- Cabirka Maqalka ee araggu xoojinayo (VRA)
- Cabirka Maqalka ee Ciyaarta Gaarka ah (CPA)
- Cabirka Wacyiga Hadalka (SAT)
- Aqoonsiga Hadalka Cunaha (SRT)
- Aqoonsiga Hadalka

Waxaa jira shan nooc oo waawayn oo baaritaannada habdhaqanka ah oo lagu sameeyo saqiirada iyo carruurta:

Cabirka Maqalka ee Araggu Xoojinayo (VRA)

- Baaritaankaan ayaa ka dhaca qol aan codku soo geli karin oo loo yaqaano sound booth. Baaritaanka ayaa u baahan in cunugaagu madaxiisa leexsho si uu uga jawaabo codadka.
- Cunugaaga ayaa ku fariisanaaya dhabtaada dhex bartamaha qolka.
- Qof ku caawinaaya ayaa fariisanaaya hortiina adigga iyo cunugaaga. Qofka caawiyaha ah ayaa dareenka cunugaaga ku ilaalinaaya horay asagoo adeegsanaaya boonbalayaal.
- Mid kasta dhinacyada cunugaaga waxaa yaala sanduuqyo mugdi ah. sanduuqyadan waxaa ku jira boonbalayaal kuwaas oo dhakhtarka neerfuhu shidi karo marka cunugaagu ka jawaabo codka.
- Codadka maqalka ayaa loogu shidi doonaa cunugaaga sameecada ama kuwa dhagaha la gashto.
- Dhakhtarka maqalka ayaa baraaya cunugaaga inuu madaxiisa u leexsho codka uu maqlaayo asagoo jawaab celinta ilmaha ku xoojinaaya boonbalayaal ka dhex ifaaya sanduuqyada.
- Dhakhtarka maqalka ayaa helaaya codadka ugu jilicsan ee cunugaagu ka jawaabaayo.

Cabirka Maqalka ee Ciyaarta Gaarka ah (CPA)

- Cabirka maqalka ee ciyaarta gaarka ah waxaa badanaa loo adeegsadaa carruurta jira saddex sano iyo ka wayn.
- Cunugaaga ayaa ku fariisanaaya dhabtaada ama kursi yaala qol aan codku soo geli karin oo loo yaqaano sound booth.
- Codadka maqalka ayaa loogu shidi doonaa cunugaaga sameecada ama kuwa dhagaha la gashto.
- Dhakhtarka maqalka ayaa baraaya cunugaaga inuu ciyaaro ciyaar fudud, sida ku ridida xirmo baakad ama kuul ku guro godkeeda mar kasta oo uu maqlo codka.
- Dhakhtarka maqalka ayaa heli doona codadka ugu jilicsan ee cunugaagu ka jawaabaayo.

Cabirka Wacyiga Hadalka (SAT)

- Baaritaankaan wuxuu cabiraa wacyiga cunugaaga ee ku aadan hadalka.
- Waa muhiim waayo qaar kamid ah carruurta aadka u yar ayaa hadalka ka jawaaba doona kahor intaysan ka jawaabin codadka loo adeegsado baaritaanka maqalka.
- Dhakhtarka maqalka ayaa codadka hadalka ku gaarsiinaaya cunugaaga sameecada ama kuwa dhegaha la gashto.
- Dhakhtarka maqalka ayaa heli doona heerka hadalka ugu jilicsan ee cunugaagu ka jawaabaayo.

Sawirada waxaa xaquuqdooda leh MED-EL Corporation
www.medel.com

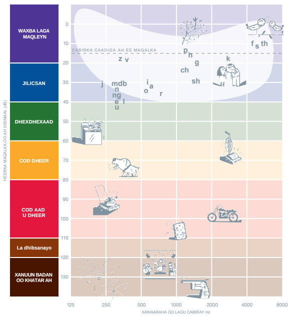

Aqoonsiga Hadalka Cunaha (SRT)

- Baaritaankaan waxa uu cabiraa awoodaha cunugaaga ee aqoonsiga erayada.
- Cunugaagu waa inuu ogaadaa magacyada qaar kamid ah alaabaha caanka ah si ay u suuragasho in baaritaankaan la sameeyo.
- Dhakhtarka maqalka ayaa erayada ku gaarsiinaaya cunugaaga sameecada ama kuwa dhagaha la gashto.
- Dhakhtarka dhagaha ayaa waydiinaaya cunugaaga inuu ku celiyo erayada uu maqlo ama tilmaamo sawirada waxyaabaha.
- Dhakhtarka maqalka ayaa heli doona heerka ugu jilicsan ee cunugaagu ku aqoonsan karo erayada.

Aqoonsiga Hadalka

- Baaritaankaan wuxuu cabiraa awooda cunugaaga ee aqoonsiga erayada asagoo adeegsanaaya iyo asagoon adeegsanayn tignoolojiyada maqalka.
- Dhakhtarka maqalka ayaa liiska erayada ku gaarsiinaaya cunuga sameecada ama kuwa dhegaha la gashto.
- Cunugaaga ayaa tilmaami doona sawirada erayga loosoo bandhigay kalmadaha.

Fahanka Cabbirka Maqalka ee Cunugaaga

Cabbirka Maqalku waa jaantuska codadka ugu dabacsan ee cunugaaga maqli karo. Sawirka dhagaha ee cunugaaga ayaa ka jawaabi kara su'aalahaan:

- Maqalka cunuggu ma isku mid baa labada dhegoodba mise xilligan wuu ka duwan yahay?
- Dhago cuslaanta cunugaagu waa illaa xadkee? (heerka dhago cuslaanta)
- Ma jiraa dhago cuslaan ku badan mawjadaha qaar (dhawaaqa) oo ka badan kuwa kale?
- Ma jiraa farqi u dhaxeeya tijaabada maqalka ee hawada iyo kan laf garaaca? (loo yaqaan farqiga u dhaxeeya hawada iyo lafta)

Dhakhtarkaaga maqalka ayaa awoodi doono inuu sharxo sawirka laga qaaday maqalka cunugaaga si buuxda, laakiin hoos waxaad ka helaysaa dhawr tilmaamood oo kaa caawin doona inaad fahanto sawirka.

Cirifyada dusha sawirka waxaa ku qoran mawjadaha, ama dhawaaqyada codka.

- Mawjadaha waxaa loo nidaamiyay sida kayboorka biyaanada. Codadka hooseeya ayaa ka muuqda dhanka bidix halka codadka dhawaaqa dheer xiggaan dhanka midig.
- Tusaalaha dhawaaq hoosee waa reemaha halka tusaalaha dhawaaq sareeya yahay qaylada shinbirta.
- Dhawaaqyadaan waxaa lagu cabiraa Hertz (Hz).

Hoosta geeska sawirka waxaa ku qoran qotada, ama dhawaaq dheeraanta codka.

- Codadka dusha sare ee sawirka waa kuwa dabacsan.
- Codadka salka hoose ee sawirka waa kuwa codka dheer.
- Dheerarka codka waxaa lagu cabiraa decibels (dB).

Calaamada ku taala sawirka maqalka cunugaaga ayaa muujinaaya codadka ugu dabacsan ee cunugaaga ka jawaabay intii lagu jiray baaritaanka maqalka.

Haddii cunugaagu xirtay sameecadaha dhagaha intii lagu jiray baaritaanka, waxaad arki doonaa X' buluug iyo O' casaan ah oo ku yaala sawirka.

X = dhagta bidix
O = dhegta midig

Haddii aan cunugaagu xiran sameecadaha dhagaha intii baaritaanku socday, waxaad ku arkaysaa S's ku qoran sawirka maqalka.

S waxay ka dhigan tahay in cunugaaga la baaray ayadoo la adeegsanaayo sameecadaha banaanka laga maqlo.
Marka la isticmaalayo sameecadda fog ma helaysid macluumaad dhegta u gaar ah, sida marka sameecad dhegto ku xiran aad adeegsanaysid. Sidaa darteed dhagta sida wanaagsan wax u maqlaysa ee ilmahaaga ayaa lagu tijaabin doonaa sameecadda fog.

Waxaad sidoo kale arki kartaa astaamahaan:

< iyo > ayaa ka dhigan in cunugaaga la baaray ayadoo la adeegsanaayo laf garaaca.
A waxay ka dhigan tahay in cunugaaga la baaray asagoo xiran kaabayaasha maqalka.

Cabbirka Maqalka ee boga xiga waxay muujinaysaa meesha ay taagan yihiin codadka qaar maalin walba marka loo eego dhawaqa iyo dhererkooda (codka shimbiraha, dadka isku foodhyaya, ayda ciyaya, dab damiska, iwm). Haddii aad tijaabiso natiijooyinka baaritaanka maqalka ee cunugaaga sawirkaan maqalka, oo aad ka arki karto noocyada codadka ee uu maqli karo iyo codadka ka maqan dhago cuslaantiisa darteed. Dhawaaqyada ku hoos dhaca ilmahaaga oo hoostaga maraya calaamadaha ayaa ah codad uu maqli karo, halka dhawaaqyada ka sarreeyaa xadka la calaamadeeyay ee ilmahaaga ay yihiin codad aanu maqal.

- Aaga midabka dameeriga ah ee soosaliga iyo buluuga ah ee aaga Suuxinta iyo kuwa Dabacsan ayaa loo yeeraa "mooska hadalka."
- Mooska hadalka aya muujinaaya meesha codadka kaladuwan ee hadalku ka galaan jaantuska maqalka ee aaga codka iyo dhawaqa.
- Xataa dhago cuslaanta fudud ayaa saamayn karta awooda cunugaaga ee barashada hadalka iyo luuqada.

Xataa dhago cuslaanta fudud ayaa saamayn karta awooda cunugaaga ee barashada hadalka iyo luuqada.

CABBIRKA MAQALKA EE CODADKA LA YAQAAN

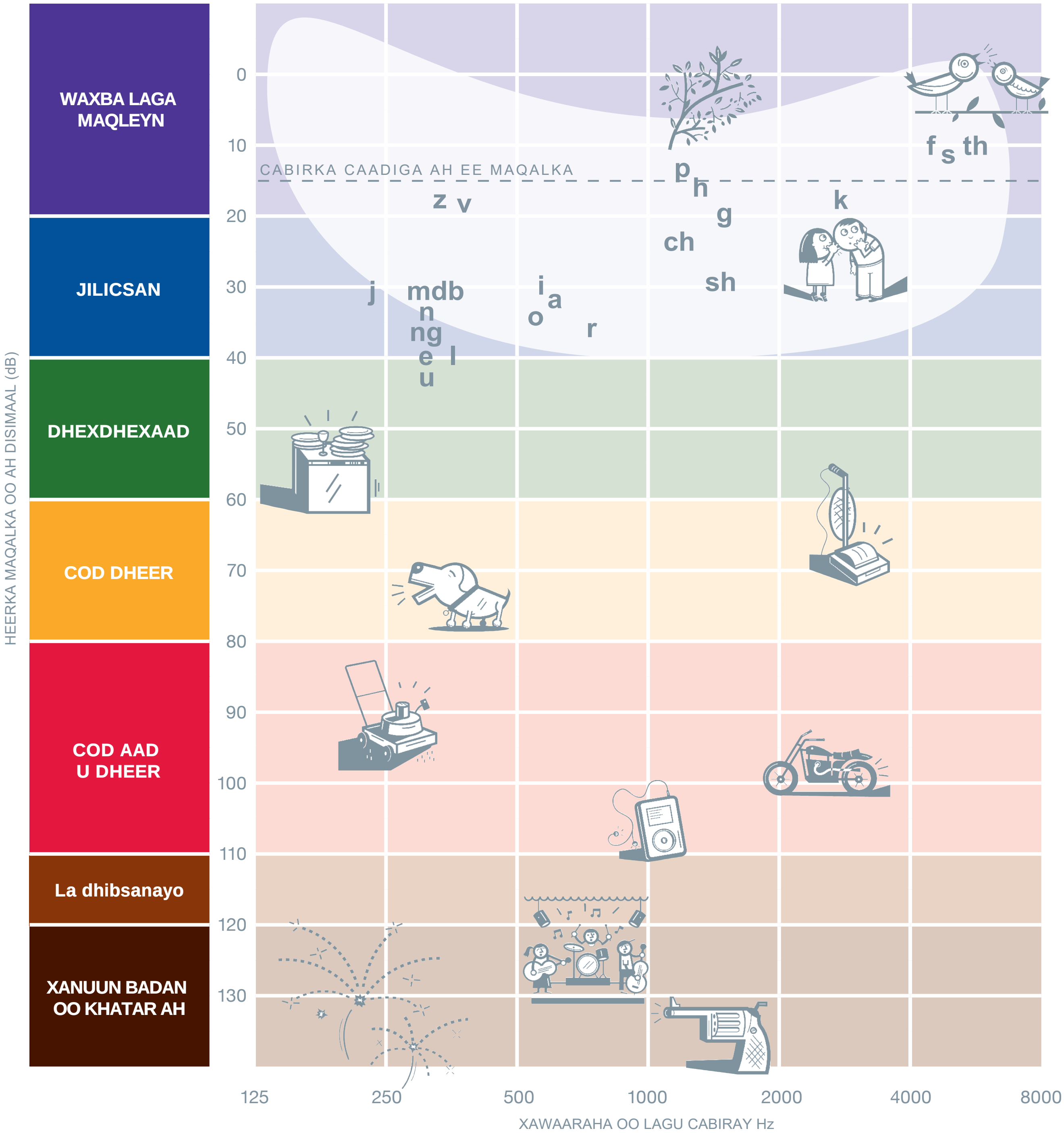

© American Academy of Audiology

AMERICAN ACADEMY OF AUDIOLOGY
WWW.AUDIOLOGY.ORG | WWW.HOWSYOURHEARING.ORG

Buug gacmeedkaan waxaa lagu adeesanayaa fasaxa American Academy of Audiology (www.audiology.org).

Qaybaha dhago cuslaanta cunugaaga

Dhago cuslaanta ee cunugaaga ayay u badan tahay inaysan noqon mid siman oo hal khad ku socota. Maqalka Cunugaaga ayaa kaladuwanaan doona dhawaaqyada kaladuwan. Qaar kamid ah tusaalayaasha dhago cuslaanta caadiga ah waxaa ku jira:

Foorarka dhago cuslaanta:
Maqalka ilmaagu wuu ka fiican yahay heerarka hoose.

Dhago cuslaanta gadaal u socda ama kor u kacaaya:
Maqalka cunugaaga ayaa ku fiican mawjadaha dhaadheer.

Dhago cuslaanta kor u socota (layn togan oo dhakhso ku socda):
Maqalka cunugaaga ayaa hoos u dhacaaya si dhakhso ah marka mawjaduhu dhaadheer yihiin.

Dhukanaan:
Maqalka cunugaaga ayaa ku fiican mawjadaha hoose iyo kuwa sare, kuna hooseeya mawjadaha dhexe.

Su'aalo aad Ka qabi Karto Baaritaannada Dhago Cuslaanta

Sidee ayaan ku ogaanayaa in natiijadu sax tahay?

Baaritaannada maqalka ee ilmaha dhashay ayaa noo sahla inaan ogaano saqiirada dhagoolka ah ama dhagaha culus intay aadka u yar yihiin. Aad ayay u adag tahay in la sheego heerka maqalka ee ilmaha marka kaliya kor laga fiirsho. Markuu sidaas u yar yahay, ilmahaagu kuuma sheegi karo waxa ay maqasho ama waxa aysan si faseexa u maqlin. Wax badan ayay naga caawin lahayd haddii ilmuhu sidaas samayn karto!

Baaritaanka maqalka ee loo adeegsaday aqoonsiga dhago cuslaanta ayaa ah kuwo aad u toosan. Waxay qaadan kartaa wax ka badan hal booqasho oo loo geeyo dhakhtarka maqalka si loo go'aansho haddii cunugaagu uu dhagool yahay ama maqalku culus yahay. Haddii ilmahaagu lagu ogaado inuu qabo dhago cuslaan, waxay yeelan doontaa tijaabo dheeri ah oo maqalka ah oo mustaqbalka loo qorsheeyay in la kormeero wixii isbedelo ah. Baaritaannadaan ayaa xog badan ka bixin doona maqalka cunugaaga. Haddii aad walaac ka qabto in cunugaaga uusan helin qiimaynta maqalka oo sax ah ama dhamaystiran ama haddii fikir labaad uu ku dareensiin lahaa qanaaco badan oo ku aadan natiijada baarista, waxaanu kugu dhiiri gelinaynaa inaad balan ka qabsato dhakhtar kale oo maqalka carruurta ah.

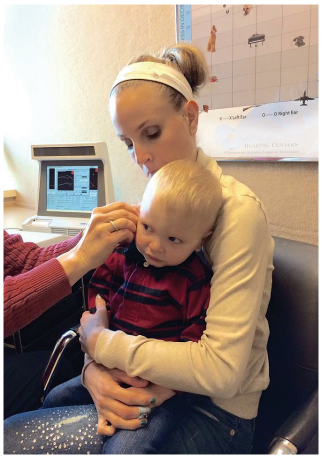

Barnaamijka EHDDI ayaa ku haya liiska xarumaha caafimaadka ee dhakhtarka maqalka carruurta oo ku jira webseedkiisa: https://www.doh.wa.gov/infantaudiology. Dhakhaatiirtaan dhagaha ee caruurta waxay ku taqasuseen baaritaanka iyo daawaynta saqiirada iyo carruurta yaryar dhagaha culus. Dhammaan dhakhtaariitta maqalka ee ku jira liiskaan waxay buuxsheen Tilmaamaha Shaqo Wanaagga ee Gobalka Washington ee Qiimaynta Baaritaanka Maqalka ee Saqiirada. Haddii aad doonayso xog dheeraad ah oo ku aadan xarumaha maqalka oo ka baxsan Gobalka Washington, EHDI-PALS ayaa leh kayd oonleen ah oo kuu sahlaaya inaad raadiso xarumaha caafimaadka maqalka ee wadanka oo dhan www.ehdipals.org

Intee jeer ayaa la baarayaa maqalka cunugayga?

Dhakhtarkaaga maqalka ayaa go'aaminaaya inta jeer ee cunugaagu u baahan yahay in maqalkiisa la tijaabiyo. Tijaabooyinka maqalka ka dib markii la ogaaday dhago cuslaanta ka dib ayaa loo isticmaalaa in lagula socdo ilmahaaga isbadallo suurtogal ah in lagu sameeyo xaaladda maqalka. Cunugaaga ayaa sidoo kale mari kara baaritaannada maqalka asagoo xiran kaabayaashiisa maqalka. Noocan ah qalabka baaritaanka ayaa loo isticmaalayaa sidii loo xaqiijin lahaa in ilmuhu uu ka helayo faa'iidooyin la qiyaasi karo qalabka maqalkiisa.

La hadlida Cunugaaga

La hadlida cunugaagu waa muhiim. U jawabaida ilmahaaga iyo ku dhiiri gelintaada inay kuu jawaabto ayaa muhiim u ah kobaca luuqadeeda. Waxaa jiro qaabab badan oo carruurta dhagoolka ah ama maqalkoodu culus yahay iyo qoysaskooda ay ku wada hadlaan. Qoyskaaga ayaa lahaan kara fikradaha dookhyo kala duwan, iyo ogaanshaha waxa ugu habboon ee qoyskaaga u shaqayn kara ayaana muddo qaadan kara. Waxaan filaynaa in qaybtaan ay ku ay siinayso xogta aad u baahan tahay si aad u billoowdo barashada fursadaha la hadlida cunugaaga.

Fursadaha hadalka ee aad doorato waa inay cunugaaga siinayaan helitaanka buuxa ee hadalka. Sidoo kale waa in la waafajiyaa dookhu adeegsado luuqada rasmiga ah ee qoyskaaga (sida Ingiriiska, Isbaanisha, Isbaanishka, Luuqada Dhagoolka Maraykanka, iwm). Qoysaska qaar ayaa dooni kara inay sameeyaan qaabka labada luuqadood oo waxaa kamid ah labada ishaarida iyo hadalka. **Markaad iskudayaso fursadaha, niyada ku haay inuusan hal fursad ku wada fiicnayn ilmo kasta. Marka baahiyaha cunugaagu isbadelaan, waa wax caadi ah inaad samayso go'aano kuwii hore ka duwan hadhoow.**

Marka baahiyaha cunugaagu isbadelaan, waa wax caadi ah inaad samayso go'aano kuwii hore ka duwan hadhoow.

Sida Dhago Cuslaanta u saamayso Hadalka

Markay la helo taageero, carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay ayaa kobci kara, wax baran kara guulna gaari kara si lamid ah ilmaha facood ah ee aan dhagoolka ahayn. Saamaynta heerarka maqalka hooseeya ayaa ka duwan cunuga marka loo fiiriyo qofka wayn. Tan waxaa sabab u ah in ilmaha yar uusan baran ama uusan heli karin xirfadaha hadalka ama luuqada. Dadka waawayn ee heerarkooda maqalku liito ayaa horay u yaqaana qaababka luuqada waxayna ku dabiqi karaan wada sheekaysigooda maalinlaha ah.

Qoysaska guriga ku isticmaala luqada ay ku hadlaan, xitaa dhago cuslaanta oo fudud wuxuu saameyn ku yeelan karaa awoodda ilmaha ee ah in uu ku horumariyo hadalka iyo afkiisa. Carruurtu waa inay maqlaan dhammaan codadka luuqadooda si ay u bartaan sida loo hadlo. Si taas lamid ah, haddii qoyskiisu doonaayo in luuqada dhagoolku qayb ka noqoto noloshiisa, baahiyaha ilmaha si loo arko luuqad muuqaalka ah.

Xadka dhago cuslaanta saamaynaayo hadalka cunugaaga ayaa ku xiran waxyaabaha sida:

- Nooca, heerka iyo qaabka dhago cuslaanta.
- Doorka qoyskaaga ee kobaca hadalka cunugaaga.
- Da'da cunugaagu ku noqday dhagoolka ama mid maqalku culus yahay.
- Da'da lagu ogaaday in cunugaagu dhago culus yahay.
- Da'da loo bilaabay caawimaada, inta jeer ee caawimaada la siiyay iyo tayada caawimaada la siiyay.
- Ciladaha kale ee caafimaadka ee cunugaagu qabi karo.

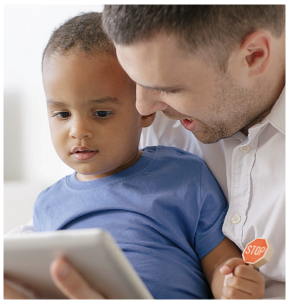

Waxyaabaha qaybta ku leh in cunugu si guul leh u barto dhagaysiga iyo hadalka waxaa ku jira:

- Isticmaalka joogtada ah ee kaabayaasha maqalka ee ku habboon (kaabayaasha maqalka, agabka cochlear, nidaamyada FM) si uu u maqlo codka.
- Inay ku hareraysan yihiin dadka si fiican ugu hadla luuqada cunuga lana hadlaaya cunuga inta badan saacadaha uu soo jeedo.
- Tilmaan iyo tababar uu bixinaayo adeeg bixiyaha caawimaada saqiirada oo yaqaana sida looga caawiyo carruurta lahaanshaha awood ay ku hadlaan ayna wax uga bartaan dhagaysiga iyo ku hadlida luuqada.

Waxyaabaha qaybta ku leh in cunugu si guul leh u barto adeegsiga luuqada dhagoolka:

- Inay ku hareraysan yihiin dadka si fiican u adeegsada luuqada dhagoolka ee aad doorato lana hadlaaya cunuga inta badan saacadaha uu soo jeedo.
- Tilmaan iyo tababar uu bixinaayo adeeg bixiyaha caawimaada saqiirada oo yaqaana sida looga caawiyo carruurta lahaanshaha awood ay ku hadlaan ayna wax uga bartaan luuqad gaar ah ama nidaamka taageerada muuqaalka ah.

Doorashada Fursadaha Isgaarsiinta

Qoysas badan ayaa sheegay in xulashada fursadaha hadalku ay tahay mid kamid ah go'aannada ugu adag ee ay abid sameeyeen. Fursada kasta waxa uu u baahan yahay dadaalka joogtada ah ee qoyskaaga si looga caawiyo cunugaaga barashada luuqada. Dad badan ayaa doorasho wayn leh oo aamisan in qaabkoodu yahay kan ugu fiican. **Niyada ku haay inuusan hal fursada ku wada fiicnayn dhammaan carruurta.** Carruurta qaarkood, iskudarka qaababka ayaa ugu haboon. **Sidoo kale, xasuusnoow in aad markasta badali karto go'aankaaga hadhoow.** Halkaan waxaad ka helaysaa qaar kamid ah waxyaabaha aad ka fakarayso intaad baranayso fursadaha hadalka:

- Samee go'aano lagu saleeyay baahiyaha cunugaaga iyo qoyska.
- Waydii su'aalo. La hadal kurayda, dhalinyarada iyo dadka waawayn ee dhagoolka ah ama maqalku culus yahay, iyo sidoo kale qoysaska kale ee ay u joogaan carruur dhagaha culus.
- Hel xogta ugu badan ee aad awoodo oo ku saabsan fursadaha adoo la hadlaaya dadka kale, akhrinaaya, samaynaayana cilmi baaris.
- La soco hormarka cunugaaga oo dib u qiimee dookhaaga waqti kadib.

Xasuusnoow inaad badeli karto go'aankaaga hadhoow haddii fursada aad dooratay uusan shaqaynayn sidii aad islahayd. Taqasuslahaaga taageerada carruurta ayaa ku siin doona agab aad ku cabirto hormarka cunugaaga. Tilmaan iyo tusaalayn kaaga imaanaysa kooxdaada taageerada carruurta ayaa ku siinaysa agab gaar ah iyo tababar ku aadan sida loo taageero cunugaaga.

Fursada aad doorato waxa uu u sahlayaa cunugaaga inuu:

- La hadlo qoyska oo dhan (ilmaha walaaladiis ah iyo xubnaha kale ee qoyska).
- Inuu xariir la lahaado dhammaan xubnaha qoyska uuna dareemo inuu qoyska qayb ka yahay.
- Ku raaxaysto wada sheekaysi macno badan, oo labo geesood ah.
- Inuu ogaado waxa socda.
- Inuu sheego dareenkiisa si qeexan.
- Inuu ku biiro aduunyada qiyaasta iyo ciyaarta.
- Inuu abuuro aqoonsiga shaqsiyadiisa oo wanaagsan iyo karaamaynta naftiisa.

Doorashada Fursadaha Isgaarsiinta

Hoos waxaad ka helaysaa qaar kamid ah qaababka badan ee cunugaagu ku baran karo luuqada. Waxaad u adeegsan kartaa xogtaan meel aad ka billoowdo barashada fursada. Dhakhtarka maqalka ee cunugaaga ama Iskuduwaha Khayraadka Qoyska ayaa ku siin kara xog dheeraad ah oo ku saabsan barnaamijyada taageerada carruurta oo aad ku heli karto dookh kasta. Waxaad sidoo kale booqan kartaa barnaamijyada iyo kormeerka sida carruurta kale, macalimiinta iyo qoysasku u wada hadlayaan.

Carruurta qaarkood, iskudarka fursadaha hadalka ayaa ugu habboon.

Ku hadlaya labada luuqadood ee Luuqadda Dhagoolka ee Maraykanka (ASL) iyo English.

- Qoysaska ayaa barta la hadlida cunugooda ayagoo adeegsanaaya Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka (ASL) oo ah luuqada koobaad, ayagoo haddana baraaya cunugooda Ingiriiska dhanka Akhriska, wax qorista iyo ku hadalka.
- ASL waa nidaam qani ah oo luuqad kabuuxdo kaasoo adegsada jirka, wajiga iyo gacmaha si loogu hadlo.
- ASL waa luuqad gaar ah oo kamid ah Ingiriiska. Si lamid ah dhammaan luuqadaha caalamka, ASL wuxuu leeyahay qaybo gaar ah oo luuqadeed, ayna ku jiraan qaabkeeda gaarka ee jumladaha.
- Qaar kamid ah qoysaska adeegsada labo luuqeedka ASL ee Ingiriiska ayaa Ingiriis ku hadla markay guriga joogaan inta lagu jiro waqtiyada loo asteeyay. Qoyska ayaa waqti gaar ah u qorsheeya ASL halka waqti kalena loo astaynaayo ku hadalka Ingiriiska.
- Qasab maaha in cunugaagu xidho agabka maqalka fududeeya si uu qaabkaan ugu hadlo.
- Inkasta oo sdeegsiga ASL uu qayb ka yahay nolosha bulshada Dhagoolka ah, kuma koobna bulshada Dhagoolka ah. ASL waa luuqad aad u kobcaysa oo ka qoto dheer la hadalka bulshada Dhagoolka ah waxaana loo aqoonsan yahay luuqad ishaaro oo fac wayn.
- Xubnaha Bulshada dhagoolka ah waxaa sidoo kale ku jira dad maqalkoodu toosan yahay oo yaqaana ASL ixtiraamna u haya dhaqanka iyo dadka Dhagoolayaasha. Xubnaha bulshada dhagoolka ah ayaa leh aqoonsi dhaqan oo ku salaysan dhaxalka faca wayn ee khibradaha ay wadaagaan. Carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay ayaa lahaan kara xariiro caafimaad qaba, oo macno badan oo ay la yeeshaan qoysaskooda iyo bulshada Dhagoolka ah labadaba.

Hadal La ishaaray

- Hadal La ishaaray wuxuu adeegsadaa sideed qaab oo gacanta ah agta afka kuwaas oo muujinaaya dhawaaqyo kaladuwan oo ay samayso luuqada lagu hadlo.
- Qaababka gacanta ayaa matalaaya codadka ay adag tahay in la sheego marka laga reebo in laga fiirsado dhaqdhaqaaqa bishimaha.
- Qaababka gacmaha, oo lagu daray akhrinta nuuxsiga bishimaha, ayaa siinaaya cunugaaga inuu isha ka fahmo luuqada lagu hadlaayo.
- Agabka maqalka kaaba ayaa lagu talinayaa, laakiin qasab maaha.
- Qoysaska ayaa barta la hadlida carruurtooda ayagoo adeegsanaaya ishaarooyinka gacanta intay hadlayaan.
- Hadalka la ishaaray maaha mid aad looga isticmaalo Goblka Washington.

Luuqada Dhagaysiga iyo Hadalka

- Mararka qaarna loogu yeero hadalka, maqalka ama hadalka iyo maqalka hadalka afka.
- Waxay ku tiirsan tahay maqalka codka iyo hadalka.
- Cunugaaga ayaa u baahan kara fududeeyaasha maqalka (kaabayaasha maqalka ama aalada cochlear) marka qaabkaan la adeegsanaayo.
- Waxa uu bixiyaa ishaarooyin muuqda, sida akhrinta nuuxsiga bishimaha iyo ishaarooyinka wajiga, si looga caawiyo ilmaha inuu fahmo uuna barto luuqada.
- Ma adeegsado qaabka luuqada dhagoolka.
- Marka lagu daro kaabayaasha ku haboon ee codka, cunuga ayaa lahaan kara xirfadaha dhagaysiga iyo, taas awgeed, baranaaya hadalka, wada sheekaysiga waxna ku baranaaya dhagaysiga iyo luuqada lagu hadlo.

Wada hadal Guud

- Qoysaska ayaa barta la hadlida carruurtooda ayagoo adeegsanaaya iskudarka luuqada dhagoolka iyo midda lagu hadlo.
- Carruurta ayaa lagu boorinayaa inay adeegsadaan indhahooda, dhagahooda, codadka iyo gacamhooda si ay dadka ula hadlaan.
- Qoyska ayaa baranaaya nidaamka ishaarada, sida Ishaarida Erayada Saxda ah ee Ingiriiska (S.E.E.). S.E.E. waxaa loo sameeyay in lala adeegsado luuqada lagu hadlo si ay uga caawiso cunugaaga inuu fahmo uuna adeegsado luuqada. Waa aalad fududaysa fahanka Ingiriiska ayadoo la adeegsanaayo dhagaysiga iyo aragga. Gudaha Gobalka Washington qaar badan oo kamid ah barnaamijyada Wada hadalka Guud ayaa adeegsada S.E.E.. Wuxuu taageeri karaa kobaca da'da ku haboon ee dhagaysiga, hadalka, akhriska iyo wax qorista. Qaababka kale ee luuqada ishaarada ah waxaa ku jira Pidgin Signed English (PSE) iyo Manually Coded English (MCE).

Maqalka, Dhagaysiga iyo Maskaxda

Waxaad su'aalo ka qabi kartaa sida maqalka iyo dhagaysigu kukala duwan yihiin ama haddii cunugaagu uu awoodi doono inuu dhagaysto luuqada lagu hadlo. Su'aalahaan ayaa muhiim noqon kara markaad ka baaraan dagayso fursadaha hadalka ama yoolalka hadalka. Waxaan filaynaa in xogtan ku caawiso, laakiin fadlan la hadal dhakhtarkaaga maqalka haddii aad qabto su'aalo dheeraad ah.

Maqalku waa jawaab dareeme oo laga bixiyo maqalka marka dhaguhu xog usoo gudbiyaan maskaxda. Maqalka ayaa abuurma kahor intaan ilmuhu dhalan.

Dhagaysigu waxa uu ka biloowdaa maqalka. Qofka dhagoolka ah ama maqalku culus yahay ayaa u adeegsan kara kaaliyaasha maqalka si uu u maqlo (kaabayaasha maqalka, aalada cochlear ama aalad kale). Muddo kadib, xirfadaha dhagaysiga ayaa abuurma marka maskaxdu billoowdo inay fahanto waxa ay maqasho.

Maskaxda ayaa abuuri karta awood ay ku fahanto waxa ay maqasho una sahlaysa inay wax ku fahanto kuna barato dhagaysiga.

Ilmo dhagool ah ama maqalku culus yahay ayaa u baahan baxnaanin gaar ah iyo waxbarasho si uu u yeesho xirfadaha dhagaysiga oo waxtar leh. Macalimiinta dhagoolka, dhakhaatiirta maqalka iyo dhakhatiirta luuqada lagu hadlo ayaa siin kara waxbarasho iyo adeegyada baxnaaninta si loo abuuro xirfadahaan. Qaar kamid ah xirfadlayaasha ayaa shahaado ku haysta Taqasuslayaasha Dhagaysiga iyo Luuqada Lagu Hadlo (LSLS) oo ay uu baxsho AG Bell Academy for Listening and Spoken Language.

Waagii hore, waxbarashada ama baxnaaninta ilmaha waxaa loogu yeeri jiray "tababarka maqalka" laakiin hadda si sax ah ayaa loogu qeexaa baxnaaninta maqalka iyo dhagaysiga, baxnaaninta codka hadalka, waxbarashada codka hadalka ama baxnaaninta dhagaysiga. Magaca adeegga la bixiyo ayaa ku xirnaan kara:

- Waxa diirada lagu saaray adeegga (xirfadaha la bartay):
- Tababarka xirfadlaha bixinaaya adeegga (dhakhtarka maqalka, baxnaaniye, macalinka dhagoolka, iwm.).
- Meesha adeegyada lagu baxshay (dugsiga, isbitaalka, guriga, iwm.).

Carruurta iyo qoysaska badanaa heli doona iskudarka adeegyadaan si looga caawiyo ilmaha dhagoolka ah ama maqalku culus yahay inuu barto dhagaysiga iyo ku hadalka luuqada.

Carruurta qaba dhago cuslaanta ayaa ka faa'iidaysan kara barashada nooc kamid ah isgaarsiinta muuqaalka ah.

Su'aalaha Qoysasku Ka qabi Karaan Hadalka ilmaha

Cunugaygu ma awoodi doonaa inuu hadlo?

Su'aashaan way adag tahay in laga jawaabo. Waxay ku xirnaan kartaa sida tignooloojiyada maqalku ay u sahlayso maqalka codka iyo luuqada lagu hadlaayo, sida cunugaagu u awoodo adeegsiga maqalkeeda haray (baaqiga) iyo sababo kale. Marka la siiyo taageerada saxda ah, inta badan carruurta ku dhasha dhagoolnimada ama maqalku culus yahay ayaa baran kara dhagaysiga iyo, natiijada taas awgeed, baran kara ku hadalka iyo ku sheekaysiga dhagaysiga iyo ku hadalka luuqada. Isku darka sameecada gelinta saxda ah iyo adeeg bixiyaasha caawimaada hore oo xirfad u leh oo kaashanaaya qoysaska ayaa ah waxyaabaha aasaaska u ah in ay ka caawisa ilmaha dhagaysiga, iyo ku hadalka luuqada.

Carruur badan oo qaba dhago cuslaan fudud iyo tan dhexdhexaadka ah ayaa barta inay si fiican u hadlaan ayagoo kaashanaaya agabka maqalka kaaba iyo adeegyo gaar u ah carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay.

Carruurta qaba dhagoo cuslaan daran ayaa ku tiirsanaan doona tignooloojiyada maqalka si ay u bartaan luuqada lagu hadlo waxayna qaadan kartaa waqti badan inay bartaan luuqada lagu hadlo. Kooxda cunugaaga oo ka kooban dhakhaatiir, baxnaaniyaal iyo macalimiinta dhagoolka ayaa ka caawin doona qoyskaaga inay iskudayaan ka guul gaarista yoolalka hadalka ee cunugaaga.

Waxyaabaha ka caawin kara cunugaaga barashada hadalka waa:

- Isticmaalka joogtada ah ee agabka maqalka fududeeya (arag qaybta Tignooloojiyada Kaalmaatiga ah).
- Hubinta agabka kaabayaasha maqalka ee cunugaaga si aad u hubiso inay shaqaynayaan.
- Ka qaybgalka balamaha dabagalka ah ee dhakhtarka maqalka ee cunugaaga.
- Ka qaadashada adeegyo joogto ah xirfadlayaal u tababaran la shaqaynta carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay.
- Isticmaalka joogtada ah ee xeeladaha siinaaya cunugaaga fahanka luuqada lagu hadlo.
- Siinta cunugaaga fursado badan oo uu xirfadihiisa ku adeegsado.

Cunugayga iyo qoysku ma baran doonaan luuqada ishaarada?

Tani sidoo kale waa su'aal ay adag tahay in laga jawaabo. Go'aansiga barashada luuqada ishaarada ayaa ah wax u yaala qoyskaaga. Halkaan waxaad ka helaysaa waxyaabaha qaar oo aad ka fiirsan karto markaad ka fakarayso go'aankaan:

- Carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay ayaa ka faa'iidaysan kara barashada nooc kamid ah hadalka ishaarada ah. Kan waxaa ku jiri kara ASL, S.E.E. iyo Hadal La ishaaray (arag qaybta Fursada Hadalka). Ku darista hadalka ishaarada muuqata ah ayaa ka caawin karta cunugaaga inuu ku helo xogta hadalka iyo luuqada wax ka badan hal qaab.
- Barashada luuqada dhagoolka macnaheedu maaha in ilmahaagu uusan baranayn sida loo hadlo.

Cunugaagu wuxuu baran doonaa sida loo ishaaro wax asagoo daawanaaya adigga iyo dadka kale oo wax ishaaraaya. Qoysaska ayaa adeegsan kara ishaarada si ay uga caawiso barashada hadalka xili hore ilmahooda, ayadoon laga eegayn heerka maqalka cunuga. Haddii adigga iyo qoyskaagu iinaan marhoraba aqoon sida luuqada ishaarada loo adeegsado, waxaa jira casharo la heli karo si aad uga barataan. Kuleejyada bulshada, xarumaha Dhagoolka iyo ururada adeegga maxaliga ah ayaa bixiya koorsooyinka ASL oo lasiiyo qofkii raba. Wax ka waydii FRC gaaga casharadaan.

Markaan samaynaayo dookha hadalka ee cunugayga, go'aankaan ma noqon doonaa mid abidkiis taagnaada?

Waxaad markasta badali kartaa go'aannadaan la xariira hadalka. Dhab ahaantii, waa muhiim in qoysku ay isbad-badalaan ayna u maskax furnaadaan dookhyadaada hadalka. Baahiyaha cunugaaga iyo qoyska ayaa isbadeli kara waqti kadib. Markaad hesho xog dheeraad ah iyo aqoon ku aadan dhagoolnimada iyo maqalka cunugaaga, waxaad dooran kartaa fursad kale oo wada xiriir. La soco hormarka cunugaaga si aad u fahanto kobaca uu ka samaynaayo kobaca luuqadiisa.

Bii'ada cunugaygu ma saamayn kartaa hadalka?

Waxaa jira xaaladaha qaar oo dhagaysiga lagu sameeyo kaabayaasha maqalkan ama aalada cochlear aya dhibaato keeni karaan. Buuqa meesha ka jira sida TV ga, dadka kaladuwan ee hadlaaya, mashiinka hawada ama marwaxadaha ayaa yarayn kara awooda cunugaaga ee wax dhagaysiga. Jaantuska maqalka ayaa qiyaasaaya waxa cunugaagu ku maqli karo meel aan buuq lahayn. Guriga, dukaannada adeegga, beeraha raaxada iyo garoomada ciyaaraha iyo meelaha kale ayaa noqon kara goobo aan dhagaysiga ku fiicnayn. Muuqaalka "buuqa" ayaa sidoo kale noqon kara mid wax jeediya. Jawi kacsan ama mashquul badan ama mashuuq ah oo leh iftiin aad u badan ama aad u yar waxa uu jeedin karaa dhagaystaha. La hadal khabiirkaaga taageerada hore si aad wax uga bedeshid deegaanka cunuggaaga si aad ugu ogolaato waayo-aragnimo dhageysi wanaagsan.

Cunugayga dhagoolka ah ama maqalku culus yahay waxa uu qabaa dhibaatooyin dhanka araga ah ama kobaca dhaqdhaqaaqa oo dib u dhac ku jiro. Sidee ayay arintaasi u saamaynaysaa awoodeeda hadalka?

Qaabka qoyskaagu u waajaho hadalka ayaa qayb ku yeelan doona qaar kamid ah isla wada sheekaysiyada aad ku akhriday qaybtaan, iyo sidoo kale qaar gaar u ah cunugaaga. Qoysaska carruurta "Dhagoolka ah ama Dhago Cuslaan ee kale" ayaa sidoo kale u baahan inay ka fiirsadaan fursada tignooloojiyada kaalmaatiga ah sida kaabayaasha maqalka ama aaladaha cochlear, iyo sidoo kale adeegsiga ishaarada. Hase yeeshee, ayadoo ku xiran awoodaha shaqada ee cunugaaga, waxay ka faa'iidaysan kartaa xeeladaha kaladuwan si loo taageero awoodeeda hadalka (tusaale, tusmoyinka taabashada iyo astaamaha la taaban karo). Waydii taqasuslayaashaada caawimaad acarruurta xog ku saabsan ka helida caawimaada dadka khibrada u leh la shaqaynta carruurta Dhagoolka ah ama Dhagaha culus ee ciladaha kale qaba. Haddii ilmahaaga laga helay indho la'aanimo ama arag dificic ah, oo loo aqoonsaday inuu dhago la' yahay ama dhago culus yahay, ama aad ka walwalsan tahay sida ay u isticmaasho araggeeda, la xiriir Washington Sensory Disabilities Services (WSDS) si aad ugala hadasho tallaabooyinka xiga:

Taleefanka: 360-947-3297
Websaytka: https://wsds.wa.gov

Hanaanka aad cunugaagu ugu xirayso kaabayaasha maqalka ayaa qaadanaaya dhawr asbuuc.

Tignooloojiyad Kaalmaati ah

Qaybtaan waxay xog ka bixinaysaa kaabayaasha maqalka, aaladaha cochlear, nidaamyada FM iyo agabka kale ee hadalka fududeeya. Dhakhtarkaaga maqalka ayaa awoodi doona inuu ku siiyo xog dheeraad ah uuna ka jawaabo su'aalahaaga. Tignooloojiyad Kaalmaati ah ayaa sidoo kale loogu yeeraa kaalmada maqalka.

Cunugaygu ma u baahan yahay tignooloojiyad kaalmaati ah?

Dhago cuslaantu waxay yaresyaa cadadka codka dhagaha iyo maskaxda cunugaagu maqlaan. Haddii cunugaagu uusan awoodin inuu maqlo qaar ama dhammaan codadka hadalka, markaas waxa uu dhibaato ku qabi doonaa barashada luuqada ku hadalka.

- Haddii aad doonayso cunugaagu inuu barto hadalka asagoo adeegsanaaya dhagaysiga iyo luuqada hadalka, cunugaaga ayay u badan tahay inuu u baahan yahay adeegsiga kaabayaasha maqalka, aaladaha cochlear iyo/ama nidaamka FM.
- Hadba sida aa hore ugu hesho cod kaabayaasha, ayay boobsiis noqonaysaa inuu cunugaagu maqlo codadka hadalka.
- Ilmaha ayaa xiran kara kaabayaasha maqalka da' kastoo uu jiraba.
- Haddii aad doonayso aaladaha dhegta la gasho ee cochlear, waa muhiim inaad billoowdo hanaanka codsashada gelinta aalada cochlear ilmaha xili hore. Kala hadal dhakhtarka maqalka ee cunugaaga arintaan.
- Qoysaka qaarkood ayaa dooran kara fursada hadal oo adeegsado keliya luuqada ishaarada aana u baahnayn dhagaysiga kaabayaasha maqalka iyo agabka dhegta la gasho ee cochlear.

Kaabayaasha maqalka

Waa maxay kaabaha maqalku?

- Kaabaha maqalku waa aalad yar oo koronto ku shaqaysa oo cunugaagu gashato dhabarka danbe ee dhagta. Waxay kor u qaadaa dhawaaqa codadka.
- Kaabaha maqalku wuxuu leeyahay saddex qaybood oo aasaasi ah:
  - Mikrafoon
  - Cod sifeeye
  - Sameecad

Xaquuqda sawirka kaabaha maqalka waxaa leh Phonak – www.phonak.com

- Kaabaha maqalka ayaa codka ku hela mikrafoonka, kaasoo codka deegaanka ukala qaybiya qaybo yaryar (siiqooyin) kadibna u dira cod sifeeyaha. Cod sifeeyaha ayaa kordhiya awooda qaybaha codka kadibna udira dhegta asagoo u sii marinaaya sameecada.
- Kaabayaasha maqalka ayaa si adag loogu dhajiyaa dhegaha cunugaaga ayagoo wata gufada dhagta.

Waa maxay sameecadaha dhagaha la dhax geliyaayi?

- Sameecadaha dhagaha la dhax geliyaayi waa caag yar oo jilicsan, taas oo si gaar ah qiyaasta dhagta ilmahaaga loogu sameeyay.
- Gufada dhagtu waxay la'eg tahay kanaalka dhegta cunugaaga.
- Gufada dhagtu wuxuu ka caawiyaa aalada kaabida maqalka inay meesha saarnaato.
- Sabab la xariirta in ilmaha yaryar ay degdeg u koraan, gufooyinka dhagaha ayaa u baahan kara in la badalo saddex ilaa lixdii billoodba mar.
- Gufada dhagtu waxay mudo dheer haystaan caruurta waawayni.

Sidee ayuu u caawinayaan sameecadaha dhaguhu ilmahayga?

- Sameecadaha ayaa codad aad u weyneeya. Tan waxaa ku jira hadalka iyo codadka kale sida telefishinka, jalaska albaabka, faakuyuumba, iwm.
- Kaabaha maqalka ayaa gacan ka gaysta kor u qaadista kobaca hadalka iyo luuqada cunugaaga.
- Waxay kaa caawin karaan in cunuggaadu la macaamilo qoyska iyo lodkii ee isticmaala luqada ay ku hadlaan.

Waa maxay noocyada kala duwan ee qalabka maqal kaalmeeyuhu?

Waxaa jira noocyo farabadan oo sameecadaha ah. Dhakhtarkaaga maqalka ayaa kaa caawin kara xulashada kaabaha maqalka ee ugu habboon cunugaaga.

- Carruurta yaryar ayaa badanaa xidha kaabayaasha maqalka ee gadaashada dhegta (BTE).
- Kaabayaasha maqalka ee yaryar, ee dhegta gudaha loo gasho (ITE) ayaan ku haboonayn ilmaha yaryar.
- Carruurta qaar oo qaba dhago cuslaanta ee dareemaha lafta, oo aan xiran karin kaabayaasha caadiga ah ee maqalka, waxaa loo xiri karaa cod baahiye mawjad dabacsan.

Tignooloojiyada kaabaha maqalka

Waxaa sidoo kale jira noocyo kaladuwan oo tignooloojiyada kaabayaasha maqalka ah.

Kaabayaasha maqalka

- Ayaa kordhiya codka si casri ah.
- Dhakhtarkaaga maqalka ayaa wax ka badelaaya asagoo adeegsanaaya kumbuyuutar.
- Kaabaha maqalka iyo barnaamijka ayaa wax laga badali karaa si loo waafajiyo heerka dhago cuslaanta gaarka ah ee cunugaaga.
- Wuxuu hagaajin karaa awooda uu cunugaagu u leeyahay inuu hadalka fahmo ayadoo buuq jiro.
- Wuxuu siiyaa isbadalo dheeraad ah si loo daboolo isbadelada dhago cuslaanta cunugaaga muddo kadib iman kara.

Cod baahiyaha cinjirka jilicsan hayo ee lafta lagu xidhiidhiyo

Xaquuqda sawirka waxaa leh Baha® Softband oo kamid ah Cochlear Americas

- Cod baahiyaasha cinjirka jilicsan hayo ee lafta lagu xidhiidhiyo waxaa loo adeegsadaa carruurta qaar oo qaba dhago cuslaanta dareemaha oon caafimaad ahaan ama qaliin ahaan la sixi karin. Badanaa, carruurtaan ma xiran karaan kaalmada maqalka ee BTE.
- Baahiyaha ayaa codka ku gudbinaaya lafa gariir (gariiriye) kaasoo ku fariista lafta ka danbaysa dhegta. Aaladaan waxaa lagu dhajiyay cinjir dabacsan.

Qaybaha muhiimka ah ee kaabayaasha maqalka ee dhalaanka iyo saddex jirada

- Kaabaha maqalku waa inuu lahaado awood uu cunugaaga ugu sahlo maqalka codadka hadalka.
- Waa inuu leeyahay Meel Codku Toos uga Galo (DAI) iyo fursadaha barnaamijyada FM. Fursadan ayaa u sahlaaya kaabaha maqalka in lagu xariirsho aaladaha kale ee maqalka, sida nidaamyada FM ka.
- Waa inuu isbadeli karaa si isbadalo loogu sameeyo luuqda codka, natiijada iyo waxa la maqlo. Tani waxay u sahlaysaa dhakhaatiirta maqalka inay wax ka badalaan markay xog dheeraad ah ka helaan maqalka cunugaaga.
- Waa inay lahaato albaabada baytariga oo aan lagu falaadi karin. Arintaan waa muhiim waayo baytariyada kaabaha maqaku waa sun waxayna dhibaato u gaysan karaan cunugaaga, haddii uu laqo.
- Kaabaha maqalku waa inuu lahaado mikrafoon noocyada ku habboon baahiyaha dhagaysiga ee cunugaaga:
  - **Mikroofoonada jihooyinka** waxay qabtaan codadka ka imaanaaya horta cunugaaga.
  - **Mikrafoonnada jihooyinka oo dhan** waxay soo qabtaan fariimaha ka imaanaaya dhammaan jihooyinka. Waxay faa'iido badan u leeyihiin cunug soconaaya.
  - **Mikrafoono badan** waxay kuu sahlayaan inaad isku badalato jihooyinka guud iyo kuwa hore.
- Sameecadaha waa inay lahaato gufooyinka dhagaha oo raaxo badan, lana waafajiyay cunugga.
  - Sabab la xariirta in ilmaha yaryar ay degdeg u koraan, gufooyinka dhegaha ayaa u baahan kara in la badalo 3 illaa 6 dii billoodba mar.
  - Gufada dhagtu waxay mudo dheer hayaan caruurta waawayni.

Dhakhtarkaaga dhagaha ayaa kaala hadli doona agabka kaabayaasha maqalka ee cunugaaga. Agabka waxaa ku jira agabka beeytariga tijaabsha, agabka qoyaanka ka saara, agabka tijaabsha maqalka kabayaasha (si aad u dhagaysato kaabayaasha maqalka ee cunugaaga), ningaxyada badqabka iyo daboollada xakameeya xajmiga codka.

Hanaanka helitaanka kaabayaasha maqalka

Hanaanka aad cunugaagu ugu xirayso kaabayaasha maqalka ayaa qaadanaaya dhawr asbuuc. Mudadaan ayaa u muuqan karta mid dheer laakiin dhawr talaabo ayaa qasab ah in la qaado.

- Sida sharcigu qabo, cunugaagu waa inuu haystaa aqbalaada ama "cadaynta caafimaadka" oo uu ka helaayo dhakhtarka Dhegta, Sanka iyo Dhuunta (ENT)—dhakhtarka maqalka—si loogu xiro kaabayaasha maqalka.
- Dhakhtarka maqalku waa inuu cibiraad ku sameeyaa dhagaha cunugaaga. Cabiradaan ayaa loo adeegsan doonaa in lagu le'ekaysiiyo gufooyinka dhagaha cunugaaga.

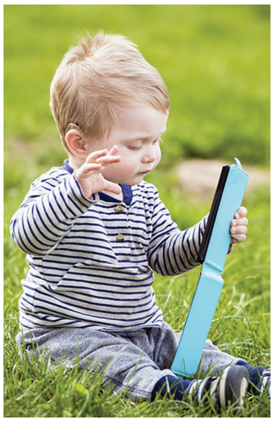

- Cunugaagu waa inuu maraa cabiro gaar ah oo loo yaqaano Real Ear to Coupler Difference (RECD, Dhagta Caadiga ah si Loo Ogaado Farqiga) oo lagu samaynaayo asagoo loo gelinayo. Cabirka RECD ee cunugaaga ayaa ka caawinaysa dhakhtarka maqalka inuu balaariyo kaabayaashiisa maqalka. Cabirka RECD waxaa la sameeyaa kahor ama isla marka cunugaaga lagu xiraayo kaabayaasha maqalka.
- Mararka qaar cunugaaga ayaa haysan kara cadayn caafimaad iyo gafuuyinka dhagaha, laakiin cunugaaga ayaa wali sugi kara qarashka kaabayaasha maqalka. Marka sidaan dhacdo, dhakhtarka cunugaaga ayaa ku xiri karta ilmaha sameecadaha dhagaha oo "dayn" ah inta la sugaayo qarashka. Tan waxaa sabab u ah inay muhiim tahay in cunugaagu bilaabo xirashada agabka maqalka sida ugu dhakhsaha badan ee macquulka ah si uu codka u maqlo.

Tilmaamaha ku celinta kaabayaasha maqalka dhagaha ilmaha dhashay iyo carruurta aadka u yar

Ku ilaalinta kaabayaasha maqalka cunugaaga yar ayaa dhib noqon karta, gaar aahana marka koobaad. Marka cunugaagu la qabsado kaabayaashiisa maqalka, uuna barto inuu ayaga si fiican wax ugu maqlo, way fududaan doontaa. Halkaan waxaa dka helaysaa dhawr tilmaamood oo ku caawin kara:

- Waa inaad maamushaa goorta iyo meesha cunugaagu ku xiranaayo kaabayaasha maqalka. Xaqiiji inaad barto cunugaaga in keliya dadka waawayn ay ka bixin karaa kaabayaasha maqalka.
- Ku dhiiri geli ilmahaaga inuu xirato kaabayasheeda maqalka. Sii abaal marin, sida boonbale ama gaym gaar ah, oo cunugaagu kaliya heli karo marka uusan iska bixin kaabayaashiisa maqalka.
- Gacmaha yar ee ilmaha ayaa jecel siibida kaabayaasha maqalka iyo galaha cochlear. Waxyaabaha sida Kaabayaasha ugie, qabatooyinka dhegta, koofiyadaha iyo madax xirka ayaa ka caawin kara inuu sii qabo kaabayaasha maqalka. Dhakhtarkaaga maqalka ayaa kaa caawin kara xulashada waxa ku habboon cunugaaga. Waxaad sidoo kale heli akrtaa tilmaamo aad ka helayso qoysaska kale iyo taageerada onleynka ah ee kooxaha Facebook ga sida Waalidiinta Carruurta CI ee Ishaarada ku hadla ama Waalidiinta Carruurta lagu Xiray aalada Cochlear.
- Mararka qaar u xirista gufooyinka dhagaha dhegta cunugaaga ayaa dhib badan. Dhakhtarkaaga waxaa weeye ruuxa ugu wanaagsan ee lala barto - waxa uu ku bari karaa farsamada ku habboon kaana caawinaaya helitaanka jilciso gaar ah. (Adeegso jilciso biyo ka sameysan—ha adeegsan jeelka batroolka.)
- Iskuday inaad cunugaagu u xirto kaabayaasha dhegaha markasta oo uu soo jeedo. Qaabkaan, codadka maqalka ayaa qayb ka noqon doona jadwalkiisa maalin kasta. Waxaad u baahan kartaa inaad ku billoowdo cadad yar oo waqti ah aadna gaarsiiso muddooyin intaas ka dheer ee wakhtiga la xidhan yahay.

Webseedka Taageerada Guusha Carruurta Maqalku Ka dhiman ayaa talo fiican ka haya sida looga caawiyo carruurta da'aha kala duwan inay joogteeyaan xirashada kaabayaasha maqalka.

Ilmaha dhashay (0–12 billood):
http://successforkidswithhearingloss.com/wp-content/uploads/2013/07/Babies-0-to-12-months-Final-3_11_14.pdf

Ilmaha hal illaa saddex sano jirka ah (12–24 billood):
http://successforkidswithhearingloss.com/wp-content/uploads/2013/07/Toddlers-12-to-24-months-Final-3_11_14.pdf

Carruurta dugsiga barbaarinta (2 illaa 5 sano):
http://successforkidswithhearingloss.com/wp-content/uploads/2013/07/Preschoolers-2-to-5-years-final-3_11_14.pdf

Ciladaha ka jiri kara kaabayaasha maqalka ee cunugaaga

Xaqiiji inaad la hadasho dhakhtarka maqalka ee cunugaaga haddii aad qabto su'aalo ama wax kamid ah caqabadaha hoos ku qoran.

Xaquuqda sawirka aalada dhagaha la gasho waxaa leh MED-EL Corporation www.medel.com

Jawaab celin

Jawaab celintu waa qayb muhiim u ah nidaam kasta oo codeed. Waxay dhacdaa marka cod uu soo maro mikrafoonka uuna gaaro sameecada kadibna dib loo cesho. Tani waxay abuuraysaa marinka jawaab celinta oo u yeeraysa sida cod dheer ama qaylo ah. Waxay dhacdaa marka kaabaha maqalka la daaro laakiin uusan ku jirin dhegta ama haddii kaabaha maqalka la taabto intuu dhagta ku jira. Dhukayga ayaa sidoo kale abuuri kara jawaab celinta. Dhakhtarkaaga maqalka, kalkaalisada ama dhakhtarka guud ayaa eegi kara dhagta cunugaaga kadibna hubinaaya si uu arko in dhukayga loo baahan yahay in laga saaro dhegta. Haddii jawaab celin dhacdo marka cunugaagu xiran yahay kaabaha maqalka, waxaad iskudayi karaa tilmaamahaan cilad bixinta:

- Hubi si aad u aragto in gufada dhagta ama ganta dhegta cilad gaartay.
- Meesha ka saar wax kasta oo taabanaaya kaabaha maqalka (tusaale koofiyad ama buste).
- Jawaab celinta waxaa sidoo kale sababi kara gufada dhagta oon mar danbe le'ekayn cunugaaga ama haddii dhukay uu jiro. Dhakhtarkaaga maqalka ayaa kaa caawin kara bixinta ciladahaan.
- Haddii aad ogaato gaduudasho ama murmurux ka dhashay gufada dhegta ama kaabaha maqalka, u sheeg dhakhtarkaaga maqalka si markaa uu u habayn karo.

Nabaro dikaamaaya

Mararka qaar gufooyinka cusub ayaa leh meelo aan is le'ekayn keeni kara gaduudashada ama nabar dikaamaaya oo kasoo baxa dhegta cunugaaga. Haddii sidaan dhacdo, dhakhtarkaaga maqalka ayaa jimcin kara gufada dhegta. Ka fiiri dhagaha ilmahaaga gaduudasho mar kasta oo uu qaato gufada cusub ee maqalka. Nabar xanuun badan ayaa noqon kara sababta cunugaagu uusan u doonayn inuu xirto kaabayaashiisa maqalka.

Caabuqa dhegaha

Haddii cunugaagu qabo caabuqa dhagaha waxaa laga yaabaa in aanay doonayn inay xirato kaabayaasha maqalka waayo dhegta ayaa xanuunaysa. Haddii aad isleedahay cunugaagu wuxuu qabaa caabuqa dhagaha, xaqiiji inaad la hadasho dhakhtarka cunugaaga ama dhakhtarka maqalka. Waxay ku talin karaan inaan cunugaagu aanu xiran kaabayaasheeda maqalka ilaa caabuqa ka baaba'o. Haddii dhagaha cunugaaga ay malax ka socoto, kasaar kaabayaasha maqalka illaa caabuqa dhaguhu bogsoodo.

Aaladaha dhagaha la gasho ee Cochlear iyo nidaamka FM

Agabaka dhagaha la gasho ee cochlear

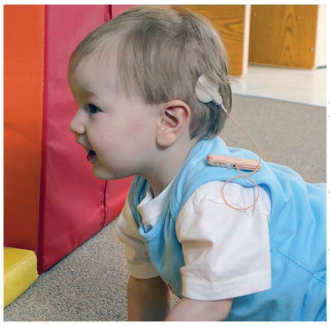

Xaquuqda sawirka waxaa leh MED-EL Corporation www.medel.com

Haddii aad doonayso aalada cochlear oo cunugaaga loo xiro, la hadal dhakhtarkaaga maqalka ama ENT ga. Wuu kusoo wici karaa haddii aalada cochlear ay ku caawin karto. Waxay sidoo kale kaa caawin karaa inaad hesho barnaamijka aalada cochlear ee carruurta oo kuu dhaw.

Waxaa jira dhawr waxyaabood ood ka oggaan karto aaladaha cochlear:

- Aladaha cochlear waxaa loogu talagalay carruurta qaba dhago cuslaanta aadka u daran.

Aalada dhagaha la gasho ee cochlear oo wadata rimuud si loo hubiyo waxna looga badalo sitinadeeda. Xaquuqda sawirka waxaa leh Cochlear Americas www.cochlear.com.

- Maaha in dhammaan carruurtu ay xirtaan aaladaha cochlear.
- Aaladaha cochlear waxay leeyihiin qayb gudaha ah oo qaliin lagu gasho gudaha dhegta iyo qayb kore uu cunugaagu ku xirto gadaasha dhagtiisa.
- Alada la gasho dhegtu waxay martaa marinka caadiga ah ee maqalka (qaybta kore, qaybta dhexe, qaybta hoose ee dhagta). Waxay iskuxirtaa neerfaha maqalka si toos ah kadibna maskaxda ayaa baranaysa fahanka fariimaha korontada ah oo ah hadal ama codad kale oo macno leh.
- Aaladaha cochlear "ayaa fududeeya" maqalka codadka. Adeeg bixiyahaaga taageero dhallaanka ayaa kaa caawinaaya inaad cunugaaga barto dhagaysiga iyo fahanka asagoo adeegsanaaya aaladihiisa cochlear.
- Marka la sameeyo baxnaaninta dabagalka ah, aaladaha cochlear ayaa ka caawin kara carruurta dhago cuslaanta xun qaba inay bartaan xirfadaha hadalka iyo luuqada.
- Tilmaamaha Federal Food and Drug Administration (FDA, Maamulka Cuntada iyo Dawooyinka ee Federaalka) waxay ansixisay aaladaha lagu tallaalo cochlear ee loogu talagalay carruurta oo leh dhago cuslaan qoto dheer oo laba geesood ah oo da'doodu tahay 9 ama 12 bilood, taas oo kuxiran soo saaraha qalabka la isticmaali doono. Tilmaamahan waxay sidoo kale ansixiyeen galalka cochlear ee carruurta da'doodu u dhaxayso 2-18 oo leh farqiyo labada dhinacba daran ilaa qoto dheer. Waa muhiim inaad billoowdo nidaamka isku sharaxida xirashada aalada xili hore iyo inaad kala hadasho kooxda aalada maqalka suurtagalnimada in cunugaaga loo geliyo aalada.
- Kala hadal dhakhtarka qaliinka ee kooxdaada aalada maqalka iyo dhakhtarka maqalka khataraha imaan kara iyo faa'iidooyinka gelinta aalada maqalka ee cochlear.

Nidaamyada FM

Nidaamyada FM ku waa aalado koronto ku shaqeeya oon fiilo lahayn kuwaas oo hadal toos u gaarsiiya qof xiran cod qabtaha, taasoo ka caawinaysa xalinta dhibaatooyinka dhagaysiga sida badka fog iyo buuqa meesha ka yeeraaya (ilmahaaga). Tani waxay yareyneysaa masaafada xun ee saameynta xun iyo dhawaaqa asalka ah ee ilmahaaga uu ku yeelan karaan awoodda maqalka iyo fahamka hadalka. Tani waxay yareyneysaa masaafada xun ee saameynta xun iyo dhawaaqa asalka ah ee ilmahaaga ku yeelan karaan awoodda maqalka iyo fahamka hadalka.

Haddii aad isleedahay nidaamka FM wuu caawin karaa cunugaaga, la hadal dhakhtarkaaga maqalka. Mararka qaar meelaha carruurtu ka helaan aaladaha dhegta ee cochlear ama kaabayaasha maqalka ayaa leh barnaamijyada daynta oo nidaamyada FM lagu baxsho. Marka cunugaagu galo dugsiga barbaarinta, waxaad ka codsan kartaa in degmada dugsigaagu ay siiso aaladaan maqalka.

Waxaa jira dhowr waxyaabood oo aad ka ogaan karto aaladaha FM:

- Hal qof (waalidka ama masuulka, baxnaaniyaha ama macalinka) ayaa xiranaaya mikrafoon iyo cod baahiye.
- Cunugaaga ayaa xiranaaya cod helaha.
- Mikrafoonka ayaa soo qaadaaya codka qofka hadlaaya.
- Codadka hadalka ayaa loo diraa dhegta cunugaaga ayadoo la adeegsanaayo mawjadaha raadiyaha.
- Nidaamyada FM waxaa la isticmaali karaa keligood, ayagoo ay la jiraan kaabayaasha maqalka ama aaladaha dhegta lagasho ee cochlear.
- Nidaamyada FM ayaa muhiim u ah fasalka ama guriga.

Agabka kale ee maqalka

Tignooloojiyad ayaa jirta si loo caawiyo dadka dhagoolka ah ama maqalku culus yahay inay ogaadaan waxyaabaha sida taleefanka soo dhacaaya ama ganbaleelka

dhawaaqaaya. Aaladaha ayaa sidoo kale ka caawin kara qofka inuu maqlo fahmo hadalka oo qoraal ahaan ugasoo baxaaya shaashada. Halkaan waxaad ka helaysaa tusaalayaasha qaar oo qoyskaagu ka faa'iidaysan karo marka cunugaagu waynaado.

Xaquuqda sawirka waxaa leh Cochlear Americas www.cochlear.com.

Aaladaha digniinta: Aaladahaan ayaa ka caawiya inay u sheegaan cunugaaga codadka sida ganbaleelka albaabka ama taleefan dhacaaya. Waxay siin karaan tilmaan muuqata sida nal falaash ah, ama ishaaro farsamo sida aalada jeebka oo gariiraysa. Qaar kamid ah aaladaha ugu caansan ee la adeegsado waa saacadaha ganbaleelka, ganbaleelada qiiqa, albaab garaacayaasha, gariiriyaasha sariirta iyo nallalka falaashka ee taleefanka. Hearing, Speech & Deaf Center (HSDC), iyo shirkadaha sida Diglo (hore u ahaa Harris Communication; https://www.diglo.com), ADCO Hearing Products (https://adcohearing.com), ayaa leh dukaamo oonleen ah ama kaydka aaladaha digniinta maqalka.

Qoralaka dulsaaran codka: Qoraalka hadalka oo qoraal ah ee kalmadaha lagu hadlo iyo codadka kale ee macluumaadka ayaa soo dhigmaya oo la socda fiidyawya ama munaasadabaha tooska ah. Badanaa waxaad aragtaa qoraalka soo baxa ee dul saaran codka oo ka muuqda salka hoose ee shaashada. Waxaa ku jiri kara maaha keliya erayo, laakiin sidoo kale codadka muusiga iyo muusiga. Qoraallada furan ee fiidyawgu markasta wuu muuqdaa oo lama bakhtiin karo, iyada oo qoraalka fiidyawga la bakhtiiyo moojee ama uu iska bakhtiiyo ruuxu.

Turjumaada Degdega ah ee Fahanka Hadalka (CART): CART waa adeeg tiknoolajiyad ah oo siiya shakhsiyaadka dhago la'aan ama dhago culus qoraal tooska ah oo hadalka ah oo marka la hadlayo ah oo shaahsada kombuyuutarka ah ama boojegtar gidaarka ah soo dhiga shaashad wayn. CART waxay faa'iido u leedahay goobta dadka badan fadhiyaan sida fasalka, kulannada, aqoon kororsiga, masraxa layfka ah iyo munaasabadaha kale.

Cod dheereeyaha taleefanka: Tani waa aalad kor u qaada codka taleefanka. Waxaa la adeegsan karaa ayadoo la xiran yahay ama aan la xirnayn kaabaha maqalka.

Taleefannada Muuqaalka iyo Adeegga Dhagoolka ee Muuqaalka ah (VRS): VRS ayaa u oggolaada dadka inay ku hadlaan taleefan muuqaal ah ama tignooloojiyado kuwaas lamid ah. Convo, Purple iyo Sorenson ayaa ah shirkadaha ugu caansan ee bixiya VRS. Waxaa sidoo kale jira barnaamijyo taleefanka ah oo si bilaash ah loogu sheekeyso iyo barnaamijyo komuyuutar (tusaale ahaan, FaceTime iyo Skype). Kuwaani waa qalab muhiim u ah carruurta iyo dadka waawayn, haddii ay qabaan ama aysan qabin dhago cuslaanta.

Helitaanka qalabka kaaba dhagaysiga

Telecommunications Equipment Distribution (TED) Program

Washington State Office of Deaf and Hard of Hearing (ODHH) ayaa leh barnaamijka Telecommunications Equipment Distribution (TED, Qaybinta Qalabka Isgaadhsiinta). TED waxa uu qaybiyaa qalab gaar u ah dadka dhagoolka ah ama kuwa maqalkoodu culus yahay. Wuxuu bixiyaa qalab lagu baxsho qiime kala hooseeya oo lagu saleeyay dakhligaaga iyo tirada qoyskaaga. Dad badan ayaa qalabka ku hela si bilaash ah.

Qalabka TED program bixiyo ayaa isbadasha marka tignooloojiyad cusub soo baxdo. Waxaad booqan kartaa webseedkooda si aad xog uga hesho qalabka ay bixiyaan iyo sida loo codsado adeegyada:
www.dshs.wa.gov/altsa/odhh/telecommunication-equipment-distribution

Waxaad sidoo kale iskudayi kartaa noocyada kaladuwan ee qalabka yaala Xarumaha ODHH ee Adeegyada Gobalka oo ku yaala Bellingham, Seattle, Tacoma, Vancouver iyo Spokane. (Arag shaxda bogga hoose si aad u hesho xogta aad kala xariirayso.)

Office of Deaf and Hard of Hearing Xafiiska Dhago La'aanta iyo Dhago Cuslaanta, ODHH

Waxaad iskudayi kartaa noocyo kaladuwan oo qalabka maqalka fududeeya ah ood ka helayso xarumahaan Adeegga Gobalka ee ODHH.

Xarunta Adeegga Gobalka	Ciwaanka	Lambarka taleefanka	Iimeelka iyo Webseedka
Hearing, Speech and Deaf Center (Bellingham)	114 W. Magnolia Street Suite 106 Bellingham, WA 98225	Codka: 360-647-0910 Cod aad Bilaash Ku wacayso: 866-647-0910 Taleefonka Muuqaalka: 360-255-7166 TTY: 360-647-8508 Wicitaan Bilaash ah: 877-647-8508	Iimeel: bellingham@hsdc.org Webseedka: www.hsdc.org
Hearing, Speech and Deaf Center (Seattle)	1625 19th Avenue Seattle, WA 98122	Codka: 206-323-5770 Cod aad Bilaash Ku wacayso: 888-222-5036 Taleefonka Muuqaalka: 206-452-7953 TTY: 206-388-1275	Iimeelka: seattle@hsdc.org Webseedka: www.hsdc.org
Hearing, Speech and Deaf Center (Seattle)	621 Tacoma Avenue Suite 505 Tacoma, WA 98402	Cod aad Bilaash Ku wacayso: 866-421-5560 Taleefonka Muuqaalka: 253-292-2209 TTY: 253-474-1748 Wicitaanka TTY oo Bilaash ah: 866-698-1748	Iimeelka: tacoma@hsdc.org Webseedka: www.hsdc.org
Washington Advocates of the Deaf & Hard of Hearing (Vancouver)	301 SE Hearthwood Blvd. Vancouver, WA 98684	Codka: 360-314-6971 Ciwitaan Cod oo Bilaash ah: 866-695-6777 Taleefonka Muuqaalka: 360-334-5740 TTY: 360-695-9720	Iimaylka: grs@wadhh.org Webseedka: www.tilikum.agency
Washington Advocates of the Deaf & Hard of Hearing (Spokane)	N. 200 Mullan Rd. Suite #207 Spokane Valley, WA 99206	Taleefonka Muuqaalka: (360) 334-5740 Codka Bilaashka ah: 1-888-543-6598 Codka: (360) 314-6971 TTY: (509) 543-9644	Iimaylka: grs@wadhh.org Webseedka: https://www.wadhh.org/
Deaf-Blind Service Center *(Waxay u adeegtaa Gobalka oo dhan)*	1620 18th Avenue Suite 200 Seattle, WA 98122	Codka: 206-323-9178 Cod aad Bilaash Ku wacayso: 833-235-5550 Taleefonka Muuqaalka: 206-455-7932	Iimeelka: info@seattledbsc.org Webseedka: www.seattledbsc.org
Washington Advocates of the Deaf & Hard of Hearing (Tri-Cities)	8836 Gage Blvd. Suite #103-A Kennewick, WA 99336	Taleefonka Muuqaalka: (360) 334-5740 Codka Bilaashka ah: 1-888-543-6598 Codka: (360) 314-6971 TTY: (509) 543-9644	Iimeelka: grs@wadhh.org Websaytka: https://www.wadhh.org/

Xaquuqda sawirka waxaa leh Phonak (www.phonak.com)

Caawimaad Dhaqaale

Waxaa jira ilo kaladuwan ood heli karto oo daboolaaya kaabayaasha maqalka ama tignooloojiyada kale ee la xariirta maqalka iyo habraacyada. Cadadka caymiska caafimaadka maqalka ayaa kala duwan ayadoo ku xiran qorshaha caymiska caafimaadka ee qoyskaaga, baahida dhaqaale iyo sababo kale. Qaybtaan, ilaha soo socda ee caymiska suurtagalka ah ayaa lagugu bari doonaa:

- Caymis gaar loo leeyahay
- Caymiska Washington Apple Health (Medicaid)
- Maal gelinta Individuals with Disabilities Education Act (IDEA, Sharciga Shakhsiyaadka Qaba Laxaad La'aanta Waxbarashada) Part C (Qaybta C) ee Part C
- Ururada khayriga ah ama kooxaha

Caymisyada tignooloojiyada la xariirta maqalka iyo qaliinnada

Caymis gaar loo leeyahay

Helitaanka caymiskaaga caafimaadka si aad u dhiibto qarashka kaabayaasha maqalka ama aaladaha kale ee maqalka ayaa noqon karta wax dhib badan. Tani waa wax badanaa dhacda, laakiin haka rajo dhigin. Qaar kamid ah caymisyada caafimaadka ayaa daboolaaya qarashka buuxa ee kaabayaasha maqalka, halka kuwa kale aysan dhiibayn wax qarash ah. Bartamaha, qaar kamid ah caymisyada ayaa daboola qayb kamid ah qarashaadka. Tusaale qorshaha ayaa dabooli kara ilaa $1,000 mid kasta oo kamid ah kaabayaasha amqalka, dhagtiiba, labadii sanaba mar.

Haddii caymiskaaga maqalku uusan daboolin kaabayaasha maqalka, waydii inay leeyihiin fursada aad ugu darsan karto gunno joogto ah. Caymisyada qaar ayaa qaada lacag yar oo 50 senti dhan bishii si ay caymis u siiyaan qoys.

Haddii aad hesho faa'iidooyinka caafimaadka oo aad ku helayso shaqadaada, iskuday inaad la shaqayso maamulaha gunnooyinka ee shirkada aad u shaqayso halkii aad toos ula macaamili lahayd caymiskaaga caafimaadka. Maamulahaaga gunnooyinka ayaa noqon meel aad caawimaad fiican uga hesho arimahaan. Xafiiska dhakhtarkaaga ayaa sidoo kale dooni kara inuu la shaqeeyo caymiskaaga caafimaadka.

Caymiska Washington Apple Health (Medicaid)

Hadda, caymiska Medicaid ayaa daboola qarashka kaabayaasha maqalka (waxaa ka mid ah ah sameecadaha dhagaha la dhax geliyo iyo baytaryada) ee dadka 20 sano jirka ah iyo kasii yar marka uu u aqoonsado inay caafimaad ahaan muhiim tahay dhakhtarka maqalka oo ruqsad leh ama dhakhtarka maqalka. Wixii xog dheeraad ah iyo xogihii ugu danbeeyay ee waxyaabaha caymiska Medicaid daboolo, fadlan booqo: www.hca.wa.gov/ oo ku baadh "Tilmaamaha kharash dalicida qalabka maqalka."

Maal gelinta IDEA Part C

Qoyskaagu waxa uu u qalmi karaa caawimaad dheeraad ah oo aad ka heshaan maalgelinta Disabilities Education Act (IDEA) Part C. IDEA waa sharci federaal oo ay ku jiraan adeegyada taageerada dhalaanka ee carruurta u qalma ee ka yar da'da saddex sano. Gudaha Washington, nidaamka Part C waxaa loogu yeeraa Barnaamijka Early Support for Infants and Toddlers (ESIT, Taageerada Saqiirada iyo Saddex Jirada ee Xili Hore). Waydii FRC gaaga haddii aad awoodo inaad hesho caawimaad ku aadan iibsashada tignooloojiyada kaamaatiga ah ood ku helayso barnaamijka maalgelinta IDEA Part C. Tilmaamo adag ayaa u degsan qaadashada maal gelinadaan waxaana qasab ah in dhammaan fursada kale ee maal gelinta la baaro lana tijaabsho kahor intaan la isticmaalin Part C si loo bixiyo qarashka kaabayaasha maqalka ama adeegyada la xariira.

Ururada khayriga ah ama Kooxaha

Waxaa jira mararka qaar fursada kale ee caawimaada dhaqaalaha oo laga heli karo deegaanka qofka. Tusaale, Washington Assistive Technology Act Program (Barnaamijka Sharciga Tignooloojiyad Kaalmaati ah ee Washington) ayaa awoodi kara inuu aalada ku siiyo muddo gaaban ama muddo dheer ayadoo ku xiran baahida.

Si aad u hesho macluumaad dheeraad ah, fadlan booqo:

Washington Assistive Technology Act Program:
http://watap.org/loan

Northwest Lions Foundation
https://northwestlionsfoundation.org/hearing.php

Northwest Access Fund
https://www.nwaccessfund.org/

Kaalmada Kaabayaasha Maqalka ee Sertoma:
http://sertoma.org/ways-to-help/hearing-aid-resources

Guudmar

Marka aad raadinayso caawimaad dhaqaale oo ku aadan caafimaadka maqalka, ayna ku jiraan kaabayaasha maqalka, xaqiiji inaad fiiriso dhammaan ilaha maal gelin ee suuragalka ah. Tusaale, caymiska caafimaadka qoyskaaga, maal gelinta Part C (ogoow barnaamijkaan waxa uu lacagta baxshaa marka cid kale la waayo) iyo yaboohyada kale ee ururada khayriga ah ama kooxuhu ku siin karaan. Ugu danbayntii, xaqiiji inaad fursadahaaga kala hadasho dhakhtarka maqalka ee cunugaaga, maadaama ay ogaan karto khayraad dheeraad ah oo cunugaagu u qalmi karo.

U doodista

Iskudayida xaqiijinta in cunugaagu helo adeegyada iyo waxbarashada uu u qalmo ayaa u ekaan karta sida dagaal mararka qaar. Xasuusnoow inaadan keligaa ahayn. Waxaa jira dad badan oo kaa caawinaaya inaad hesho adeegyada iyo fursadaha cunugaagu u baahan yahay si uu guul u gaaro. Waxaa jira dad badan oo kaa caawinaaya inaad hesho adeegyada iyo fursadaha cunugaagu u baahan yahay si uu guul u gaaro.

Haddii aad qabto su'aalo dheeraad ah, la hadal Iskuduwahaaga Khayraadka Bulshada (FRC). Hel sida loola xariiro FRC gaaga ku jira qaybteena Khayraadka ee.

Waxaa jira sharciyo kuu damaanad qaadaaya adigga iyo cunugaaga xaquuqo gaar ah.

Sharciga iyo Xaquuqahaaga

Waxaa jira sharciyo kuu damaanad qaadaaya adigga iyo cunugaaga xaquuqo gaar ah. Inaad barato sharciyadaan ayaa kaa caawin karta inaad u doodo waxbarashada cunugaaga aadna xaqiijiso in qoyskaagu helo adeegyada daboolaaya baahiyihiina.

Individuals with Disabilities Education Act

Individuals with Disabilities Education Act (IDEA) waa sharci federaal ah oo sheegaaya heerarka ay tahay in gobaladu raacaan si ay u bixiyaan adeegyada taageerada dhalaanka ee qoysaska carruurtoodu naafada tahay, ayna ku jiraan carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay. Sharciyada gaarka ah ee u degsan carruurta markay dhashaan ilaa da'da saddex sano ayaa ku jira Part C ee IDEA. Gudaha gobalka Washington, barnaamijka Early Support for Infants and Toddlers (ESIT) program maamula nidaamka Part C.
(Arag shaxda ku qoran bogga xigga si aad u hesho faahfaahin.)

ESIT program ayaa leh Iskuduwayaasha Khayraadka Qoyska (FRCs) ee degmo kasta oo kamid ah Washington. Doorka FRC ayaa ah inuu qoyskaaga ka caawiyo inuu helo adeegyada taageerada dhalaanka ee cunugaagu u baahan karo uuna kaa caawiyo inaad fahanto xaquuqdaada Part C. Hel sida loola xariiro FRC gaaga ku jira qaybteena Khayraadka ee.

ESIT program ayaa abuuray buugga xogta oo qeexaaya xaquuqdaada sida ku cad Part C ee IDEA. Buuggaan xogta ayaad ka helaysaa dulmarka guud ee xaquuqdaada ka waalid ahaan ama masuul ahaan wuxuuna faahfaahin ka bixinayaa talaabooyinka soo socda ee dhawrista badqabka kuwaas oo aad xaq u leedahay, ayna ku jiraan:

- Adeeg taageerada bixiyaasha caafimaadka hore waa inay ku siiyaan ogaysiis hore oo qoran kahor intaysan soo jeedin ama diidin adeegyada taageerada hore.
- Waxaad xaq u leedahay ogolaanshaha waalidka.
- Xogta la xariirta cunugaaga iyo qoyskaaga waa inay ahaato mid sir ah.

- Waxaad haysataa fursadaha xalinta khilaafka haddii aadan ku qancin aqoonsiga, qiimaynta ama meelaynta adeeg bixiyaha taageerada ee cunugaaga ama qaabka uu u baxshay adeegyada caawimaada carruurta ee ku haboon.

Qaybta Ingiriiska ee waraaqda xogta ayaa halkaan ku jirta: https://www.dcyf.wa.gov/publications-library?combine_1=fs_0005&combine=&field_program_topic_value=All&field_languages_available_value=All

Individuals with Disabilities Education Act (IDEA)

Qaybta IDEA	Qaybta Waxaa ku jira	Adeegyo Loogu yeero	Qofkee maamula qaybta Washinton
Part A	Horudhaca iyo qeexitaanka erayada lagu adeegsaday Sharciga	Ma quseeyo	Ma quseeyo
Part B	Tilmaamaha waxbarashada ee carruurta dugsiyada ee da'aha 3-21 jirka	Waxbarashada gaarka ah ee dhallaanka	Xafiiska Maamulaha Guud ee Casharada Dugsiyada Dawlada
Part C	Tilmaamaha maalgelinta iyo adeegyada carruurta laga bilaabo markay dhashaan illaa 3 sano jirada	Taageerada hore	Early Support for Infants and Toddlers (ESIT) program
Part D	Qeexitaanka hawlaha qaranka ee ay tahay in la sameeyo si kor loogu qaado waxbarashada carruurta naafada ah.	Ma quseeyo	Ma quseeyo

Qofkee u qalma adeegyada Part C gudaha Washington?

Kadib FRC ayaa kulasoo xariiraay, waxay bilaabi doontaa aruurinta xogta si loo go'aansho in cunugaagu u qalmo Part C ee adeegyada taageerada caafimaadka dhalaanka.

Gudaha Gobalka Washington, carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay ayaa si ootomaatig ah ugu qalma adeegyada taageerada dhallaanka. Si uu ugu qalmo, cunugu waa inuu leeyahay ugu yaraan hal kamid ah waxyaabaha soo socda:

- Cilad la aqoonsaday, sida dhago cuslaanta, oo keeni karta dib u dhac.
- 25 boqolkiiba hoos u dhac dhan ama inuu leeyahay cabirka 1.5 celcelis ka hooseeya da'diisa mid ama ka badan kamid ah dhinacyada kobaca.
- Fikir caafimaad oo faahfaahsan (oo marar dhif ah loo isticmaalo sababta keliya ee u qalmida).

Waxaad xog dheeraad ah oo ku saabsan qiimaynta iyo go'aaminta u qalmida ka helaysaa bogga macluumaadka ee ESIT program: https://www.dcyf.wa.gov/services/child-dev-support-providers/esit/forms-publications

Individualized Family Service Plan (IFSP)

Kadib marka la go'aansho in cunugaagu u qalmo Part C ee adeegyada, qoyskaaga ayaa kala shaqayn doona FRC gaaga iyo adeeg bixiyaasha kale si loo abuuro qorshaha IFSP. Qorshahaan qoran waxaa ku jira adeegyo aad u dooratay si kor loogu qaado waxbarashada iyo kobaca cunugaaga taageeraayana awoodaada buuxinta baahiyaha cunugaaga. Adeegyada taageerada dhallaanku waxay biloowdana marka aad aqbasho qorshaha IFSP iyo adeegyada la sheegay.

La shaqee FRC gaaga iyo kooxdaada caawimaada dhalaanka si loo xaqiijiyo in qorshuhu muujinaayo walaacyada qoyskaaga, waxyaabaha aad danaynayso iyo mabaadii'diina. IFSP waa shaqo joogto ah oo buuxinaysa baahiyaha isbadelaaya ee cunugaaga iyo qoyskaaga. Waxaa dib u eegis lagu sameeyaa ugu yaraan lixdii billood kasta waxaana dib loo qoraa sanad kasta.

Kasoo wareegida Part C

Marka cunugaagu gaaro saddex sano, adeegyada taageerada carruurta ee Part C ayaa dhamaada cunugaaga ayaana u wareegaaya adeegyada waxbarashada gaarka ah ee dugsiga barbaarinta (Part B) haddii loo baahdo. FRC gaaga iyo kooxda caawimaada dhallaanka ayaa kaa caawin doona muddadaan kala guurka. Ku dhawaad lix ilaa sagaal billood kahor intaan la gaarin maalinta dhalashada sanadka saddexaad ee cunugaaga, waxaad bilaabi doontaa inaad kala shaqayso kooxdaada abuurista qorshaha kala guurka. Guide By Your Side™ (GBYS) waa il macquul ah oo laga helo taageero iyo xog inta lagu jiro waqtigaan.

Degmada dugsigaaga ayaa go'aamin doonta haddii cunugaaga u qalmo adeegyada waxbarashada gaarka ah ee dugsiga barbaarinta. Waxbarashada Gaarka ah iyo adeegyada la xariira ayaa lagu bixiyaa Individualized Education Program (IEP, Barnaamijka Waxbarashada Gaarka ah). Degmada dugsiga ayaa dajin doonta kulan lagu abuuraayo IEP ga cunugaaga.

Halkaan waxaad ka helaysaa qaar kamid ah tilmaamaha IEP ga cunugaaga:

- Kulanka IEP gu waa inuu dhacaa ka hor intaanu cunugaagu sadex jir gaarin.
- IEP gu waa inuu diyaarsan yahay marka cunugagau gaaro saddex jir.
- Waxaad codsan kartaa in FRC gaaga lagu casuumo kulanka IEP da.

- Waxaad usoo wadan kartaa saaxiib, qof ehel ah ama qareen, adeeg bixiyaha taageerada ama qof kale si uu kuu taageero inta kulanka IEP du socdo.
- Qoysasku waa inay raadiyaan fursadaha dugsiga ee ka baxsan degmada ay dagan yihiin ee baxsha adeegyada carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay.

Buuga macluumaadka ee ESIT program *Talaabada xigta: Maxaa dhacaaya marka cunugaygu saddex jir noqdo?* ayaad ka helaysaa macluumaad muhiim ah oo ku saabsan hanaanka kalaguurka:
https://www.dcyf.wa.gov/sites/default/files/pubs/FS_0004.pdf

Qorshaha Section 504

Haddii aan cunugaagu u qalmin adeegyada waxbarashada gaarka ah ee lagu bixiyo IEP da, dugsigaagu wa ainuu kaala shaqeeyaa go'aaminta haddii qorshaha Section 504 (Qaybta 504) uu ku haboon yahay. Section 504 ee Rehabilitation Act (Sharciga Baxnaaninta) oo soo baxay 1973 waa sharci federaal ah kaasoo xaqiijinaaya in cunug naafo ah uu xaq ilmaha kale lamid ah u leeyahay inuu waxbarto. Dugsi kasta ama barnaamij qaata lacagta dawlada federaalku bixiso waa inuu raacaa sharcigaan.

Qorshaha Section 504 waa qorshe qoran oo sheegaaya adeegyada qaaska ah iyo isbadalada cunug u baahan karo si uu u helo adeegga waxbarashada oo uu dadka ula siman yahay. Ilmaha dhaga culus, arintaan waxaa ku jiri kara goob gaar ah, qoraal la dulsaaro muuqaalka, turjumaano, macalimiin gaar ah, agabka lagu qoro xogta iyo la qabsiga mawjadaha codka.

Si aad xog badan uga barato qorshaha Section 504, la hadal kooxdaada taageerada carruurta, u doodaha qoyska ama degmada dugsiga.

Xaquuqahaaga iyo Masuuliyadahaaga Ka Waalid ahaan ama ka Masuul ahaan

Adigga iyo cunugaaguba xaquuq ayaad leedihiin. Hoos waxaad ka helaysaa qaar kamid ah soo jeedinada lagu xaqiijinaayo in xaquuqda cunugaaga la dhawro lana difaaco.

Xogta ugu badan oo aad awoodo ka baro xaquuqdaad iyo xaquuqda cunugaaga

Inaad ogaato xaquuqdaada ku cad sharciga federaalka ayaa kaa caawinaysa inaad xaqiijiso in dugsiga cunugaagu uu xaquuqdaas dhawro. Haddii aad wax su'aalo ah ka qabto xaquuqdaada ka waalid ahaan ama masuul ahaan, waydii FRC gaaga, dugsiga ama wakaalada waxbarashada.

Iskaashi la samee dugsiga barbaarinta, dugsiga ama wakaalada waxbarashada cunugaaga

Adigga ayaa qof kasta ka yaqaana cunugaaga, taasoo kaa dhigaysa xubin muhiim u ah kooxda waxbarashada cunugaaga. La shaqee dugsiga cunugaaga. Xogtaadu waa il muhiim u ah macalimiinta iyo xirfadlayaasha kale ee u adeegaaya cunugaaga.

Fahan barnaamijka ku jira IFSP ga ama IEP ga cunugaaga

Waydii su'aalo ilaa aad ka hubiso inaad fahmayso. Ha saxiixin IFSP ama IEP illaa inaad dhammaanteed fahanto maahee.

La soco hormarka cunugaagu sameeyo

Haddii aan ilmahaagu samaynayn hormarkii aad ka filaysay, la hadal macalinka ilmaha ama adeeg bixiyaasha. Waxaad xaq u leedahay in dib u eegis lagu sameeyo barnaamijka waxbarashada ee cunugaaga markaad doonto.

Hayso diiwaanada

Sanad kasta hayso buug xasuuseed aad ku qorayso su'aalaha ama faallooyinka aad ka hayso hormarka cunugaaga ama barnaamijka waxbarashada. Qoro qodobada muhiimka ah markasta oo aad la kulanto shaqaale, ku haldayso taleefanka ama qoraalo u dirayso macalimiinta ama shaqaalaha kale. Qor taariikhaha, waqtiyada, waxa dhacay iyo magacyada dadka qaybta ka ahaa. Xasuus qorkaan ayaa xasuusin fiican kaa siin kara adigga iyo macalinka cunugaaga talaabada xigta ee kulanka qorshaynta IEP da.

Buuggaan xasuus qorka ayaa ah meesha ugu fiican ee qodobada muhiimka ah lagu qorto. Inaad nidaamsanaato aadna dareento inaad diyaar tahay ayaa ah qaab wanaagsan oo lagu yareeyo walaaca kahor, inta lagu jiro iyo kadib balamaha ama kulannada cunugaaga.

La hadal dugsiga cunugaaga ama wakaalada markaad qabto walaacyo

Waa muhiim inaad u sheegto macalimiinta cunugaaga, baxnaaniyaasha iyo xirfadlayaasha kale dareemadaada iyo walaacyadaada. La wadaagista xogtaan ayaa qayb wayn ka ah abuurista barnaamij ka caawinaaya cunugaaga inuu guul gaaro.

Adigga ayaa qof kasta ka yaqaana cunugaaga, taasoo kaa dhigaysa xubin muhiim u ah kooxda waxbarashada cunugaaga.

Ilaha

Ku darista khayraad kasta, adeeg ama webseedyo kama dhigna inay dhiiri gelin ka haystaan Department of Health's Early Hearing Detection, Diagnosis and Intervention (EHDDI) program. Raadso talada dhakhtarka daryeelka caafimaadka cunugaaga kahor intaadan talaabo qaadin ama isku halayn xog kasta oo kasoo baxday ilahaan.

La xariirida Iskuduwaha Ilaha Qoyskaaga

Mid kamid ah talaabooyinka ugu horeeya ee aad u qaadayso caawinta cunugaaga waa la xariirida Iskuduwaha Ilaha Qoyskaaga (FRC). FRC gaaga ayaa ka caawinaaya qoyskaaga inay helaan adeegyada taageerada carruurta ee ay u baahan yihiin.

FRC gaaga ayaa ka caawinaaya qoyskaaga inay helaan adeegyada taageerada carruurta ee ay u baahan yihiin.

La xariir FRC gaaga sida ugu dhakhsaha badan. Haddii aadan haysan FRC, wac "Laynka caawimaada ee Help Me Grow ee Washington" oo ah 800-322-2588 (TTY: 800-833-6384). Waxay ku siin doonaan xog aad kala xariirayso FRC ga madaxda ka ah aagaaga.

Si aad xog badan uga ogaato Early Support for Infants and Toddlers (ESIT) program, booqo webseedkooda: https://www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit

Taageerada Qoyska

Guide By Your Side™

Taleefanka: 425-268-7087 (cod)
Iimeelka: gbys@wahandsandvoices.org
Webseedka: www.wahandsandvoices.org

Guide By Your Side (GBYS) waxaa abuurtay Hands & Voices™. Hagayaashooda waalidku dhammaan waa waalidka ilmo dhago cuslaanta. Hagayaasha tababaran ayaa baxsha xog aan eex lahayn oo ku saabsan fursada hadalka, ka caawiya qoysaska inay fahmaan nidaamka, ku xiraaya qoysaska khayraadka qaranka iyo kuwa maxaliga ah ee waalidku is dhaafsadaan kana caawinaaya qoysaska u doodista carruurtooda ku jira xarumaha daryeelka caafimaadka iyo dugsiga. Tan ugu muhiimsan, GBYS waxay boorisaa qoysaska, ayadoo siisa rajo iyo agab ay ku buuxiyaan riyooyinka ay u qabaan carruurtooda.

Washington State Hands & Voices™

Taleefanka: 425-268-7087 (cod)
Iimeelka: info@wahandsandvoices.org
Webseedka: www.wahandsandvoices.org

Washington State Hands & Voices™ ayaa u taagan taageerida qoysaska ayadoo

siinaysa xog aan eex lahayn oo ku saabsan dookhyada isgaarsiinta iyo helitaanka adeegyada iyo waxbarashada. Waxay ku dadaalaan xoojinta carruurta dhagoolka ah, maqalku culus yahay iyo kuwa dhagaha iyo indhahaba la'a ee ku dhaqan Washington si ay u gaaraan yoolalkooda mustaqbalka.

Office of Deaf and Hard of Hearing - Adeegyada Tobobarka Qoyska

Taleefanka: 360-339-7382 (maqal iyo muuqaa), 360-725-3450 (Codka)
Iimaylka: odhh@dshs.gov
Webseedka: https://www.dshs.wa.gov/altsa/odhh/family-mentor-services

Adeegyada Tobobarka Qoyska waxaa heli kara waalidka iyo daryeelyaasha caruurta dhagaha la', indho iyo dhagaha la', dhago la' ee laxaadka la' ama dhagaha culus. Tobobarayaasha Tababarayaasha qoyska oo dhago la' yihiin, dhago iyo indho la' yihiin, indho iyo laxaad la' yihiin ama dhago culus yihiin oo lagu tobobaray siday u kaalmayn lahaayeen qoysaska oo ay tusaale ugu noqon lahaayeen. Tobobarayaasha qoysku waxay siiyaan adeegyada soo scoda qoysaska:

- Baraan Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka xubnaha qoyska.
- Kaalmada la siiyo inta uu qoysku baranayo la macaamilka cunugga.
- Kala sheekeyso waaya-aragnimadooda caruurnimada.
- La Wadaag macluumaadka dhaqanka Dhagoolnimada.
- Tusaalaan aaladaha muuqaalka ah, dhageysiga ama taabashada.

Washington State Father's Network

Taleefoonka: 425-653-4286 (codka)
Webseedka: https://fathersnetwork.org/

Washington State Father's Network (WSFN, Shabakada Aabayaasha ee Gobalka Washington) waxay ku xirtaa ragga aabayaasha kale, khayraadka, xogta iyo waxbarashada, iyo fursadaha ay "qoyska dhan" ku dabaal degi karaan. Diirada waxaa la saarayaa caawinta aabayaasha si ay u noqdaan kuwo karti badan iyo diihaal u qaba daryeelida carruurtooda qaba baahiyaha gaarka ah. Marka lagu daro barnaamijyada gobalka oo dhan ee WSFN, waax kasta waxay maamushaa qaybtooda gaarka ah ee nashaadaadka iyo barnaamijyada.

Barnaamijka Taageerada Parent to Parent ee Gobolka Washington (Barnaamijka Iscaawinta Waalidka Dhexdooda ee Gobalka Washington)

Taleefoonka: 1-800-821-5927 (cod)
Iimeelka: parent2parentwa@arcwa.org
Webseedka: www.arcwa.org/parent_to_parent.htm

Parent to Parent waa shabakad taageero oo caawisa qoysaska carruurta naafada ah. Adeegyada waxaa ku jira iskuduwayaasha degmada maxaliga ah, taageerada dhimirka ee qoysaska carruurta naafada ah, bandhigyada kooxaha waalidka, xirfadlayaasha iyo ururada kale, xog ku saabsan naafada, khayraadka bulshada ee ilmaha iyo qoyska, kulanada iyo tababarada taageerada qoyska ee waalidiinta doonaaya inay noqdaan mutadawac Caawiya Waalidka.

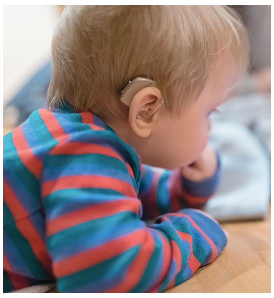

Barnaamijyada Taageerada Hore ee Takhasusugu oo ku takhasusay Carruurta Dhego La' ama Dhago Culus

Barnaamijyada taageerada dhallaanka ee hoos ku qoran ayaa muhiimada saara la shaqaynta carruurta dhagoolka ah iyo kuwa maqalku culus yahay. Barnaamijyadaan waxay leeyihiin shaqaale tababar gaar ah ku qaba la shaqaynta carruurta dhagaha culus. FRC gaaga ayaa sidoo kale awoodi doona inuu kaa caawiyo la xariirida khayraadka aad heli karto.

Family Conversations

15303 Westminster Way N
Shoreline, WA 98133

Taleefoonka: 206-364-4605 (cod)
Iimeelka: information@northwestschool.com
Webseedka: www.northwestschool.com/family-conversations-nwsdhh/

Family Conversations (Wada Sheekaysiyada Qoyska) waxaa loogu talagalay carruurta illaa da'da saddex jirka iyo qoysaskooda Galbeedka Washington. Waxay baxshaan tilmaamaha guriga lagu baxsho, oo qaas u ah qoysaska, hormarinta luuqada taageerada ayadoo la adeegsanaayo dhagaysiga, hadalka iyo ishaarada. Nashaadaadka waxaa ku jira kooxaha ciyaarta asbuuclaha ah, kooxaha waxbarashada waalidka iyo taageerada dadban ee qoyska dhan, ayna ku jirana xubnaha kasii farcama qoyska.

Listen and Talk

8244 122nd Ave NE
Kirkland, WA 98033

Taleefoonka: 206-985-6646 (codka)
Iimeelka: info@listentalk.org
Webseedka: www.listentalk.org

Listen and Talk (Dhagayso oo Hadal) waxay adeegyo siisaa carruurta iyo qoysaska dhammaan daafaha Washington ayadoo adeegsanaysa Baxnaaninta iyo Waxbarashada Codka Hadalka. Yoolkoodu waa inay baraan carruurta dhagaha culus sida ay hadalka u bartaan ayna wax ugu bartaan dhagaysiga iyo luuqada hadalka. Waxay siiyaan qoysaska baxnaanin gaar ah, kooxaha taageerada qoyska, kooxaha ciyaarta ee carruurta iyo casharada isku dhafan ee dugsiga barbaarinta iyo fasalka birimada. Listen and Talk waxay leedahay adeegyada codka ee goobta oo taageera shaqada dhakhtarka maqalka ee cunuga. Waxay sidoo kale adeegyada talo bixin ku baxshaan iskaashi kala dhaxeeya Washington Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY). Adeegyada lagu bixiyo qaabka caafimaadka taleefanka (Booqashooyinka Guriga ee Oonleenka ah) ayay sidoo kale helayaan qoysaska doonaaya inay gacan ka gaystaan kobaca luuqada hadalka iyo dhagaysiga cunugooda.

Parent Infant Program (PIP,) – Seattle

Hearing, Speech and Deaf Center
1625 19th Avenue
Seattle, WA 98122

Taleefoonka: 206-452-7971 ama 888-222-5036 (cod)
206-388-1275 ama 800-761-2821 (TTY)
206-452-7953 (taleefan muuqaal ah)

Iimeelka: education@hsdc.org
Webseedka: www.HSDC.org

PIP program (Barnaamijka PIP) waxa uu baxshaa adeegyada dhagoolka iyo maqalka culus ee qoyska oo dhan ee carruurta da'aha u dhexeeya dhalashada ilaa saddex sano jir ee ku dhaqan degmooyinka King, Snohomish iyo Pierce. Waxay bixiyaan Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka (ASL) ama qaabka labada luuqadood ee Ingiriiska si loo buuxsho baahiyaha gaarka ah ee qoyska ee luuqada iyo dhaqanka.

Waxaa barnaamijka ku jira:

- Booqashooyinka guriga
- Taageerada iyo xeeladaha akhriska iyo qoraalka ee ilmaha dhashay iyo carruurta
- Casharada ASL ee oonleenka ah
- Dhacdooyinka rubuclaha ah ee ay ku jiraan fursadaha waxbarashada waalidka, munaasabadaha bulshada iyo kulanada oonleenka ah.

Spokane Hearing Oral Program of Excellence Spokane HOPE (RAJADA Spokane)

(barnaamijyo iyo adeegyo la siiyo carruurta laga bilaabo markay dhashaan illaa shan sano jir)

1821 E. Sprague Avenue
Spokane, WA 99202

Taleefoonka: 509-868-0044
Iimeelka: info@spokanehope.org
Webseedka: www.spokanehope.org

Spokane HOPE waxay bixisaa adeegyada guriga ee saqiirada, markay dhashaan illaa 3 jir iyo barnaamijyada xarunta lagu bixiyo ee dhagaysiga iyo luuqada hadalka ee carruurta 2-5 jirada ah ee dhagoolka ah ama maqalku culus yahay kuna dhaqan Bariga Washington. Barnaamijka waalidka ama ilmaha sabiga ee guriga waxaa bixisa Macalimiinta ardayda Dhagoolka ah/Maqalku Culus yahay wuxuuna taageeraa dookha hadalka ee qoyska. Adeegyada waxaa lagu baxshaa iskaashi lala sameeyo Spokane Regional Health District's Infant Toddler Network. Barnaamijyada xarunta leh ee HOPE siiso carruurta dhagoolka ah ee lagu xiray tignooloojiyada maqalka waxaa ku jira koox yar, kooxda kobcinta luuqada asbuuclaha ah ee saddex jirada iyo fasalada afarta maalmood asbuucii ee subaxdii iyo galabtii ee dugsiga barbaarinta oo diirada saaraaya dhagaysiga, barashada, iyo ku hadalka, ayadoo yoolku yahay in loo diyaarsho carruurta qaba dhagoolnimada goobta fasalada K-12 si ay wax ula bartaan ilmo ay isku maqal yihiin.

Washington Sensory Disabilities Services (WSDS)

Taleefoonka: 425-917-7827 (cod/TTY)
800-572-7000 (Voice/TTY Wicitaan Bilaash ah)

Webseedka: https://wsds.wa.gov/

Washington Sensory Disabilities Services (WSDS, Adeegyada Naafooyinka Dareemaha ee Washington) waxay caawisaa carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay, dhagoolka ah ama si wanaagsan wax u arag ama dhagaha iyo indhahaba la' ayadoo tababar iyo taageero kale siisa qoysaska iyo adeeg bixiyaasha.

WSDS waxay iskaashi la samaysay Washington State Department of Health EHDDI program, Early Support for Infants and Toddlers (ESIT), Office of the Deaf and Hard of Hearing (ODHH), iyo Statewide Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY) si loo abuuro qorshaha gobalka si hormarin loogu sameeyo helitaanka adeegyada qaaska u ah saqiirada iyo ilmaha socod baradka ah ee

dhagaha culus. Haddii qoyskaaga ama Iskuduwaha Khayraadka Qoyskaaga (FRC) ay dhibaato ku qabaan helitaanka taageero la xariirta ilmaha dhashay illaa saddex jirada dhagoolka ah ama maqalku culus yahay, la xariir WSDS si ay kuu caawiso.

Washington State Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY)

611 Grand Boulevard
Vancouver, WA 98661

Taleefoonka: 360-418-0401 (cod)
Bogga internetka ee Birth of 5 ee adeegyada baahinta: https://www.cdhy.wa.gov/outreach-services-ages-birth-5/

Kooxda Iskuxirka Gobalka oo dhan ee CDHY waa koox taqasuslayaasha waxbarashada dhagoolka ah oo taageera carruurta (dhalmada-21), qoysaskooda iyo xirfadlayaasha iyo barnaamijyada u adeegga caruurta. Taqasuslayaasha dhalaanka ee CDHY ayaa diyaar u ah inay xog horudhac ah qoysaska ka siiyaan hormarinta hadalka ilmaha iyo barashada luuqada, tignooloojiyadaha kaladuwan ee dhagaysiga iyo araga iyo xog kale. CDHY ayaa sidoo kale adeegyada talo bixinta iyo caawimaad farsamo siisa si loo hago adeeg bixiyaasha, dugsiga iyo shaqaalaha barnaamijyada iyo dadka kale ee la shaqeeya carruurta dhagoolka ah iyo kuwa maqalku culus yahay.

CDHY waa wakaalad gobal oo iskaashi shaqo laleh wakaaladaha kale ee gobalka (tusaale, Waaxda Caafimaadka, Waaxda Carruurta, Dhalinta iyo Qoysaska – Taageerada Hore ee Saqiirada iyo Saddex Jirada, iyo Xafiiska Maamulaha Guud ee Casharada Dugsiyada Dawlada), barnaamijyada dawlada iyo kuwa gaarka loo leeyahay, iyo ururada bulshada ee kale ee saamileeyda ah si kor loogu qaado nidaamyada iyo adeegyada gobalka ee carruurta dhagoolka ah, maqalku culus yahay ama dhagaha iyo indhahaba la'.

Dugsiyada Carruurta Dhagoolka ah ama Dhagaha Culus yahay

Dugsiga dawlada

Haddii cunugaagu ka wayn yahay saddex sano jir, la xariir degmada dugsigaaga maxaliga ah oo waydii fursadaha ay heli karaan carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay. Sida sharcigu qabo, cunug kasta oo dhago culus una baahan adeegyada ayaa xaq u leh adeegyada waxbarashada gaarka ah.

Cunugaaga ayaa u qalmi kara adeegyada sida baxnaaninta hadalka ama fasal qaas u ah carruurta dhago culus. Waxaad kala shaqayn doontaa degmada dugsigaaga abuurista Individualized Education Program (IEP) ee cunugaaga. Dhakhtarkaaga maqalka ama macalinka dhagoolka ayaa ku siin doona xog dheeraad ah iyo caawimaad si aad u fahanto fursadaha iyo khayraadka kale. Haddii aad ku nooshahay aag aan lahayn macalinka dhagoolnimada ku taqasusay, waxaad la

xariiri kartaa Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY. Kooxda iskuxirka gobalka oo dhan ee CDHY ayaa siisa qiimayn, Individual Family Service Plan (IFSP) iyo adeegyada taageerada iyo talo bixinta ee IEP ga carruurta da'aha u dhexeeya 0–21, qoysaskooda iyo barnaamijyada dugsiga.

Dugsiga maalintii iyo kan kuleejada ah

Washington School for the Deaf

611 Grand Boulevard
Vancouver, WA 98661

Taleefoonka: 360-696-6525 (V/TTY)
800-613-4228 (V/TTY Wicitaan Bilaash ah)
Webseedka: www.wsd.wa.gov/

Washington School for the Deaf (WSD) waa dugsi gobalku leeyahay oo maalintii la dhigto iyo qayb kuleejo ah oo ku yaala Vancouver, Washington. WSD ayaa siiya casharo ardayda fasalada barbaarinta illaa dugsiga sare iyo kooxaha ciyaarta ee carruurta markaas dhashay illaa saddex jirada. Ardayda dagan meel ka fog wax ka badan 60 daqiiqo xarunta WSD ayaa ku noolaan kara xarunta dugsiga. WSD waa dugsi ASL oo lagu barto Ingiriis labo luuqadood ah kaasoo bixiya hanaan diirada saaraaya ilmaha. Macalimiinta iyo shaqaalaha loo tababaray xeeladaha labada luuqadood ayaa ka shaqeeya inay baraan jacaylka waxbarashada iyo fahanka aqoonsiga naftooda dhammaan ardayda. Shaqada dugsigu waa "Ardayda WSD ayaa ah kuwa UGU WANAAGSAN! – Labo Luuqadoodle Guul Ka gaaraaya Nolosha Maanta iyo tan Bari."

Dugsiyada gaarka loo leeyahay

Listen and Talk (barnaamijyo loogu talagalay carruurta da'aha 3-5)

8244 122nd Ave NE
Kirkland, WA 98033
Taleefoonka: 206-985-6646 (Codka)
Iimeel: info@listentalk.org
Webseedka: www.listentalk.org

Fasalada la isku dhafay ee dugsiga barbaarinta iyo birimada ayaa siiya carruurta dhago cusul xirfado muhiim u ah inay si buuxda uga qaybgalaan goobaha waxbarashada guud. Fasalkooda ayaa siiya carruurta dhagoolka ah fursad ay ku bartaan kala duwanaanshaha ayagoo waxbarasho ka helayaa macalimiin xirfad leh iyo kaaliyaal wax ku baraaya goob luuqada qani ku ah.

Northwest School for Deaf and Hard-of-Hearing Children (NWSDHH)

15303 Westminster Way North
Shoreline, WA 98155

Taleefonka: 206-364-4605 (codka)
Webseedka: http://northwestschool.com

Northwest School for Deaf and Hard-of-Hearing Children iyo kuwa Maqalku Culus yahay waxa uu casharo siiyaa ardayda dhagoolka ah ama maqalku culus yahay ee ku jira dugsiga barbaarinta ilaa fasalka 8aad. Barnaamijka xoogiisu wuxuu ka biloowdaa fasalka birimada. NWSDHH waxay adeegsataa Ingiriiska xariirka ah ee hadalka

iyo Ikhtiraaca Ishaarada (S.E.E.) si loogu diyaariyo ardayda inay naftooda ku kalsoonaadaan, u noqdaan arday wax fahma aqoontana ku tartama ayna bulshada wax kusoo kordhiyaan. Lacagta dugsiga iyo gaadiidka waxaa bixiya degmooyinka dugsiga ee maxaliga ah. NWSDHH waxay bixisaa barnaamijka qoysaska ku hadla Isbaanishka iyo taariikhaha bilaha ah ee ciyaarta maalinta Sabtida.

Spokane Hearing Oral Program of Excellence (Spokane HOPE)

Barnaamijyo iyo adeegyo la siiyo carruurta laga bilaabo markay dhashaan illaa shan sano jir.
1821 E. Sprague Avenue
Spokane, WA 99202

Taleefoonka: 509-868-0044
Email: info@spokanehope.org
Webseedka: www.spokanehope.org

Spokane HOPE waxay bixisaa adeegyada guriga ee saqiirada, markay dhashaan illaa 3 jir iyo barnaamijyada xarunta lagu bixiyo ee dhagaysiga iyo luuqada hadalka ee carruurta 2-5 jirada ah ee dhagoolka ah ama maqalku culus yahay kuna dhaqan Bariga Washington. Barnaamijka waalidka iyo ilmaha sabiga ee guriga waxaa bixisa Macalimiinta ardayda Dhagoolka ah/Maqalku Culus yahay wuxuuna taageeraa dookha hadalka ee qoyska. Adeegyada waxaa lagu baxshaa iskaashi lala sameeyo Shabkada Saqiirka iyo Saddex Jirada ee Degmada Caafimaadka heer Gobal ee Spokane. Barnaamijyada xarunta ee HOPE siiso carruurta dhagoolka ah ee lagu xiray tignooloojiyada maqalka waxaa ku jira koox yar, kooxda kobcinta luuqada asbuuclaha ah ee saddex jirada iyo fasalada afarta maalmood asbuucii ee subaxdii iyo galabtii ee dugsiga barbaarinta oo diirada saaraaya dhagaysiga, barashada, iyo ku hadalka, ayadoo yoolku yahay in loo diyaarsho carruurta qaba dhago cuslaanta goobta fasalada K-12 si ay wax ula bartaan ilmaha ay isku lodka yihiin ee caadiga wax u maqla.

Webseedyada

Webseedyada soo socda ayaa noqon kara ilo macquul ah u ah qoyskaaga. Liiskaan waxaa keliya ku jira tiro yar oo webseedyada la heli karo ah. Qoysas badan ayaa sidoo kale u adeegsada baraha bulshada inay la xariiraan ilaha xogta iyo kooxaha taageerada.

Haddii aan guriga interneet kuu oolin, ka fiiri maktabada deegaankaaga. Inta badan maktabadaha ayaa baxsha helitaanka khadka interneedka oo bilaash ah iyo tababar ku aadan sida loo isticmaalo kumbuyuutarka.

Alexander Graham Bell Association for the Deaf and Hard of Hearing (AG Bell)

www.agbell.org

Alexander Graham Bell Association for the Deaf and Hard of Hearing (AG Bell) waa shabakad bixisa adeeg abadiyan ah, oo taageero iyo u doodis u sameeya dhagaysiga, barashada, hadalka iyo u noolaanshaha sida madaxa banaan adoo dhago culus. Ayadoo la adeegsanaayo daabacaad, iskuxir, tababar, deeq waxbarasho iyo caawimaad dhaqaale, AG Bell waxay kor u qaadaa adeegsiga luuqada lagu hadlo iyo tignooloojiyada maqalka. Ayadoo muddo qarni ka badan adeeg bixinaysay, AG Bell waxay taageertaa shaqadeeda: U doodista madax banaanida ayadoo loo maraayo dhagaysiga iyo hadalka.

American Academy of Pediatrics (AAP)

www.aap.org

AAP waa urur ka kooban 60,000 oo dhakhaatiirta carruurta ah oo diirada saara dhawrista caafimaadka jirka, dhimirka, iyo bulshanimada iyo fayaqabka dhammaan saqiirada, carruurta, kurayda iyo dhalin yarada. Webseetka AAP waxaad ka helaysaa xogta guud ee qoysaska carruurta markay dhashaan ilaa da'da 21, iyo xog ku saabsan barnaamijyada badan ee Machadka iyo nashaadaad, bayaankiisa xeerka iyo tilmaamaha shaqada, daabacaadaha iyo khayraadka kale ee caafimaadka carruurta.

American Society for Deaf Children

www.deafchildren.org

American Society for Deaf Children (ASDC) waa urur qaran, oo khayri ah yoolkiisuna yahay inuu taageero, dhiiri gelin iyo xog siiyo qoysaska korinaaya carruurta dhagoolka ah ama maqalkoodu culus yahay. ASDC waxa uu ku dadaalayaa xoojinta qoysaska kaladuwan ee carruurta dhagaoolka ah ama maqalku culus yahay asagoo adkaynaaya helitaanka buuxa ee xarumo luuqada qani ku ah ayadoo la adeegsanaayo tababar, u doodis, khayraad iyo khadadka wada shaqaynta.

American Speech-Language-Hearing Association (ASHA)

www.asha.org

ASHA waa urur xirfadeed, saynisyahan, oo xaqiijin sameeya oo ay ka kooban yihiin in ka badan 114,000 oo xubnood iyo iskaashato kuwaasoo ah taqasuslayaasha luuqada lagu hadlo, dhakhaatiirta maqalka, iyo saynisyahanada hadalka, luuqada iyo maqalka oo ku kala sugan Maraykanka iyo dibada. Shaqada ASHA waa in kor loo qaabo masaalixda lana siiyo adeegyada ugu tayada badan xirfadlayaasha maqalka, taqasuska luuqada hadalka, iyo sayniska hadalka iyo maqalka, iyo in loo doodo dadka qaba naafooyinka hadalka.

Babyhearing.org

http://babyhearing.org

Babyhearing.org waxaa abuuray koox xirfadlayaal ah oo ka kooban dhakhaatiirta maqalka, taqasuslayaasha luuqada hadalka, macalimiinta dhagoolka, dhakhaatiirta hide sidayaasha, dhakhaatiir iyo qoysaska carruurta dhagoolka ah iyo maqalku culus yahay oo ka tirsan Boys Town National Research Hospital oo ku yaala Nebraska. Waxaad ka helaysaa xog ku saabsan baaritaanka maqalka ee ilmaha dhashay iyo dhago culuska ilmaha saqiirka ah.

Barnaamijka BEGINNINGS ee Waalidiinta Carruurta Dhagoolka ah ama kuwa Maqalku Culus yahay

www.ncbegin.org

BEGINNINGS waxaa loo aasaasay inay taageerto dhimirka ah iyo fududaynta xogta u samayso qoysaska carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay, da'aha u dhexeeya dhalashada ilaa 21. Shaqada BEGINNINGS waa in laga caawiyo waalidka iay xog helaan, xoog iyo taageerana helaan intay gaarayaan go'aamada ku aadan cunugooda.

Communicate with Your Child (La Hadal Cunugaaga)

http://communicatewithyourchild.org

Webseedka Communicate with Your Child waxa uu kaa caawin karaa ka jawaabida su'aalo ku saabsan dhago cuslaanta cunugaaga iyo inaad hesho ilaha macluumaadka ee aagaaga.

Early Support for Infants and Toddlers (ESIT)

https://www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit

Early Support for Infants and Toddlers (ESIT) waxay bixisaa adeegyada taageerada dhallaanka, ayna ku jiraan Iskudubaridka Khayraadka Qoyska ee carruurta u qalma ee laga bilaabo da'da saddex iyo qoysaskooda. ESIT, Qayb kamid ah qaybta Department of Children, Youth & Families, ayaa dhaqan gelisay Individuals with Disabilities Education Act (IDEA), Part C ee gudaha Gobalka Washington.

Hands & Voices™

http://handsandvoices.org

Hands & Voices™ waa urur khayri ah, oo waalidku hago kaasoo bixiya taageero aan eex lahayn oo la siiyo qoysaska carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay. Waxay taageero ka siiyaan nashaadaadka iyo xog ku saabsan ciladaha dhagoolka oo la siiyo waalidiinta iyo xirfadlayaasha ayna ku jiri karaan munaasabadaha iskuxirka, siminaarada, u doodista, dadaalada u dagaalida, iskuxirka waalidka dhexdooda iyo wargeysyada. Hands & Voices™ waxay ku dadaashaa inay qoysaska ku xirto khayraadka iyo xogta si ay u gaaraan go'aano faahfaahsan.

Webseedka qaybta Washington ee Hands & Voices™ waxaa laga heli karaa: www.wahandsandvoices.org

Harvard Medical School Center for Hereditary Deafness

https://projects.iq.harvard.edu/files/centerforhereditarydeafness/files/understanding_the_genetics_of_deafness.pdf

Webseedka Harvard Medical School Center for Hereditary Deafness waxaad ka helaysaa xog ku saabsan hide sidayaasha dhagoolnimada. Bartaan waxay sidoo kale leedahay lifaaq aad ka helayso buug gacmeedyada qoysaska iyo xog ku saabsan baaritaannada hide sidayaasha ee luminta maqalka iyo dhago culus.

Hearing First

www.hearingfirst.org

Hearing First waa webseed xog badan ku jirto oo loo sameeyay inuu qoysaska iyo xirfadlayaasha ku xiro agabka, xariirada iyo waxbarashada ay u baahan yihiin si ay kor ugu qaadaan natiijooyinka luuqada ku hadalka iyo dhegeysiga ee carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay.

National Center for Hearing Assessment and Management

www.infanthearing.org

Sanadkii 1995. National Center for Hearing Assessment and Management (NCHAM) ayaa lagu aasaasay Utah State University. NCHAM waxay caawisaa barnaamijyada isbitaalka lagu bixiyo ee Universal Newborn Hearing Screening iyo kuwa gobalku baxsho ee Early Hearing Detection and Intervention (EHDI). Webseedkooda waxaad ka helaysaa xog ku saabsan baaritaanka maqalka ee ilmaha dhashay iyo dabagalka. Waxaa sidoo kale ku jira boor qodobaysan, tirakoobyo iyo xog lagala xariiraayo gobal kasta.

National Association of the Deaf (NAD)

www.nad.org

Shaqada National Association of the Deaf waa in kor loo qaado, la difaaco lana ilaaliyo xaquuqda iyo tayada nolosha ee shaqsiyaadka dhagoolka ah iyo kuwa maqalku culus yahay ee gudaha Maraykanka jooga. Webseedkaan waxa uu bixiyaa xog ku saabsan xaquuqda sharciga ah, ciladaha dhanka u doodista, su'aalaha badanaa la iswaydiiyo, wararka iyo iskuxirka.

Office of the Deaf and Hard of Hearing (ODHH)

https://www.dshs.wa.gov/altsa/odhh

ODHH waxa uu bixiyaa adeegyo la siiyo bulshooyinka dhagoolka, maqalku culus yahay iyo kuwa indhaha iyo dhagahaba la' dhammaan Gobalka Washington. Xarunta Adeegyada Gobalka ee ODHH waxay leedahay shaqaale la shaqeeya carruurta iyo qoysaska si loo buuxiyo baahiyahooda luuqada, tignooloojiyada iyo isgaarsiinta kale. Xarumahaan waxay sidoo kale siiyaan maaraynta kiiska, u doodis, aqoon kororsiyo, macluumaad iyo adeegyada gudbinta, waxbarasho, tababar iyo adeegyada isku xirka macaamiisha iyo qoysaskooda.

The S.E.E Center

www.seecenter.org

Xarunta S.E.E waa adeeg qaran oo baxsha buugaagta, aqoon kororsiyada, iyo khayraadka kale ee Ishaarida Hadalka Saxda ah ee Ingiriiska.

Supporting Success for Children with Hearing Loss

https://successforkidswithhearingloss.com/

Supporting Success for Children with Hearing Loss waa urur ay leeyihiin xirfadlayaasha iyo xubnaha qoyska ee raadinaaya xog ku saabsan arimaha barashada iyo bulshanimada ee carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay. Waxay bixiyaan khayraad, waxbarasho joogto ah iyo iskuxirka xubnaha.

Visual Language and Visual Learning (VL2)

https://vl2.gallaudet.edu/

Xarunta VL2 waxay daraasaysaa hadalka labada luuqadood ah—Ingiriiska iyo Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka (ASL). Baakada Xogta Waalidka ee VL2 *Growing Together (Isla Korida)* waa iskudarka xogta waalidiinta carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay kuwaas oo diirada saara luuqada araga iyo barashada araga.

Washington Sensory Disabilities Services (WSDS)

https://wsds.wa.gov/

Washington Sensory Disabilities Services waa mashruuca OSPI (Office of the Superintendent of Public Instruction) kaasoo gobalku maalgasho baxshana xog, tababar, caawimaad farsamo iyo khayraad la siiyo qoysaska iyo macalimiinta gobalka oo dhan kuna saabsan carruurta iyo dhalinta qaba naafooyinka dareemaha— ardayda dhagoolka ah ama dhagaha culus, indhoolka ah ama araga naafada ka ah ama dhagaha iyo indhahaba la'.

Office of the Deaf and Hard of Hearing (ODHH)

https://www.dshs.wa.gov/altsa/odhh

ODHH waxa uu bixiyaa adeegyo la siiyo bulshooyinka dhagoolka, maqalku culus yahay iyo kuwa indhaha iyo dhagahaba la' dhammaan Gobalka Washington. Xarunta Adeegyada Gobalka ee ODHH waxay leedahay shaqaale la shaqeeya carruurta iyo qoysaska si loo buuxiyo baahiyahooda luuqada, tignooloojiyada iyo isgaarsiinta kale. Xarumahaan waxay sidoo kale siiyaan maaraynta kiiska, u doodis, aqoon kororsiyo, macluumaad iyo adeegyada gudbinta, waxbarasho, tababar iyo adeegyada isku xirka macaamiisha iyo qoysaskooda.

The S.E.E. Center

www.seecenter.org

The S.E.E. Center waa adeeg qaran oo baxsha buugaagta, aqoon kororsiyada, iyo khayraadka kale ee Ishaarida Hadalka Saxda ah ee Ingiriiska.

Supporting Success for Children with Hearing Loss

https://successforkidswithhearingloss.com/

Supporting Success for Children with Hearing Loss waa urur ay leeyihiin xirfadlayaasha iyo xubnaha qoyska ee raadinaaya xog ku saabsan arimaha barashada iyo bulshanimada ee carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay. Waxay bixiyaan khayraad, waxbarasho joogto ah iyo iskuxirka xubnaha.

Visual Language and Visual Learning (VL2)

https://vl2.gallaudet.edu/

Xarunta VL2 waxay daraasaysaa hadalka labada luuqadood ah—Ingiriiska iyo Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka (ASL). Baakada Xogta Waalidka ee VL2 *Growing Together (Isla Korida)* waa iskudarka xogta waalidiinta carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay kuwaas oo diirada saara luuqada araga iyo barashada araga.

Washington Sensory Disabilities Services (WSDS)

https://wsds.wa.gov/

Washington Sensory Disabilities Services ee Washington waa mashruuca OSPI (Office of the Superintendent of Public Instruction) kaasoo gobalku maalgasho baxshana xog, tababar, caawimaad farsamo iyo khayraad la siiyo qoysaska iyo macalimiinta gobalka oo dhan kuna saabsan carruurta iyo dhalinta qaba naafooyinka dareemaha— ardayda dhagoolka ah ama dhagaha culus, indhoolka ah ama araga naafada ka ah ama dhagaha iyo indhahaba la'.

Washington State Department of Health

www.doh.wa.gov/EarlyHearing

Early Hearing Detection, Diagnosis and Intervention (EHDDI) program waa qayb kamid ah Washington State Department of Health. Yoolka koobaad ee EHDDI program waa in la xaqiijiyo in dhammaan saqiirada ku dhasha Washington:

- Laga baaro maqalka kahor inta aan isbitaalka laga saarin ama markay gaaraan hal bil da'dooda.
- Ay helaan qiimaynta baaritaanka maqalka markay gaaraan saddex billood jir, haddii loo baahdo.
- Laga diiwaan gasho adeegyada taageerada dhalaanka markay gaaraan da'da lix billood ama kahor, haddii ilmuhu qabo dhago cuslaanta.

Shuruudaha iyo Qeexitaannada

Muddo kadib, hormarada tignooloojiyada, erayada iyo qeexitaannada la xidhiidha adeegsiga dhago cuslaanta ayaa wali isbadalaaya. Fadlan waydii adeeg bixiyahaaga su'aalo ku saabsan erayo kasta oo aad maqasho kuulana muuqda kuwo cusub ama sidii hore kaala duwan adigga.

Aaladaha Isgaarsiinta ee Dhagoolka (TDD)

Horay waxaa loogu yeeri jiray walina loogu yeeraa Taleefannada Fariin Qoraalka (TTY), aaladahaan elektarooniga ah ayaa u sahla dadka dhagaha culus inay ku wada xariiraan nidaamka taleefanka fariimaha qoraalka ah. Eraygaan ayaa ku jira xeerarka Americans with Disabilities Act (ADA) iyo qanuunka.

Adeegyada taleefanka dhagoolka

Waa adeeg adeegsada qof taleefanka qaba si uu wada sheekaysiga "ugu dhexdhexaadiyo" isticmaalaha TDD/TYY (caadiyana ah qof qaba dhago cuslays iyo/ama naafada hadalka) iyo qofka maqalka/hadalkiisu taamka yahay ee adeegsada taleefanka caadiga a, ee aan qalabka lagu xariirin.

Agabaka dhagaha la gasho ee cochlear (ci)

Alada Cochlear waa aalad koronto ku shaqaysa taasoo qaliin lagu gasho ubucda gudaha dhegta. Waxay xogta codka ah toos ugu gudbisaa maskaxda, ayadoo ka booda neerfayaasha waxyeelaysan ama aan jirin ee maqalka. Farsamo ahaan, waxay soo qabataa maqalka dhammaan codadka, laakiin qofka xiran waxa uu u baahan yahay tababar si uu macnaha ugu xiro codadka uu maqlay. Tan waxaa loogu yeeraa baxnaaninta maqalka. Caadiyan, dadka isticmaalaha aalada cochlear waxay qabaan dhago cuslaanta daran faa'iido badana kama helaan kaabayaasha maqalka. Isticmaalayaasha guulaysta ee CI ayaa hela maqal macno leh iyo awoodaha hadalka oo kobcaaya.

Aladaha kaalmaatiga hadalka

Aaladaha iyo nidamayada la heli karo si looga caawiyo dadka dhagoolka ah iyo kuwa maqalku culus yahay inay kor u qaadaan hadalka, la qabsiga goobta, iyo shaqadooda bulshada si waxtar leh.

Aqoonsiga Hadalka

Awooda ah in lagu fahmo markaad hadlayso.

Awooda maqalka

Waa tijaabada cadaadiska ama "awooda" oo sheegaaya sida kanaalka dhegta, sameecada, tuubada maqalka iyo lafaha dhagta dhexe u shaqaynayaan. Maaha baaritaan maqal.

Early Support for Infants and Toddlers (ESIT)

Barnaamijkaan waxa uu bixiyaa adeegyada taageerada dhalaanka ee gaarka ah, oo tayo leh lana siiyo carruurta laga bilaabo markay dhashaan illaa saddex jirada oo qaba naafada iyo/ama dib u dhacyada kobaca.

Indhoolka dhagaha la'

Qofka loo aqoonsaday inuu yahay dhagool ama dhago culus yahay, oo lehna indho-la'aan ama aragti liidata, oo saameyn kara baahiyaha waxbarashada.

Individual Family Service Plan (IFSP)

IFSP waa qorshe ay waalidiinta ama masuuliyiintu qoraan ayagoo fikrado ka qaadanaaya kooxda xirfadaha kaladuwan (arag "Part C").

Qorshaha IFSP:

- Wuxuu qeexayaa awoodaha qoyska, baahiyaha, walaacyada iyo muhiimadaha.
- Waxa uu aqoonsadaa adeegyada taageerada ee ay heli karaan dadka u baahan.
- Wuxuu taakuleeyaa qoyska si loo buuxiyo baahiyaha kobaca ee ilmahooda ama cunuga yar ee naafada ah.

Individualized Education Program (IEP,)

Barnaamij qoran, oo kooxdu diyaarisay si loo aqoonsado higsiyada baxnaaninta iyo waxbarashada iyo yoolalka ardayda da'da dugsiga gaaray ee naafada ah. IEP ga ilmo dhagool ah ama maqalku culus yahay waa qasab in lagu daro Qorshaha Hadalka ee ilmaha. Waa in sidoo kale looga hadlaa:

- Baahiyaha hadalka oo la raacaayo qaabka hadalka ee cunuga iyo qoysku door bidayaan.
- Baahiyaha luuqada.
- Dhago cuslaanta aadka u daran.
- Hormarka waxbarashada.
- Baahiyaha bulshanimada/ dhimirka, ayna ku jiraan fursadaha isdhexgalka ilmaha kale iyo hadalka.
- Adeegyada ku habboon iyo aaladaha hadalka ee kaamaatiga ah si loo fududeeyo waxbarashada.
- Fursado uu ilmuhu isdhexgal kula sameeyo ilmaha faciis ah iyo dadka waawayn ee adeegsada isla qaabka hadalka.
- Faseexada shaqaaluhu u leeyihiin bixinta adeegyada lagu qeexay IEP ga.
- Fursadaha casharka tooska ah ee qaabka hadalka ee ilmaha.
- Dhammaan fursadaha meelaynta ee waxbarashada.
- Sida nashaadaadka manhajka ka baxsan looga dhigaayo mid cunugu fahmaayo.

Individuals with Disabilities Education Act (IDEA)

Sharciga Waxbarashada Dadka Naafada ah (IDEA) waa sharci federaal ah (108–446) oo sheegaaya heerarka ay tahay in gobaladu raacaan si ay u bixiyaan adeegyada taageerada dhalaanka ee qoysaska carruurtoodu naafada tahay, ayna ku jiraan carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay. Part C ayaa bixisa adeegyada la siiyo carruurta markay dhashaan illaa saddex jirada kuwaas oo naafo ah. Part B ayaa daboosha waajibaadka waxbarashada ee ardayda da'da saddex sano illaa markay ka qalin jabiyaan dugsiga sare ama nidaamka da'da waxbarashada looga baxo.

Ishaarada Saxda ah ee Ingiriiska (S.E.E.)
Ishaarada Saxda ah ee Ingiriiska (SEE) waa qaab muuqda oo loo adeegsado in lagu kaabo Ingiriiska lagu hadlo. Waa nidaam adeegsada matalaad tusaalayn ah oo ku dhisan eray bixinta iyo naxwada Ingiriiska waxaana loo sameeyay in lala adeegsado hadalka.

Iskudhafka
Oo badanaa loo adeegsado si lamid ah erayga "waxbarashada iskudhafan." Erayga waxaa laga wadaa iskudarka iyo ku darista ardayda naafada ah sida ugu badan ee macquulka ah lagu dhex daraayo carruurta facood ah (ee caadiga u koraaya) ee dugsiga jooga.

Oto-Acoustic Emissions (OAE, Cabirka Maqalka)
Tijaabo lagu xaqiijiyo shaqada cochlear, oo badanaa loo adeegsado in lagu baaro maqalka maalinta koobaad ama labaad kadib markuu ilmuhu dhasho. Tijaabadaan ayaa adeegsata gufo lagasho kanaalka dhagta kaasoo cod tartiib ah siinaynaa kadibna cabiraaya jawaabta gunta dhegtu bixiso.

U doodista
Eraygaan waxaa looga jeedaa doorka waalidka ama masuuliyiintu ka ciyaaraan abuurista iyo korjoogtaynta barnaamijka waxbarashada ee cunugooda. Inaad u dooda xaqa cunugaaga waxay ka dhigan tahay inaad taqaano noocyada xaquuqda sharcigu ku siinaayo aadna si firfircoon uga qaybgasho hanaanka go'aan gaarista si loo hubiyo in adeegyadu waafaqsan yihiin yoolalka aad u dajisay kobaca iyo waxbarashada cunugaaga.

Baaritaanka Maqalka
Wuxuu baraa awooda maqalka hirarka la doortay ee xajmiyada ka sareeya maqalka caadiga ah. Wuxuu diirada saaraa aqoonsiga dadka dhagaha culus ah si dhakhso ah wuxuuna u gudbiyaa tijaabinta maqalka.

Baxnaaninta codka hadalka (AVT)
Waa qaab wax lagu baro carruurta dhagooka ah ama maqalku culus yahay si ay u dhagaystaan una hadlaan ayagoo adeegsanaaya maqalka u haray iyo adeegsiga qalabka maqalka xoojiya sida kaabayaasha maqalka, qalabka dhagaha la gasho ee cochlear iyo aaladaha FM ka. AVT waxay xoojisaa hadalka iyo dhagaysiga.

Baxnaaninta hadalka
Tababar loogu talagalay in looga caawiyo qofka dhago culays ah inuu sameeyo isticmaalka hadalka maqalka u haray. Mararka qaar waxaa ku jira tababar lagu bixinaayo akhrinta hadalka.

Booqashooyinka guriga ee oonleenka ah
Adeegyo lagu baxsho shir muuqaal ah oo laba geesood iskasoo horjeedaan (caafimaadka taleefanka/caawimaada taleefanka).

Boos u raadinta
Erayga nidaaminta aalada cochlear si loo kordhiyo maqalka codka uu ka helaayo isticmaaluhu aalada cochlear.

Bulshada dhagoolka
Waa koox dad, oo dhagool iyo kuwa maqal leh iskugu jira, oo wadaaga isku ujeedooyin iyo dhaqan midaysan. Gudaha Maraykanka, luuqada ugu caansan waa Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka (ASL). Dadka u

arka inaan dhagoolnimadu ahayn naafo, laakiin taas badalkeed u arka qayb kamid ah aqoonsigooda iyo qayb kamid ah khibrad qani ah iyo oo kaladuwan oo aadanuhu leeyahay.

Buuq qofka u dhaw

Waa buuqa goobta ka yeeraaya kaasoo la socda luuqda hadalka guud.

Takoorka dhagoolka

Waa takoor ama fikir qaldan oo ka dhan ah dadka dhagoolka ah ama maqalku culus yahay. Waa fikir ku salaysan in qofku ka fiican yahay kan kale ayadoo lagu salaynaayo awoodiisa maqalka taasoo keena fikir xun oo laga haysto qofka aan wax maqlin.

Talo bixinta hide sidaha

Xirfadle caafimaad oo tababar qaas ah ku qaatay hide sidayaasha ayaa talo iyo xog ka bixinaaya sababo dhanka hide sidaha ah oo laga yaabo inay cilada keeneen ama khataro ka dhashay ciladaha dhalashada ama xanuuno kale. Ilmaha dhahaga culus, la taliyaha hide sidaha ayaa hubin kara ciladaha kale ee caafimaadka ee keeni kara xaaladiisa dhago maqalka. La taliyaha ayaa sidoo kale ka hadli kara suurtagalnimada dhago cuslaanta soo badanaysa (isbedel heerka maqalka mudo kadibn ku yimaada) ama suurtagalnimada in qoysku dhali karo ilmo kale oo dhago culus. Webseedyada soo socda waxaa ku jira liiska xarumaha hide sidayaasha lagu baaro ee deegaankaaga ku yaala: http://www.doh.wa.gov/GeneticClinics

Taqasuslaha Luuqada Dhagaysiga iyo Hadalka (LSLS)

LSLS waa baxnaaniyaasha luuqada hadalka, dhakhaatiirta maqalka ama macalimiinta dhagoolka oo ruqsad leh kuwaas oo taqasus ku qaatay taageerida carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay inay kobac ka sameeyaan luuqada hadalka iyo akhriska iyo qorista ayagoo adeegsanaaya dhagaysi.

Toogta dhagaysiga

Wareegga fogaanta aaga qofku wax ka maqli karo. Cod kasta oo lagu sameeyo gudaha aaga maqalka ayaa ah cod qofku maqli karo. Codadka ka baxsan aaga fogaanta maqalka lama maqli karo.

Turjumaan

Waa qofka fududeeya wada hadalka u dhaxeeya shaqsiyaadka wax maqla iyo kuwa dhagoolka ah ama maqalku culus yahay asagoo u fasiraaya luuqada lagu hadlo afka dhagoolka, ama luuqad lagu hadlay u fasiraaya qaab ishaaro ah iyo/ama astaamaha xarfaha. Tusaale, turjumaanka hadalka, turjumaanada luuqada dhgoolka iyo turjumaadada hadalka ishaarada ah.

Turjumaanka waxbarashada

Waa qof sameeya turjumaada wada sheekaysiga adeegsadana xirfadaha gaarka ah si uu uga shaqeeyo goob waxbarasho.

Takhasusay Luqadda Dhegoolaha Maraykanka (ASL)

Xirfadle si qaas ah loogu tababaray luuqadaha ASL iyo xeeladaha barista iyo barashada luuqada. Qofkaan wuxuu sameeyaa qiimeyn si uu tallooyin xirfadeed uga baxsho adeegyada qaaska ah ee lagu taageeraayo barashada luuqada. Taqasuslayaasha ASL waxay haystaan shahaadooyinka casharada ASL, qiimaynta iyo difaacida, waxayna u baahan yihiin xirfad heer sare ah oo ay ku shaqeeyaan iyo aqoonta luuqada ASL.

Jaantuska maqalka
Waa jaantuska akhriya awooda qofka si uu u maqlo dhawaaqyada kala dheereeya (mawjadaha) oo ku baxaaya xajmijyada kaladuwan (waynanka) codka.

Xawaaraha
Tirada garaacyada codku sameeyo halkii sikinba. Xawaaraha, oo lagu cabiro Hertz (Hz), ayaa go'aamiya dheerarka dhawaaqa codka.

Xoojinta codka
Adeegsiga kaabayaasha maqalka iyo aaladaha kale ee elektarooniga ah si loo kordhiyo dhawaaqa cod si qaab fudud loogu maqlo loona fahmo.

Da'da kobaca/da'da korortay
"Kobaca" waxaa looga jeedaa da'da cunugu gaaray ayadoo lagasoo tirinaayo maalinta uu dhashay. Sidaan ayaan badanaa uga fakarnaa da'da. Hase yeeshee, haddii cunugu dhicisnimo ku dhashay, kobaciisa waa in lagu cabiraa da'da "korortay". Da'da kororku waa cadadka waqtiga u dhaxeeya dhalashada dhiciska iyo taariikhda rasmiga ah ee ay ahayd inuu ku dhasho ilmuhu. Tani waxay si dhab ah u muujinaysaa waxa hormarka kobaca ilmuhu noqonaayo.

Daalka dhagaysiga
Waa arin timaada kadib markuu qofku muddo dheer wax dhagaysanaayay. Astaamaha waxaa ku jira daal, raaxo la'aan, xanuun iyo luminta dareemaha kala duwan.

Decibel (dB)
Waa heerka cabirka dhawaaqa codka. Hadba dB gu sareeyo, ayuu codku ka dhawaaq wayn yahay.

Dhago cuslaanta hal dhinac
Dhago cuslaanta hal dhag.

Dhago cuslaanta labada dhinac
Laba geesoodle ah macnaheedu waa dhago cuslaan labada dhegood.

Dhago cuslaanta la qaaday
Waa dhago cuslaan uusan qofku ku dhalan. Mararka qaarna loogu yeero dhago beelka ciladu keentay.

Dhago cuslaanta xanibanka codka
Mawjadaha codku ma gaaraan gudaha dhegta ayagoo raacaaya marinada caadiga ah ee hawada ee ka yimaada banaanka iyo bartamaha dhegta. Kan waxaa badanaa sababa caabuqyada bartamaha dhegta ka jira. Carruurta yaryar, qaba dhago cuslaanta xanibanka codka ayaa caadiyan caafimaad ahaan la sixi karaa.

Dhago cuslaanta xanuun
Waa dhago cuslaan qofku la dhasho, lana xariirta shaqada dhalmada, ama timaada dhawr maalmood marka ilmuhu dhashaan.

Dhago nugayl
Haynta maqalka, dareenka maqalka ama sayniska codka. Waxaa badanaa loo adeegsadaa in lagu qeexo tayada goobta codka ka yeeraayo.

Dhagool
Caafimaad ahaan, tan waxaa looga jeedaa dhago cuslaan daran oo ka hor istaagaysa ilmaha inuu maqlo luuqada lagu hadlo. Bulsho ahaan, "Dhagool"

marka xarafka "D" la wayneeyo waxaa looga jeedaa dhaqanka iyo Hiddaha iyo bulshada dadka dhagoolka ah, sida Dhaqanka Dhagoolka ama Bulshada Dhagoolka ah.

Dhagoolnimada codka ka xirmo qofka

Waa nooc dhago culus oo uu keeno waxyeelo gaadhay gudaha dhegta (cochlea) iyo/ama neerfaha maqalka. Waxyeelada codka maqalka badanaa waa mid aan daawo lahayn.

Dhagoolnimada kadib marka ilmuhu hadal barto

Waa dhago cuslaan timaada kadib marka ilmuhu uu barto luuqada koobaad.

Dhagoolnimada kahor hadalka

Waa dhago cuslaan timaada inta ilmuhu baranaayo luuqada koobaad.

Dhagoolnimada lagu dhasho

Dhago cuslaan lagu dhasho ama timaada kahor intaan ilmuhu baran hadalka.

Dhag wareen

Dareenka codka wicitaanka, guux ama codad kale oo dhagaha ka yeeraaya. Guuxa ayaa noqon kara mid kala googo'aaya ama joogto ah oo ku kala duwanaan kara heerka qaylada.

Dhakhtarka dhagaha

Waa dhakhtar ku taqasusay ciladaha caafimaadka ee dhegta.

Dhakhtarka Maqalka

Waa xirfadle daaweeya taageerana siiya dadka qaba xanuunnada dhago culuskayga ama ciladaha isku dheelitirnaanta. Ardayda cusub ee qalin jabisa waa iny Shahaadada ugu saraysa ku qaataan Cilmiga Maqalka. Dhakhaatiirta maqalku waxay shahaado ka haysan karaa ASHA, AAA ama ABA.

Dhaqanka dhagoolka

Fikirka nolosha ee ay bari-taarayaan mooraalka, caqiidooyinka, tilmaanta farshaxanka, fahanka iyo luuqada (ASL) oo gaar u ah dadka Dhagoolka ah. Xarafka wayn ee "D" ayaa badanaa loo adeegsadaa erayga Dhagool marka loola jeedo bulshada ama qaybaha dhaqanka aqoonsiga Dhagoolnimada.

Dhegta, Sanka, iyo Dhuunta (ENT)

Dhakhtar caafimaad, oo taqasus u leh dhagaha, sanka iyo dhuunta. Mararka qaar waxaa loogu yeeraa dhakhtarka daryeelka dhagaha ama caafimaadka dhagaha.

Caabuqa Otitis

Caabuq ku dhaca bartamaha dhegta. Carruurta caabuqu kusoo laalaabto ayaa waajihi kara dhagoolnimo ama dhagaha culus waxayna khatar ugu jiri karaan dib u dhacyo ku dhaca hadalka/luuqada. Dareere ayaa ku jiri kara asagoo uu la socdo ama uusan la socon caabuq wuxuuna keeni karaa dhagaha culus ku meel gaar ah, taasoo keeni kara dhagoolnimo abadiyan ah.

Cabirka dhagta ee rasmiga ah

Waa baritaan lagu cabiro natiijada kaabaha maqalka ayadoo la adeegsanaayo "mikrafoon yar" oo kanaalka dhegta la gasho. Waxa uu qiimeeyaa heerka waxtarka cod baahiyaaha maqalka kaaba ay dhegta codka ku gaarsiiyaan.

Kanaalka dhag kasta ayaa u qaabaysan sifo gaar ah marka waa muhiim in la baaro shaqada saxda ah ee kaabaha maqalku u sameeyo qof kasta.

Cabirka heerka falcelinta maskaxdu ka bixiso codka (ASSR)

Si lamid ah ABR, ASSR waxay cabirtaa falcelinada maskaxdu ka bixiso qulqulka cod gaar ah. Tijaabadaan aan dhegta wax la gelin, ee aan xanuunka lahayn waxaa la sameeyaa inta ilmuhu hurdo. Tignooloojiyada ASSR ayaa siinaysa Dhakhtarka Maqalka qaab kale oo uu u go'aamin karo maqalka cunugaaga ee mawjadaha kaladuwan. Qalabku waxa uu leeyahay xadiyo sare oo ka badan kuwa qalabka ABR, taasoo u sahlaysa dhakhtarka maqalka inuu si sax ah u kala saaro dhago cuslaanta daran iyo mida fudud ee saqiirada.

Cabirka Maqalka ee Ciyaarta Gaarka ah (CPA)

Cabirka codka dhawaaqaaya, dhakhtarka maqalka ayaa ka caawinaaya ilmaha inuu fahmo xeerarka ciyaarida gaymka. Tusaale, ilmuhu wuxuu baranayaa inuu xirmo ku rido qasab si uu u muujiyo inuu cod maqlay. Cabirka maqalka ee ciyaarta ayaa badanaa la adeegsadaa marka cunugu uu jiro ugu yaraan 18 billood.

Cabirka Maqalka ee Hubinta Aragga (VRA)

Waa qaab loo adeegsado in lagu baaro maqalka carruurta yaryar. Tusaale, ilmaha ayaa baranaaya inuu fiirsho boonbale nal shidaaya markasta oo uu maqlo cod.

Cabirka Wacyiga Hadalka (SAT)

Tijaabada caadiga ah ee qofku aqoodo inuu aqoonsado 50 boqolkiiba erayada loosoo bandhigo kadibna waxa uu farta ku fiiqaa sawirada ama sida saxda ah ugu cesho.

Cilada Maqalka ee Neerfaha Maskaxda (ASND)

Waa cilad maqal oo codku caadi u gaaraayo salka hoose ee dhegta laakiin u dirista fariimaha laga diro gudaha dhegta loona diro maskaxda ayaa naafo ah. Waxay ku dhici kartaa dadka da' kastooy jiraanba.

Cod marinta lafta

Waa cod lagu maqlo ayadoo la adeegsanaayo lafaha qalfoofka.

Culayska dhawaaqa

Heerka dhawaaqa codka, oo lagu cabiro decibels (dB).

Gaanjada dhegta

Waa cad dhagta la le'ekaysiiyay oo caag ama vinyl ah oo qabta dusha sare ee dhegta si uu u cesho kaabaha maqalka.

Goob aan xadidaad badan lahayn (LRE)

Mabda' aasaas u ah Sharciga Waxbarashada Dadka Naafada ah (IDEA) kaasoo ka doonaaya wakaaladaha dawlada inay abuuraan habraacyo wax lagu baraayo carruurta naafada ah oo ay la jiraan carruurta aan naafada ahayn markasta oo ay macquul tahay. Kuwaan waxaa ku jira carruurta ku jira dugsiyada dawlada ama gaarka loo leeyahay ama xarumaha kale ee daryeelka. Casharada qaaska ah, dugsi gaar ah ama haddii kale in carruurta naafada ah laga saaro goobta waxbarashada caadiga ah ayaa keliya dhici karta marka nooca ama darnaanta naafadu ay gaartay heer waxbarashada fasalada caadiga ah oo leh adeegyada kaalmaatiga ah aysan awoodin inay abuuraan natiijooyin lagu qanci karo. "Tusmada Xeerka Adeegyada Waxbarashada Ardayda Dhagoolka ah" ee federaalka ayaa qeexaysa in Goob aan Xadidaad badan

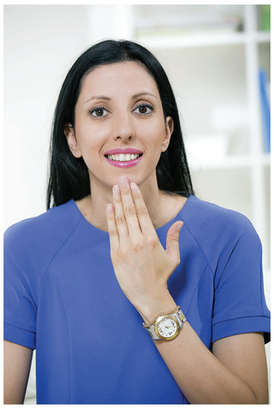

lahayn ee carruurta dhagaha culus ay tahay midda ardaydu helaan hadal toos ah oo ay ka maqlayaan macalimiinta iyo ilmaha facood ah. Wixii xog dheeraad ah, ka fiiri webseedka Hands & Voices™

Faa'iidada
Wuxuu qeexayaa waxtarka cod xoojintu soo kordhiso. Tusaale, ilmaha leh maqal aan la kaabayn oo dhan 70 dB kaasoo wax ku maqla heerka 30dB marka codka la xoojiyo waxa uu haystaa faa'iido dhan 40 dB.

Fahanka
Waxaa looga jeedaa awooda fakarka, barashada iyo xasuusta.

Falcelinta maskaxdu ka bixiso maqalka (ABR)
Waa tijaabo aan dhegta gudaha wax loo gelinayn kaasoo lagu cabiro mawjadaha maskaxda ee qulqulka codka. Tijaabadaan waxay sheegi kartaa haddii cod la maqlay, xataa ilmaha saqiirada ah. Tijaabadaan waxaa sidoo kale loogu yeeri karaa BAER, BSEP iyo BSER.

Free Appropriate Public Education (FAPE)
Waa xaquuq waxbarasho oo ay leeyihiin carruurta naafada ah ee ku dhaqan Maraykanka taasoo uu damaanad qaadaayo Rehabilitation Act oo soo baxay 1973 iyo Individuals with Disabilities Education Act (IDEA).

Qaab dhismeedka luuqada
Waxay qeexdaa qaybaha erayga ee luuqada, sida magacyada iyo ficilada, iyo xeerarka erayada la iskugu daro iyo qaabka ay isku raacaan.

Qiimeynta garaadka maqalka
Waa tiro tijaabooyinka maqalka ah si loo tusiyo nooca iyo heerka dhago cuslaanta. Waxay aqoonsadaan biya dhacyada codka nadiifta ah waxayna tijaabiyaan toogta, shaqada bartamaha dhegta, aqoonsiga hadalka iyo kala saarida hadalka. Waxay aqoonsadaan biya dhacyada codka nadiifta ah waxayna tijaabiyaan toogta, shaqada bartamaha dhegta, aqoonsiga hadalka iyo kala saarida hadalka.

Qiimeynta xirfadaha kaladuwan iyo baaritaanka
Adeeg bixiyaasha caafimaadka oo matalaaya labo xirfadood ama ka badan, tusaale, baxnaaniyaha hadalka iyo dhakhtarka maqalka ayaa qiimaynaaya kobaca cunuga. Tani waxay go'aaminaysaa haddii ay jirto baahida adeegyada waxbarashada gaarka ah.

Kaabaha maqalka
Aalad elektaroonig ah oo xariirisa xoojisana codka gaaraaya dhegta.

Kaabaha maqalka ee codka mariya lafta dhegta (BAHA)
Waa nooc kaabe maqal oo codka gaarsiiya gudaha dhegta asagoo adeegsanaaya laf danbeedka dhagta (lafwayn oo ka danbaysa dhagta) halkii codka la xoojiyay lagu shubi lahaa sameecada dhagta. Maadaama BAHA sii maro bartamaha dhegta, dadka keliya wax ku maqla gariirka lafta ayaa BAHA u noqon kartaa qaab ay wax ku maqlaan.

Kaabayaasha maqalka ee laba geesoodka ah
Kaabayaasha maqalka oo laga xidho labada dhagoodba.

Kaabida maqalka hal dhag
Adeegsiga kaabaha maqalka hal dhag halkii aad labo ka isticmaali lahayd.

Khabiirka Luuqada Hadalka (SLP)
Xirfadle la shaqeeya dadka qaba baahiyaha gaarka ah ee hadalka iyo luuqada.

Laba luuqadood/laba dhaqan
Qof ka tirsan labadaba dhaqanka maqalka/luuqada ingiriiska iyo Bulshada Dhagoolka ah/Dhaqanka ASL.

Luminta maqalka (dhago cuslaanta)
1) Dhago cuslaanta ama maqalka liita ee qayb ama dhamaan maqalka codadka mid ama labada dhagood.

2) Dhago cuslaanta waa eray ay doorbidaan bulshada Dhagoolka ah iyo kuwa maqalku culus yahay in ay ugu yaraan dadka dhagaha culus, laakiin leh ama adeegsada maqalkooda jugta ah.

Luuqada Dhagaysiga iyo Hadalka
Waa qaab xoogga saara hadalka iyo dhagaysiga si wax loo baro carruurta dhagoolka ah ama kuwa maqalku culus yahay.

Luuqada Dhagoolka
Adeegsiga qaybaha ishaarada ee lagu sameeyo gacmaha, wajiga iyo jirka si loo muujiyo fikradaha qofka hadlaaya. Waxaa jira qaabab kaladuwan oo loo adeegsado luuqada dhagoolka—arag Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka (ASL, hinkaada farta, Ishaarada Saxda ah ee Ingiriiska (SEE).

Luuqada Dhagoolka ee Maraykanka (ASL)
Ayadoo ah luuqada saddexaad ee ugu badan ee Maraykanka laga isticmaalo, ASL waa luuqad buuxda, oo dabiici ah oo leh qaabkeeda gaarka ah, shaqadeeda iyo isticmaalkeeda bulshada. Waxaa lagu sheegaa dhaqdhaqaaqa gacmaha, wajiga, jirka waxaana laga fahmaa indhaha. Si lamid ah dhammaan luuqadaha, ASL waxay leedahay kala soocideeda gaarka ah ee eray bixinta iyo qaab dhismeedka naxwaha. Waa luuqada ay jecel yihiin inta badan Bulshada Dhagoolka ah.

Luuqada hooyo ama guriga looga hadlo
Luuqada rasmiga ah ee looga hadlo guriga. Qoysaska dhagoolka ah ayaa badanaa adeegsada Luuqada Dhagoolka Maraykanka iyo Ingiriiska akhriska/qorista. Luuqadaha kale ee hooyo ama guriga looga hadlo waxaa ku jiri kara Isbaanish, Af Ruush, Af Cantonese, iwm.

Luuqda hadalka
Qaybaha hadalka oo ka kooban isbadalada cadaadiska iyo dhawaaqa ee codka.

Maqalka haray
Waa cadadka maqalka la isticmaali karo ee uu hayso qofka dhagaha culus.

Mooska hadalka (aaga hadalka)
Aaga jaantuska codka (garaafka) taasoo tusinaysa decibels ka iyo mawjadaha inta badan codadka hadalku ku dhacaan. Waxaa loogu yeeraa “mooska hadalka” sabab la xariirta qaabka uu aagu uga muuqdo jaantuska. Ujeedada xirashada kaabayaasha maqalka, aaladaha cochlear iyo tignooloojiyada kale ee kaalmaatiga ah waa in codka lagu baahiyo aagaan.

Muuqaalka dhagoolka/muuqaalka taleefanka (VRS)

Adeegga Dhagoolka ee Muuqaalka ah waa tignooloojiyad wada sheekaysi oo macaamiisha dhagoolka ah iyo kuwa maqalku culus yahay ay ku sugan yihiin goobaha kaladuwan uuna isku xiraayo turjumaan lagu bixiyo xarunta dhagoolka. Isticmaalayaasha VRS waa qasab inay haystaan qalab u oglaanaaya inay sawirkooda u diraan Xarunta Adeegga Dhagoolka. Marka lagu xiro, wacaha dhagoolka ah ayaa si fudud luuqad gacmaha ugu ishaari kara turjumaanka luuqada dhagoolka, kaasoo u fasiraaya qofka la wacay. Qofkaas, ayaa dhankiisa, jawaabi kara kadibna tujumaanka ayaa fariinta oo luuqada dhagoolka ah dib ugu celinaaya wacaha dhagoolka ah.

Natiijada

Cadadka dhawaaqa (qaylada) kaabaha maqalku sameeyo. Waxaa lagu cabiraa decibels.

Nidaamka FM

Waa aalad maqalka kaalmaysa oo uu xirto qofka hadlaaya si loo xoojiyo codkiisa toosna loogu gudbiyo dhagaha dhagaystaha ayadoo la adeegsanaayo cod baahiye elektaroonig ah iyo samaacadaha gaarka ah ee dhagaha la gashto ama kaabayaasha maqalka ee dhagaystaha ama aaladaha cochlear. Aaladu waxay yaraysaa carqalada buuqa goobta ka jira abuuro iyo cilada badka u dhexeeya qofka hadlaaya iyo dhagaystaha.

Nidaamka godka codka

Aalada kaalmaysa dhagaysiga oo muhiim u noqon karta fasalada. Macalinku waxa uu xitaa mikrafoon si uu u gudbiyo una balaariyo codka asagoo adeegsanaaya cod baahiyaal la dhigay meelo istaraatiiji ah.

U qalmida

Ilmaha ayaa u qalma adeegyada waxbarashada gaarka ah ayadoo lagu salaynaayo naafooyinka gaarka ah iyo dib u dhac muuqda oo ka jira mid kamid ah waxyaabaha soo socda ama ka badan: awoodaha fahanka, xirfadaha dhaqdhaqaaqa, dabeecada bulshanimada/la qabsiga dadka, xirfadaha fikirka iyo/ama xirfadaha hadalka.

Waxbarashada guud

Goob waxbarasho oo ardayda naafada ah lagu daro fasalada caadiga ah, ee waxbarashada guud, qayb ama dhammaan qaybaha maalinta dugsiga, ayadoo lagu salaynaayo IEP ga ardayga. Go'aanka meelayntaan ayaa lagu salayn karaa falsafad ah in dhammaan carruurta "naafada ah" lagu dhafo carruurta facood ah ee aan naafada ahayn ilaa heerka ugu badan ee macquulka ah, markay ku habboon tahay baahiyaha cunuga naafada ah. Waxbarashada guud waa hal qayb oo kamid ah fursadaha waxbarashada joogtada ah. Erayga ayaa mararka qaar loo adeegsadaa isla macnaha loo adeegsado erayga "iskudhaf."

Wada hadal xariir ah

Waa qaab wax lagu baro ardayda dhagoolka ah ama maqalku culus yahay kana kooban adeegsiga isbada jooga ah ee labadaba luuqada hadalka iyo ishaarada gacanta (tilmaanta) ee luuqada (sida Ingiriiska iyo Ishaarada Saxda ah ee Ingiriiska).

Waxbarashada codka hadalka

Macalinka Taqasuslaha ah Shahaadada ku haysta Dhagaysiga iyo Ku hadalka Luuqada (LSLS) ayaa bara carruurta dhagoolka ah ama maqalku culus yahay dhagaysiga iyo hadalka si qaas ah ayagoo adeegsanaaya luuqada dhagaysiga iyo hadalka.

Wada hadal Guud

Waa falsafada waxbarista carruurta dhagoolka ah ama dhagaha culus kuwaas oo sameeyaa adeegsiga fursadaha tiro qaababka hadalka ah: ishaarooyinka tooska ah, ishaarooyinka dabiiciga ah, hinkaada faraha, luuqada jirka, dhagaysiga, bishimo akhrinta iyo hadalka. Carruurta ku jira barnaamijyadaan ayaa caadiyan xidha kaabayaasha maqalka ama aaladaha cochlear.

Huggies

Waa magaca ganacsi ee aalad caag ah oo faraanti camal ah loona sameeyay inay "ku hayso" kaabaha maqalka dhegta. Waxaa caan ku ah saqiirada iyo saddex jirada dhagtoodu aadka u yar tahay si ay aalada maqalka ayna meesha ku hayso.

Hadal

Eray aan qeexnayn kaasoo mararka qaar la adeegsado marka laga hadlaayo dadka dhagoolka ah ama dhago cuslaanta lagu sheegey oo hadla.
Waxay adeegsadaan maqalka u haray, tignooloojiyada kaabida, akhrinta dhaqdhaqaaqa bisihimaha ishaarooyinka mawduuca si ay u hadlaan ayadoo adeegsanaaya luuqad lagu hadlo.

Hadal akhrinta

Qaab loo fasiro loona fahmo hadalka oo ku tiirsan fiirashada isha, mararka qaarna loogu yeero "akhrinta bishinta." Hadal akhriyaha ayaa daawada dhaqdhaqaaqa bishimaha iyo afka, ishaarooyinka wajiga iyo hanbariirta, wuxuuna u fiirsadaa sifooyinka qaabka ee luuqada iyo ishaarooyinka mawduuca. Waxay sidoo kale adeegsan kartaa maqalka u haray ama maqalka kaabaha leh si ay ishaarooyin kale u bixiso.

Heerka Aqoonsiga Hadalka (SRT)

Heerka ugu hooseeya ee qofku aqoodo inuu aqoonsado 50 boqolkiiba erayada fudud ee loosoo bandhigo uuna sida saxda ah ugu cesho.

Heerka maqalma ama xaalada maqalka

Hoos waxaa lagu sharaxay heerka maqalma ama xaalada maqalka

Maqalka Caadiga ah	0 dB illaa 15 dB
Wax waxoogaa yar	16 dB illaa 25 dB
Yara yar	26 dB illaa 40 dB
Dhexaad	41 dB illaa 55 dB
Dhexaad Hooseeya	56 dB illaa 70 dB
Daran	71 dB illaa 90 dB
Aad iyo aad u liita	91 dB ama ka badan

Hinkaadinta faraha

Hinkaadinta faruhu waxay adeegsataa taxanayaal caadi ah oo qaababka faaraha ah si looga sameeyo erayo.
Xaraf kasta wuxuu leeyahay qaabkiisa gaarka ah.

Part B

Qaybta IDEA ee ka hadlaysa waxbarashada gaarka ah iyo taageerada taageertana adeegyada ay heli karaan carruurta u qalanta ee da'aha saddex jir illaa 21 sano jir.

Part C

Qaybta IDEA oo ka hadlaysa adeegyada baaritaanka iyo taageerada dhallaanka ee ay heli karaan carruurta u qalma laga bilaabo markay dhashaan illaa labo sano jir iyo qoysaskooda.

Joogtaynta Nidaamka

Qaybtaan waxaad ka helaysaa tilmaamo kaa caawinaaya inaad u diyaar garoowdo balamaha aadna nidaamsanaato. Waxaan ku darnaa su'aalaha aad dooni karto inaad waydiiso kooxdaada taageerada dhallaanka. Waxaad heli doontaa bogaga aad ku qori karto magacyada iyo lambarada taleefanka dadka aad la hadasho, xogta ku saabsan balamaha, iyo faahfaahin ku saabsan baahinta codka haddii cunugaagu xirto kaabayaasha maqalka. Waxaad sidoo kale adeegsan kartaa bogaga maran ee dhammaadka buuga xasuus qorka si aad qodobada muhiimka ah ugu qorato. Waxaan kugu boorinaynaa inaad buuggaan xogta usoo qaadato balamaha iyo marka aad booqanayso kooxdaadaada taageerada dhallaanka.

Diyaarso saaxiib ama qof ehel ah oo xasuus qor kuu sameeya inta balantu socoto.

U diyaar Garoowga Balamaha Cunugaaga

Hoos waxaa ku qoran dhawr tilmaamood oo muhiim u ah u diyaar garoowga balamaha cunugaaga. Waxaan sidoo kale ku darnaa su'aalaha aad dooni karto inaad waydiiso kooxdaada taageerada dhallaanka.
Su'aalahaan waxaa lagasoo xigtay xog kasoo baxday Centers for Disease Control and Prevention (CDC,) oo loogu yeero *Questions You May Want to Ask*.

Waxaad heli kartaa liiska buuxa ee su'aalaha oo ku qoran webseedka CDC: https://www.cdc.gov/hearing-loss-children/communication-resources/index.html

Kahor intaadan booqashada tagin

- Samayso liiska walaacyada ama waxyaabaha aad ka walwalsan tahay.
- Qor su'aalo kasta oo aad qabto (wayn ama yar). Buugga xogta ee *Questions You May Want to Ask* ayaad ka helaysaa fikrado waawayn!
- Ka xayso saaxiib ama xubin qoyska kamid ah. Waxay kaa caawin karaan inaad xasuusato su'aalaha ama aad qodobada muhiimka ah qoroto.
- Hayso buugaan xasuus qorka. Waxbaa ku qoran kartaa, waxaad ku ilaalsan kartaa balamaha waxaadna ku nidaamin kartaa xogta dhakhtarku ku siiyo markaad booqato.

Inta lagu jiro booqashadaada

- Diyaari su'aalaha aad diyaarisay ama u ogoloow dhakhtarka inuu akhriyo liiskaaga uuna ka jawaabo.
- Diyaarso saaxiib ama qof ehel ah oo xasuus qor kuu sameeya inta balantu socoto, si aad u awoodo akhrinta xogta hadhoow. Waxaad sidoo kale ka fakari kartaa codsashada duubista wada sheekaysiga, gaar ahaana haddii aad dareemayso baqdin ama cabsi.
- Ka codso dhakhtarka inuu kuu sharxo erayo kasta oodan aqoon ama aadan horay u maqal.

- Ku celi waxa aad maqashay, si aad u xaqiijiso inaad fahantay wax kasta si sax ah.
- Raadi cidda aad wacayso haddii aad qabto su'aalo marka aad guriga tagto.
- Ka codso dhakhtarka khayraadka uu ku talinaayo, sida ururada maxaliga ah, buuggaagta, muuqaalada ama webseedyada ku caawin kara adigga ama qoyskaaga.

Kadib markaad booqato

- Akhri qodobada aad soo qoratay oo kala hadal dadka kale ee balanta tagay, si aad keliya u xaqiijiso inaad fahantay waxa la sheegay.
- Haddii aad qabto su'aalo, la xariir dhakhtarkaaga.
- Akhri khayraadka dhakhtarkaagu kugula taliyay.
- Ballaan u qabo dhakhtar fikir kale ku siin kara, haddii loo baahdo.

Qorshaha Daryeelka

Saqiirada Dhagoolka ah ama Maqalkoodu Culus yahay

Magaca Cunuga: ______________________ Taariikhda Dhalashada: __________

☐ **La xariir Iskuduwahaaga Khayraadka Bulshada (FRC)** ee degmadaada si aad xog uga hesho adeegyada caawimaada dhalaanka. Barnaamijka Early Support for Infant and Toddlers (ESIT) program adeegyo siinaaya saqiirada iyo saddex jirada (markay dhashaan ilaa saddex jiro ay ka gaaraan) kuwaas oo ah dhagool ama maqalkoodu culus yahay. FRC gaaga ayaa kaa caawin kara helitaanka adeegyada sida tababarka qoyska, talo bixinta, iyo adeegyada kale ee qaaska ah si looga caawiyo buuxinta baahiyaha hadalka ee aasaasiga u ah cunugaaga. Si aad u hesho goobta FRC ee degmadaada, wac **Laynka Caawimaada Caafimaadka Qoyska** oo ah **1-800-322-2588**.

FRC: ______________________

Taleefonka: ______________________

☐ **La xariir Center for Deaf and Heard of Hearing Youth (CDHY)** si aad xog dheeraad ah uga hesho qaababka kaladuwan ee cunugaagu u baran karo luuqada. Qof ka socda CDHY ayaa kaala shaqayn kara adigga iyo Iskuduwaha Khayraadkaaga Qoyska si lagaaga caawiyo xulashada dookhyada hadalka.
La xariir **CDHY** oo aad ka helayso **1-855-342-1670**.

☐ **La xariir kooxaha taageera qoyska:**

- Tusmada Gobalka Washington oo ay soo saartay Your Side™ — Taageero si gaar ah loogu talagalay qoysaska ay joogaan carruurta dhagoolka ah ama maqalkoodu culus yahay: **425-268-7087**
- Washington State Parent to Parent (Barnaamijka Iscaawin Waalidka Dhexdooda ee Gobalka Washington): **1-800-821-5927**
- Washington State Father's Network (Shabakada Aabayaasha ee Gobalka Washington): **425-653-4286**

☐ **Hel Buuga Qoraalka Khayraadka ee Qoysaska Carruurta Dhagoolka ah ama Maqalkoodu culus yahay.** Buuggaan waxaa ku jira sheekooyin ay qoreen waalid kale, agab kaa caawinaaya inaad nidaamsanaato, iyo xog ku saabsan maqalka cunugaaga, dookhyada hadalka, iyo adeegyada caawimaada dhalaanka. Buuggaan qoraalku waa xog bilaash ah. Waxaad ka heli kartaa dhakhtarkaaga maqalka ama waxaad kasoo degsan kartaa barta: **www.doh.wa.gov/earlyhearingloss**

Hadda oo aad ogaatay in cunugaagu dhagool yahay ama maqalkiisu culus yahay, qorshahaan daryeelka ayaa kaa caawin kara inaad fahanto talaabooyinka xiga.

Qorshaha Daryeelka waa socdaa

Cunugaagu waxa uu leeyahay mustaqbal farxad leh iyo inuu ahaado mid dhagool ah ama maqalkiisu culus yahay waa keliya qayb kamid ah safarkaas.

- ☐ **Haddii aad u doorato aalada maqalka cunugaaga, sida agabka kaalmeeya maqalka, la hadal dhakhtarkaaga maqalka carruurta si aad dookhyo badan u hesho.**
  Baaritaan uu samaynaayo dhakhtarka samaynaayo dhagta, sanka, iyo dhuunta (ENT) ayaa u baahan in la sameeyo kahor intaan cunugaagu helin qalabka maqalka.

  Xarunta Caafimaadka dhagta, sanka iyo dhuunta (ENT): ______________
  Taariikhda: ________________________

- ☐ **Siiwad booqashooyinka caadiga ah ee aad ugu tagayso dhakhtarkaaga maqalka carruurta**
  si aad u baarto maqalka cunugaaga iyo agabka maqalka haddii uu isticmaalo.

- ☐ **Siiwad booqashooyinka caadiga ah ee aad ugu tagayso dhakhtarkaaga maqalka carruurta** si loo hubiyo baaritaannada cunugaaga.

- ☐ **Iskuday wada tashi guud.*** Wada tashi guud ayaa go'aaminaaya in cunugaagu qabo wax cilado caafimaad ah oo la xariiri kara dhagoolnimada ama culayska maqalka waxayna kaa caawin kartaa inaad ogaato haddii xaalada cunugaagu ay qoyska dhan saamaynayso.

  La taliyaha Hide sidayaasha: _____________________ Taariikhda: _________

- ☐ **La xariir taqasuslayaasha kale ee caafimaadka*** (isha, wadnaha, iwm.) markaad u baahato.

  Taqasusle: ____ Taariikhda: _________
  Taqasusle: ____ Taariikhda: _________

* Waxaad caadiyan u baahan doontaa soo gudbin uu kuu samaynaayo dhakhtarka cunugaaga si aad u aragto taqasuslayaashaan kale.

Si aad u hesho xog dheeraad ah, booqo www.doh.wa.gov/earlyhearingloss iyo www.babyhearing.org

Barnaamijka Early Hearing Detection, Diagnosis and Intervention (EHDDI)

Taleefonka: 206-418-5613 Wicitaan bilaash ah: 1-888-WAEHDDI
Fakiska: 206-364-0074 Iimeelka: ehddi2@doh.wa.gov

Washington State Department of HEALTH

DOH 344-033 November 2023 Somali

Si aad u codsato dukumiintigan qaab kale, wac 1-800-525-0127. Macaamiisha dhagoolka ah ama maqalkoodu culus yahay, fadlan waca 711 (Washington Relay) ama iimeel udir civil.rights@doh.wa.gov.

Xogta Muhiimka ah ee Xariirka

Fadlan waqti geli inaad buuxiso xogta soo socota. Waad u baahan doontaa wakhti kadib, waxaadna ku faraxsanaan doontaa inay kuu diyaarsan tahay ayna fududahay inaad hal meel ka wada hesho. Xaqiiji inaad sidato kaarka caymiska ee cunugaaga marka aad cunugaaga u qaado adeegyada kalae ee caafimaadka.

Dhakhaatiirta iyo Bixiyayaasha Caafimaadka

Dhakhtarka Caruurta ama Dhakhtarka Qoyska

Magaca: ________________________________ Magaca: ________________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: _____________________________ Magaalada: _____________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________ Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: _______________________________ Iimeelka: _______________________________

Dhakhtarka Maqalka

Magaca: ________________________________ Magaca: ________________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: _____________________________ Magaalada: _____________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________ Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: _______________________________ Iimeelka: _______________________________

Dhakhtarka Neerfaha dhagaha, Maqalka ama Dhegta, Sanka, iyo Dhuunta (ENT)

Magaca: ________________________________ Magaca: ________________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: _____________________________ Magaalada: _____________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________ Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: _______________________________ Iimeelka: _______________________________

Dhakhtarka Hidaha/Talo bixiyaha Hidaha

Magaca: ______________________________ Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________ Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ______________________ Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________________ Iimeelka: ______________________________

Isir kale

Magaca: ______________________________ Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________ Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ______________________ Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________________ Iimeelka: ______________________________

Takhasusyada iyo La-taliyayaal

Isuduwaha Khayraadka Qoyska (FRC)

Magaca: ______________________ Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________ Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________ Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________ Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________ Iimeelka: ______________________

La taliyaha Center for Deaf and Hard of Hearing Youth (CDHY)

Magaca: ______________________ Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________ Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________ Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________ Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________ Iimeelka: ______________________

Taageerada Hore ee Khabiirka

Magaca: ______________________ Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________ Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________ Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________ Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________ Iimeelka: ______________________

Macalinka Dhagoolka

Magaca: ______________________ Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________ Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________ Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________ Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________ Iimeelka: ______________________

Isku duwaha Children and Youth with Special Health Care Needs (CYSHCN)

Magaca: ______________________________ Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________ Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________ Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________ Iimeelka: ______________________________

Khabiirka Dib u Habaynta Dareenka Maqalka

Magaca: ______________________________ Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________ Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________ Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________ Iimeelka: ______________________________

Dhakhtarka Hadalka iyo Luuqada

Magaca: ______________________________ Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________ Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________ Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________ Iimeelka: ______________________________

Takhasusay Luqadda Dhegoolaha Maraykanka (ASL)

Magaca: ______________________________ Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________ Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________ Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________ Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________ Iimeelka: ______________________________

La taliye/Baxnaaniye

Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________

Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________

Shabakada Bulshada

Waalidiinta kale ee Carruurta Dhagoolka ah ama kuwa Maqalku Culus yahay

Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________

Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________

Dadka Waawayn ee Dhagoolka ah ama kuwa Maqalku Culus yahay

Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________

Magaca: ______________________

Ciwaanka: ______________________

Magaalada: ______________________

Taleefoonka: (_____) ______________________

Iimeelka: ______________________

Degmada Dugsiga

Dugsiga

Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________

Kalkaalisada Dugsiga

Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________

Ilaha Kale

Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________

Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________

Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________

Magaca: ______________________________

Ciwaanka: ______________________________

Magaalada: ______________________________

Taleefoonka: (_____) ____________________

Iimeelka: ______________________________

Jadwalka Balamaha

Marka aad aado balanta cunugaaga, waa muhiim inaad qodobada muhiimka ah kasoo qoroto balamahaaga. Qor jawaabaha ku aadan su'aalahaaga iyo tilmaamo kasta oo kale oo la siiyo adeeg bixiyaha. Xogtaan ayaa ku caawin karta markaad u baahan karto inaad codsato diiwaannada caafimaadka oo uu rabo dhakhtar kale ama degmo dugsiyeed. Koobiyo dheeraad ah kala bax boggaan markaad u baahato.

Taariikhda, waqtiga iyo goobta balanta: ______________________________

Magaca Dhakhtarka: ______________________________

Ujeedada balanta:______________________________

Ogsoonoow:

Taariikhda, waqtiga iyo goobta balanta: ______________________________

Magaca Dhakhtarka: ______________________________

Ujeedada balanta:______________________________

Ogsoonoow:

Taariikhda, waqtiga iyo goobta balanta: ______________________________

Magaca Dhakhtarka: ______________________________

Ujeedada balanta:______________________________

Ogsoonoow:

Xogta Awooda Maqalka

Haddii cunugaagu adeegsado kaabayaasha maqalka, waxaa ku caawin karta inaad qorto xogta ku saabsan kaabayaasha maqalka ee cunugaaga. Inaad xogtaan diyaarsato ayaa ku caawin karta marka aad la hadlayso dhakhtarkaaga maqalka, shirkada samaysa aalada maqalka ama shirkadaada caymiska.

Xogta Kaabayaasha maqalka

Nooca Cod baahiyaha	Dhegta Midig	Dhegta Bidix
Samaynta iyo Naqshada:		
Lambarada Sirta:		
Taariikhda Iibsiga ama Lagu xiray:		
Taariikhda Damaanada ama Waarantigu Dhacaayo:		
Nooca Gaanjada dhegta iyo Qaabka:		
Taariikhda Gaanjada dhegta la xiray:		
Qaybaha Qalabka:		
Qaybaha Qalabka:		
Qaybaha Qalabka:		

Xariirada Cod baahiyaha

Nooca Xariirka	Magaca Xariirka	Taleefoonka	Iimeelka
Dayactirka			
Barnaamijka			
Caymiska			
Wax kale			

Su'aalo quseeya Kooxdaada Taageerada Dhallaanka

Waydiinta su'aalo waa wax markasta caadiga ah, laakiin qasab maaha inaad oggaato waxa aad waydiiso mararka qaar.
Hoos waxaad ka helaysaa su'aalaha muhiimka ah ee macquulka ah ood dooni karto inaad waydiiso dhakhtarka maqalka ee cunugaaga, Iskuduwaha Khayraadka Bulshada (FRC), taqasuslaha dhallaanka ama dadka kale ee doorka ku leh kooxdaada caawimaada dhalaanka.

Su'aalo Ku saabsan Maqalka

Waa maxay heerka maqalka cunugaygu? Fadlan sharax erayada caabuqa maqalka, xariiriyaha, iskudhafan, fudud, dhex-dhexaad, daran, aad u daran iyo xanuunka neerfaha maqalka ku dhaca.

Dhago cuslaanta ma mid abadiyan ahbaa? Cunugaygu ma u baahan yahay baaris dheeraad ah? Intee jeer ayaa la baarayaa maqalka cunugayga?

Ma ii sheegi kartaa haddii heerka maqalka cunugaygu isbadeli doono ama kasii dari doono?

Labada dhagoodba ma leeyihiin isla heerka maqalka?

Sidee ayuu heerka maqalku u saamaynayaa kobaca hadalka iyo luuqada ee cunugaaga?

Maxaa keeni karay heerka maqalka ee cunugayga?

Ma soo jeedin lahayd talo bixinta hide sidaha in qoyskayga loo sameeyo?

Fadlan sharax jaantuska ama warbixinta maqalka.

Ma heli karaa koobiga natiijooyinka baarista maqalka?

Su'aalo Ku saabsan Kaabayaasha Maqalka iyo Qalabka Cochlear

Cunugaygu ma ka faa'iidaysan doonaa adeegsiga kaabayaasha maqalka?

Waa maxay dookhyadayda kaabayaasha maqalku? Ma tahay in kaabaha maqalka loo gasho ilmaha labada dhagoodba?

Waa meeqa qiimaha kaabayaasha maqalku? Xagee ayaan ka heli karaa caawimaad ku aadan dhiibista lacagta kaabayaasha maqalka?

Ma iga caawin kartaa la xariirida barnaamij i daymin kara kaabayaasha maqalka?

Muxuu cunugaygu maqli karaa marka uu adeegsanaayo kaabayaasha maqalka?

Sidee ayaan ku ogaanayaa in kaabayaasha maqalku ay sax ugu shaqaynayaan cunugayga?

Meeqa saacadood ayay tahay in cunugaygu xirnaado kaabayaasha maqalka?

Cunugayga ma tahay inuu xirto kaabayaasha maqalka markuu ciyaaraayo kubada?

Maxay tahay inaan sameeyo haddii cunugaygu xooro kaabayaashiisa maqalka?

Maxay tahay inaan sameeyo haddii cunugaygu uusan doonayn inuu xidho kaabaha maqalka?

Intee jeer ayaad u baahan tahay inaad hubiso ama wax ka badesho kaabayaasha maqalka?

Intee jeer ayuu cunugaygu u baahan doonaa kaabaha maqalka oo cusub?

Qaybtee kamid ah kaabaha maqalka (sida gaanjada dhegta iyo tuubada) ayaa u baahan in si joogto ah loo badalo?

Waa maxay farqiga u dhexeeya kaabaha maqalka iyo aalada cochlear?

Ma tahay inaan ka fakaro aalada cochlear (aalad elektaroonig ah oo la gasho hoosta maqaarka ka danbeeya dhegta)? Xagee ayaan ka heli karaa xog dheeraad ah?

Su'aalo Ku saabsan Fursadaha Hadalka iyo Waxbarashada

Waa maxay fursadaha hadalka (sida luuqada dhagoolka, dhageysiga, iyo luuqada lagu hadlo ama isgaarsiinta guud)?

Goorma ayay tahay inaan bilaabo taageerada carruurta, luuqada dhagoolka, hadalka ama baxnaaninta kale? Maxaa laga heli karaa aagayga?

Sidee ayaan ku ogaanayaa haddii cunugaygu uu buuxinaayo higsiyada muhiimka ah ee luuqada xiliga ku haboon?

Haddii cunugaygu uusan buuxinayn higsiyada muhiimka ah ee luuqada xiliga ku habboon, maxay tahay inaan sameeyo?

Su'aalo Ku saabsan Taageerada

Ma jiraan koox waalidiin ah oo aagayga ka dhisan? Qofkee ayaysa Tahay inaan la Xariiro?

Ma iga caawin kartaa la kulmida qoys kale oo uu u joogo ilmo ay isku xaalad maqal yihiin cunugayga?

Ma iga caawin kartaa la kulmida dadka Dhagoolka ah ee qaangaarka ah?

Xagee ayaan ka helayaa xog dheeraad ah oo ku saabsan maqalka?

Sidee ayaan natiijada baaritaanka ula wadaagayaa qoyskayga?

Tilmaamo ma u haysaan qoyskayga ku saabsan sida aan cunugayga ula hadlaayo marka uu guriga joogo?

Yoolalka Qoyska

Riyooyinka aan u qabno cunugeena:

Walaacyo ku aadan cunugeena:

Waxa aan doonayno inaan ogaano:

Yoolalka Qoyska:

1. ____
____

2. ____
____

3. ____
____

4. ____
____

Yoolalka La cusboonaysiiyay:

Taariikhda: ______________________

1. ____
____

Taariikhda: ______________________

2. ____
____

Taariikhda: ______________________

3. ____
____

Taariikhda: ______________________

4. ____
____

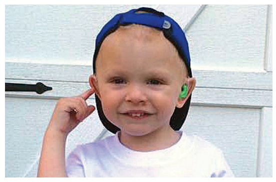

Sheekooyinka Qoyska

Qaybtaan waxaa ku jira sheekooyin dhab ah oo ka imaanaaya qoysaska carruurta dhagoolka ah ama kuwa maqalku culus yahay. Waxay aqbaleen inay khibradahooda la wadaagaan si ay uga caawiyaan taageerida iyo dhiiri gelinta qoysaska kale.

Waxaan rajaynaynaa inaad ku raaxaysato sheekooyinkaan waxaana kugu dhiiri gelinaynaa inaad la xariirto qoysaska kale adoo adeegsanaaya Guide By Your Side™ ama kooxaha taageerada ee waalidka. Dhagaysiga fikradaha waalidiinta soo maray iska xaaladahaan ayaa ah qaabab wanaagsan oo aad wax ku ogaato laguguna taageero.

Waxaan rajaynaynaa inaad ku raaxaysato sheekooyinkaan.

Marc iyo James Koox Wanaagsan!

Marc iyo James waa aabe iyo wiilkiisa cajiib ah.

Labadooduba waxay ku nool yihiin Yakima Valley asagoo ay la joogaan qoyskiisa.
Labaduba waa dad fakar fiican oo waxayna leeyihiin fahan wanaagsan. Marc wuxuu ka baxay kuleej wuxuuna ka shaqeeyaa naqshadaynta jaantuska. James waxa uu dhigtaa fasalka 3aad wuxuuna la shaqeeyaa LEGOs®.

Labaduba Marc iyo James ayaa ahaa dhagool ilaa markay dhashaan iyo, ayagoo adeegsanaaya shaqo joogto ah, waxay barteen
inay isla hadlaan. Marc ayaa bilaabay inuu la shaqeeyo xarunta maqalka iyo hadalka ee maxaliga ah 1971, sanadka la furay. James ayaa bilaabay ka qaybgalka isla xarunta maqalka iyo hadalka sanadkii 2002, sanadka uu dhashay.

Asagoo kaashanaaya kooxaha dhakhaatiirta maxaliga ah, taqasuslayaasha, baxnaaniyaasha iyo khadka taageerada shaqsiga ah, waxay bilaabeen inay kobcaan ayna la wadaagaan xirfadaha bulshadooda.

Riyada Hadalka

waxaa qoray qoyska Natalia

Doonista hadalku waa riyo ay dad badan hiigsanayaan. Tani waa sheekadeena u badelida riyo wax dhab ah.

Natalia ayaa hadda saddex sano jir ah. Waxay ku dhalatay dhibaatooyin kaladuwan oo caafimaad. Waxay leedahay taariikh caafimaad ee cudurka ay ku dhalatay ee maqalka (of congenital cytomegalovirus (CMV), cudurka murqo gariirka oo wata quadriplegia, tuubo quudin, dhagoolnimada maqalka ee sii kordhaysa, microcephaly iyo dib u dhaca kobaca. Natalia ma awoodo inay hadasho ama dhaqaajiso gacmaheeda si ay u hadasho.

Waxaan sii wadnaa inaan barano sidaan qaabka guud ee hadalka ugu adeegsano Natalia. Dhawaan, Natalia waxaa lagu xiray kaabayaasha maqalka ee labada dhagood ee isbitaalka carruurta. Qoyskeena ayaa ka qaybgalaaya Barnaamijka Waalidka Saqiirka iyo Ilmaha ee carruurta dhagoolka iyo kuwa maqalku culus yahay ee xarunteena caafimaadka ee hadalka iyo maqalka. Waxaan si dhaw ula shaqaynaa kooxda xirfadlayaasha Natalia, ayna ku jiraan macalinkeeda khayraadka ee dugsigeena maxaliga ah, macalinka dhagoolka ee xarunta caafimaadka hadalka iyo maqalka, Special Education Technology Center, taqasuslaha luuqada hadalka iyo baxnaaninta jirka. Kooxda Natalia ayaa si dhaw iskula shaqaynaaya si ay u siiyaan farsamooyinka ku habboon iyo agabka si loogu fududeeyo inay guul ka gaarto labadaba luuqada fahanka iyo hadalka iyo sidoo kale dareenka xakamaynta iyo guusha. Marka dugsigu biloowday Sibteembar, Natalia waxay haysatay aalada leexisa madaxa oo ku xiran gaari curyaankeeda si ay u barato inay ciyaarto gaymamka waxayna ugu danbayn adeegsan doontaa aaladeeda madaxa leexisa si ay dadka ula hadasho.

Waxaan ku dadaalaynaa inaan barano luuqada dhagoolka si aan u adeegsano la hadlida Natalia. Waxaan sidoo kale baranaynaa inaan la socono kaabaheeda maqalka aana usoo jeedino dareenkeeda codadka markay dhacaan. Natalia ayaa diihaal badan u haysan waxyaabaha qoran si ka badan intay u leedahay codadka. Waxaan sii wadi doonaa inaan luuqada ku barno hadalka iyo luuqada dhagoolka.

Kooxda Wendorf: Wada Koris

waxaa qoray qoyska Wendorf

Waxaan nahay Team Wendorf—qoyska ka kooban lix. Waxaan doonaynaa inaan ku siino xog kooban oo ku saabsan qoyskeena, wiilkeena iyo noosheena oo dhagool ah.

Billoowga

Wiilkeena Kai ayaa dhashay lix asbuuc kahor xiligii la filaayay wuxuuna keliya 14 billood kadib markay dhalatay walaashiis wayn Lucia. Waxaan ogaanay farqiyo degdeg ah oo u dhexeeya Kai iyo Lucia, laga bilaabo qaabka ay dadka u fiirshaan ilaa qaabka ay uga jawaabaan waxyaabaha ay arkaan. Waxaan aragnay dad badan oo noo sheegaaya in Kai ahaa ilmaha dadka ugu fiirinta badan ee ay waligood arkeen. Maadaama uu saqiirka Kai u akhrinaayay wajiyada dadka si dhiifoon, taasoo dad badan u arkayeen wax qayru caadi ah.

Kai ayaa ku dhacay baaritaankiisa saqiirka ee maqalka. Xiligaas ma aanaan ogayn waxa natiijadu ka dhignayd, laakiin cabsi ma aanaan qabin. Kalkaaliso ayaa noo sheegtay in 90 boqolkiiba ilmaha dhasha aysan u baasin baaritaanka sabab la xariirta dareere aan wali kasoo bixin kanaalka dhagahooda. Afar bil kadib Kai ayaa ku fashilmay baaritaan kale oo maqalka iyo, markii isbitaalku nasoo wacay si dabagal loogu sameeyo baaritaanka isku dhafan ee maqalka Kai, waxaan ugu danbayn Kai gaynay isbitaalka carruurta si loogu sameeyo baaritaanka BAER.

Labo saacadood kadib baaritaankiisii koobaad ee BAER, waxaa naloo sheegay in Kai qabo dhagoolnimada heerka dhexe ee labada dhagoodba ah. Waxana nala siiyay buug yar oo ka hadlaaya luminta maqalka, laab gelin iyo balan kale oo lix asbuuc kadib ah si baaritaanno kale loo sameeyo. Warka ayaa nagu noqday layaab iyo wax aanaan filanayn; xataa ma aanaan ogayn waxa dhammaan erayadaas ka dhignaayeen laakiin waan iska baxnay anagoo og in arintaani ay kuligeed tahay qorshaha ilaahay u diyaarshay qoyskeena iyo wiilkeena.

Kadib dhawr taleefan oo wacnay, xariir qoys oo xiligiisii yimid oon la samaynay khabiir heer qaran ah oo lagu yaqaano dhagoolnimada, iyo xirfadlayaal kale oo badan oo doonaayay inay wax na fahansiiyaan, waxaan aakhir tagnay waaxda maqalka carruurta oo uu joogo dhakhtarkeena cajiibka ah ee maqalka. Markii Kai uu gaaray lix billood, waxa uu haysatay aaladiisa koobaad ee maqalka oo dayn ah wuxuuna bilaabay baxnaanintiisa hadalka codka oo uu ka helaayo urur maxali ah.

Barakada

Markii Kai gaaray 18 billood jir, ilmaheena saddexaad, Otto, ayaa dhashay. Otto waxaa si wayn looga baaray maqal luminta BAER ka ayaana muujiyay inuusan dhagoolnimo qabin. Waxay ahayd kadib markii la xaqiijiyay in Otto maqalkiisu caadi yahay xiligaan biloownay inaan ka murugoono "caadinimada" Kai. Dareenka ayaa ahaa mid adag inaan u dulqaadano waayo waxaan dareenay sida inaan inkirayno cidda Kai yahay, ama waxaan u rayanaynay inuu isbadelo. Waxaan dareenay inaan hagranay cunugeena oo ku nool aduunyada diidmada iyo daciifnimada.

Bartamaha dareemadeena, waxaan xaqiiqsanay wax cajiib ah—anagoo aqoonsanay in "luminta maqalku" aysan ahayn masiibo laakiin ay tahay barako aan kula noolaano Kai qaab gabi ahaanba cusub oo aanaan filayn. Waxaan u dabaaldegnay aduunyo anaanaan horay marna uga fakarin iyo, intay socotay, waxaan helnay quruxda cusub, hamiga iyo jacaylka awooda dhagaysiga iyo hadalka, ee hadiyada ku jirta luuqada.

Dhagoolnimadu waa qayb kamid ah Kai, waxay qaabaysaa qofka uu yahay iyo sida uu ula tacaamulaayo qayb kasta oo noloshiisa ka mid ah. Hadda waxay sidoo kale qayb ka tahay cidda aan nahay ka qoys ahaan. Halka daqiiqo ee ay qaadatay inaan helno natiijada baaritaanka rasmiga ah ee Kai, wax kasta oo nolosheena kamid ah ayaa isbadelay. Casharada dabaasha, kooxaha ciyaarta, kubada, safarada maalin kasta lagu tago dukaanka adeegga ayaa noqday wax gabi ahaanba isku baday Kai iyo qoyskeena. Hadda kadib iskama raaxaysan doono fudaydka dadku ku qabaan ku wada hadlida maqalka dabiiciga ah ee kobaca luuqada.

Marka lagasoo tago dhagoolnimadiisa, Kai waxa uu la mid yahay cunug kasta oo caafimaad qaba. Wuxuu jecel yahay kubada, kaxaynta kabaha taayirada leh, akhriska, ku ciyaarida taraynada iyo gaariyaasha, dilista dragonka, raacista iskuutarkiisa cusub iyo la joogista Biisada Battle (biisadeena). Wuxuu jecel yahay inuu la ciyaaro walaashiis uuna ka qosliyo walaalkiis. Kai ayaa u muuqda mid hiloow badan u qaba muusiga wuxuuna leeyahay dhaqdhaqaaqyada dheesha oo cajiib ah. Gudaha gurigeena, markuu ciyaaraayo gaymamka, sheegaayo sheekada, dheelaayo ama wax riinji marinaayo, dhagoolnimadiisa ayaa badanaa la aqoonsan karin marka laga reebo inaad aragto kaabayaashiisa marka ee dhushusha gareeyga ah u eg.

Hase yeeshee, markuu ka baxo aaga aan la joogno anagu, waxyaabaha uu dadka kale uga duwan yahay Kai ayaa aad u muuqda. Haddii Kai uu soo galo qol wayn oo dad kaladuwan joogaan, haddii saaxiibadiis u yimaadaan si ay u ciyaaraan ama qof cusub la baro, wuxuu waajahaa caqabado cusub. Waxaa qasab ku ah inaad la qabsado heerka buuqa, way ku adag tahay inuu fahmo codka (xataa codadka uu yaqaano ee qoyskeena) wuxuuna ku qasban yahay inuu la qabsado codadka cusub. Badanaa wuxuu la harjadaa soo celinta kalsoonidiisa uuna iskaga dhigo qaabka aan ku naqaano inuu awoodo aana doonayno inuu noqdo.

Wadada hadda iyo Yoolka Kama danbaysta ah

Markii koobaad ee cilada laga helay iyo kulankeenii hore ee aan la qaadanay dhakhtarka maqalka iyo baxnaaniyaha, waxaa nala ku booriyay inaan abuurno yoolalka qoyska ee nafteena iyo Kai. Yoolalkaan rasmiga ah, oo ku qoran qorshaheena IFSP, ayaa sii adkaaday qaab ahaan laakiin ku dhagan fikirka guud oo aan doonayno in Kai guul ka gaaro aduunyo dadku maqal caadi ah leeyihiin.

Si aan uga sal gaarno yoolkaan, waxaan u doonaynaa Kai:

- inuu dhigto fasalka birimada ee caadiga ah ee xaafada asagoo la dhiganaaya ilmaha da'diis ah.
- inuu si qeexan u sheego hadalkiisa si qof aan aqoon Kai uu u fahmo uuna uga jawaabo.
- inuu awoodo inuu sheego sheeko taxane ah si uu u sharxo wax dhacay.
- inuu awoodo inuu kalsooni leh u la ciyaaro ulana sheekaysto carruurta kale, ee aan ahayn walaalihiis, inta lagu jiro ciyaarta.
- inuu awoodo inuu adeegsado erayada si uu u sheego dareenka.

Maalin kasta waxaa qalbiga noo dajisa, na cajab gelisa oo na dhiiri gelisa kobaca luuqadeed ee Kai sameeyay. Kobaciisa dhiiri gelinta leh ayaa ku yimid inta badan xirfadlayaasha naga caawiyay inaan fahano sida loo korsado ilmo dhagool ah. Waan faraxsanahay waana cabsanaynaa anagoo u diyaar garoobayna inaan galno xili sanadeed cusub oo aan ka baxayso Adeegyada Taageerada dhalaanka aana galayno hanaanka IEP da.

Si waafaqsan yoolkeena iyo riyada aan u qabno Kai si uu u galo fasalka birimada ee dugsi ilmaha aan dhagoolka ahayn dhigtaan sidoo kale, waxaan doonaynaa inuu helo taageero joogto ah, hagid iyo waxbarid uu ka helo macalimiinta dhagoolka. Waxaa wali dhiman shaqo aad u badan kahor intuusan awoodin inuu si qeexan oo cod leh u la hadlo qof uusan aqoon, iyo uu uga qaybgeli karo fasalka birimada ee dugsiga xaafada. Si aan ugu qalabayno Kai maaha keliya xirfadaha luuqada ee muhiimka u ah guusha, waxaan ognahay inuu u baahan doono in la baro u doodista naftiisa qaab gaar u ah ilmo dhagool ah. Waxaan aaminsan nahay in baahiyahaan sida ugu habboon ay u buuxin karaan xirfadlayaan si gaar ah loogu tababaray khibradna u leh la shaqaynta carruurta kale (iyo qoysaska) dhagoolka ah.

Malaayiin Mayl u Jira: Safarka Qoyska

waxaa qoray qoyska Spencer

Si ka duwan waalidiin badan cilada laga helay cunugeenu ma keenin murug badan, cabsi ama dareenka lama filaanka ah (oo yimaada xili danbe). Wiilkeena, Nathan, waxaan kasoo qaadanay China markuu jiray lix sano asagoo dhagool ah. Darnaanta dhagoolnimada wali ma aanaan aqoon. Markaan helnay Nathan aana guriga keenay, xog raadinteena ayaa si dhib ah u bilaabaay.

Waan isla waynayn waxaana iska dhaadhicinay in qofka korinta ilmo dhagool ah si fudud lagu helaayo—fikirkaas waa ku khaldanayn. Waxaan Nathan u gaynay taqasusle isla markii aan awoodnayba. Waxay qaadatay saddex billood lagasoo bilaabo bishii aan guriga nimid. Waxaan adeegsanay ishaarooyinka fudud qaarkood markaan guriga joognay waxaana kala shaqaynay inuu fahmo in qaabkaani yahay mid lagu wada hadlo. Horay looma barin wa qaab hadal oo rasmi ah. Nathan waxaa laga helay dhagoolnimada daran ee labada dhagood; aasaasiyan guuxa diyaarada ayuusan xataa si fiican u maqli karin.

Iskudayga inaan go'aansano sida aan u korinayno ayaa dhib ahayd sidoo kale. Miyaan adeegsanay ASL, SEE, ma soo qaaday kaabayaasha maqalka ama xataa aalada cochlear? Si ka duwan waalidiinta go'aan ka gaaraaya ilmo, waxaan haysanay wiil yar oo fikradihiisa gaarka ah qaba. Ma naqaano aasaaska caafimaad ee Nathan, laakiin waxaan filaynaa inuu mar wax maqli jiray. Nathan ayaa codsaday kaabayaasha maqalka kadibna aalada cochlear. Nathan ayaa hadda leh hal kaabe maqal iyo hal CL ah; wuxuu ku jiraa baxnaaninta asbuuclaha ah ee codka iyo hadalka. Gurigeenu wuxuu adeegsanayaa SEE si uu ula hadlo; mana adeegsado ASL, sidii aan horay u moodnay inaan adeegsan doono.

Muddo sanad ah kadib, anaigga iyo ninkayga ayaa magaalada ka raadinay xog. Waxaan ogaanay inay adag tahay helitaanka wax xog ah. Halkaan ayuu dareenka xaqiiqada aanaan ogayn naga wareemay. Nidaamya ayaa ku habboon aqoonsiga luminta maqalka ee ilmaha yar; waxaa jira barnaamijyo cajiib ah oo u adeegga ilmaha aadka u yar si ay gacan uga gaystaan inay carruurta geeyaan dugsiga. Helitaanka ilaha xogta ee ilmo lix sano jir ah waa wax dhib badan. Ku biirista bulshada Dhagoolka adoo waxa cunug wayn iyo waalidiin maqalkoodu caadi yahay ayaa sidoo kale dhib ahayd. Waxaan bartay inaan ku kalsoonaado dareenkayga aanana marna niyad jabin.

Qoyskeena ayaa ka Qaybgelay Deaf Family Camp ah labadii sano ee lasoo dhaafay arintaas ayaana aad noo caawisay. Waxaan helnay xog waxaana la kulannay qoysas kale oo kuweena oo kale ah, waalidiinta samaynaaya dadaalkooda ugu fiican si ay u baaxshaan baahiyaha carruurtooda. Kadib markaad sanad guriga joognay, waxaan ugu danbayn helnay og waxaana dareenay inaan qaadnay wadada saxda ah ee qoyskeena.

Haddii aad haysato ilmo saqiir ah ama mid xoogaa wayn oo dhagool ah, ogoow arintaan—marna ha quusan, noqo u doodaha koobaad ee cunugaaga oo ogoloow isbadalada. Waxa aad go'aansato ayaa isbadeli kara waana caadi taasi. Qaado dhammaan xogta dadku ku siiyaan—wac dhammaan lambarada, ka qayb qaado koxaha ciyaarya, fursadaha cilmi baarista—marnana haka cabsan inaad gacanta taagto aadna sheegto inaad caawimaad u baahan ahay.

Nathan ayaa hadda jira todobo sano jidka shaqada na sugaysana aad ayay u dheertahay. Nathan waxa uu sameeyay hormar wayn muddo kooban. Waxaan noqonay u doodayaasha ugu wanaagsan ee wiilkeena. Wali waxaa noo yaala waxyaabo badan oo ay tahay inaan ogaano laakiin waxaa qabaa dareen ah inuu ahaan doono hawl socoto waligeed marka cunugeenu koro baahiyihiisuna isbadalaan.

Sheekada Qoyska Luetke-Stahlman

waxaa qortay Barbara Luetke

Kadib markaan dhalnay labo carruur ah oo maqalkoodu caadi yahay, waxaan go'aansanay inaan korsano ilmo dhagool ah. Mary Pattie (MP) ayaa qoyskeena kusoo biirtay ayadoo jirta 2½. Gabdhaha walaalaheed ah ayaa jiray shan sano iyo 10 sano markaas.

MP waxay lahayd kaabayaasha maqalka codna way samayn kartay laakiin ma aanaan fahmi karin hadalkeeda. Waxay hadda bilaabaysay inay lahaato ciladaha dabeecada qaarkood, ayadoo ka xumayd inaysan sheegi karin waxay u baahan tahay iyo waxay doonayso. Waxaan biloownay inaan kula hadalno luuqada dhagoolka waxaana dooranay Ishaarada Saxda ah ee Ingiriiska (SEE) waayo waxaan horayba u ahayn qoysk Ingiriiska ku hadla. SEE waxaa adegsaday baxnaaniyaha hadalka (SLP) iyo Macalinka Dhagoolka (TOD) ee degmada dugsiga halkaasoo MP laga diiwaan gelin doono markay gaarto da'da saddex jirka. Waxay na siiyeen cilmi baaris la daabacay oo naga taageertay doonisteena inaan MP wax ku barno adeegsiga isla tayada barashada luuqada ee gabdhaheena wax maqlaaya ay ku helayeen dugsiga.

MP waxaa laga qordugsiga barbaarinta ee carruurta dhagoolka ah laakiin waxaa casharada guud lagu siin jiray fasalka birimada ayadoo uu kaabaayo turjumaanka SEE (illaa kuleej). TOD ayaa la tashaday macalinkeeda waxbarashada guud si loo xaqiijio in isbadelada ku qoran IEP geedu ay diyaarsan yihiin. Waxaa aalada maqalka lagashay ayadoo jirta afar sano waxayna baratay hadal aad u garaad badan, waxay ka qalin jabisay dugsiga sare iyo kuleej waxayna si sharaf leh ku qaadatay shahaadada mastarka.

MP iyo walaasheed dhagoolka ah, Marcy (oo aan koriimadeeda la wareegnay markay afar sano jir ahayd) ayaa bartay ASL da'doodii tobanaadka. MP waxay guursatay nin dhagool ah, waxay gacan ka gaysatay noocyo kaladuwan oo shaqooyinka xirfada iyo maamulka ah, maantana waa haweeneey da' yar oo faraxsan awoodana inay hadasho, ishaaro bixiso, wax akhrido waxna ku qorto si naxwo ahaan saxan Ingiriiska iyo luuqada dhagoolka ee ASL marka loo baahdo.

Marcy, taasoo leh qol u gaar ah (xogta) ardayda ahaa D/HH dugsiga barbaarinta ilaa fasalka 5aad, ayaa biloowday inay ka qaybgasho waxbarashada guud ayadoo uu caawinaayo turjumaanka SEE dugsiga dhexe. Waxay sidoo kale ka baxday Dugsi sare iyo kuleej waxayna hadda xirfadle ahaan uga shaqaysaa isla barnaamijka waxbarashada dhagoolka ee SEE kaasoo ay ku biirtay markay ardayga ka ahayd dugsiga sare. Marcy waxay guursatay nin maqalkiisu taam yahay, sidoo kalana waxay leedahay hadal faseex ah, si faseex ah ayay ugu hadashaa ishaarada SEE, waxayna awoodaa inay bulshada la sheekaysato ayadoo adeegsanaysa ASL.

Sheekada Boling: Wada Jacayl Ah!

waxaa qoray qoyska Boling
(waxaa la qoray 2011)

Qoyskeena ayaa soo jiita dareenka dadka meel kasta oo aan tagno—dadka ayaa nala yaabanaa oo bilaabay inay wax tiriyaan!

Waxaan haysanaa sagaal carruur ah, noomana joogaan mataano, da'dooduna u dhaxyaso afar billood illaa 10 sano. Jonathan ayaa keliya ah ilmaha aanaan dhalin een korsanayno sheekadiisa ayaana ka duwan inta badan ilmaha kale. Waxa uu ku dhashay gobalka Fujian ee China. Waxaa lagu tuuray astaanka baska asagoo jira sideed billood. Sarkaal booliis ah ayaa u qaaday xarunta aqoonta ee deegaanka halkaas oo uu joogay sanadkii xigay. Intuu joogay xarunta agoonta waxaa la marsiiyay baaritaano badan si loo go'aansho sababta ay u xooreen waalidiintiisu. Baaritaannada ayaa xaqiijiyay dhagoolnimada buuxda ee labada dhagoodba. Xataa waxay ku sameeyeeyn ABR ta ilmaha la suuxiyo (oon meeshaa badanaa laga samayn) si ay u xaqiijiyaan natiijooyinka.

Waxaan iskudayaynay inaan ilmo ka socda China korsano muddo saddex sano ah waxaana ku jirnay "liiska sugayaasha" kaasoo u muuqda mid dheeraaday, aana soo gaabanayn, markaan magaciisa iyo sawirkiisa ku aragnay liis ay noosoo dirtay wakaaladeena ilmaha la korsado. Waxay keliya nagu qaadatay maalin inaan go'aansano inuu yahay "kii aan doonaynayn." Waxaan naqaanay xoogaa luuqada dhagoolka ah waxaana ku faraxsanayn aana doonaynay inaan mid badan sii barano. Carruurta ayaa sidoo kale yaqaanay luuqada dhagoolka illaa xad waxayna ku faraxsanaayeen korinta ilmahaan cusub oo kusoo biiraaya qoyskeena. Jonathan ayaa intaas kadib 11 billood joogay hooyga koriimada intaan ka daba wareegaynay nidaamka dhibka badan ee ilmo korsashada Jayniiska.

Markaan guriga keenay asagoo jira 2½ ma lahayn wax tababarka luuqada dhagoolka ah, laakiin wuxuu lahaa ishaarooyinkiisa gaarka ah oo uu adeegsado. Waan hubnay inuu wax maqli karo mar uun waayo wuxuu si fiican uga jawaabay wax kasta oo u dhawaa. Qofna marna ma qiyaasi karin inay jiraan wax ka maqan kadib markuu daawado meeshuu joogo. Wuxuu si wanaagan ula ciyaaryay ilmaha walaaladiis ah ee cusub (kan da'diisa ugu dhaw waa Steven, kaasoo keliya 3½ billood ka kayar asaga) wuxuuna si wanaagsan ula qabsaday ilmaha kale iyo dadka waawayn. Waxaan la yaabnay markii ABR kiisa—bil kadib markuu guriga yimid—soo baxay asagoo muujiyay inuu gabi ahaanba dhagool yahay. Hase yeeshee, isla markaba, waxaa naloo sheegay inuu yahay musharaxa aalada maqaarka la hoos gasho ee cochlear. Waxaan isla markaba ogaanay in taasi tahay marinka aan doonaynay inaan qaadno. Waxaan ku kaabi karnay luuqada dhagoolka intaan hawsha wadnay, laakiin siinta awood uu wax ku maqlo ayaa ahayd hadiyad aanaan ka boodi karin. Waxaan dhab ahaantii dareemaynay dhiiranaan hanaanka oo dhan. Ilaahay ayaa jidka saxda ah nagu hagaayay ka qoys ahaan aduunyadaan cusub.

Wax kasta ayaa kacsanaa kadib baaritaankii koobaad bartamaha Oktoobar, balamaha maqalka, MRI ga, waxaana iskudayaynay inaan helno qiimaha caymisku daboolaayo. Waxaa aalada lagu talaalay bartamihii Diseembar (keliya hal asbuuc kahor intaanaan helin xaqiijinta kama danbaysta ah ee ah in caymiskeenu daboolaayo illaa xad gaar ah qarashka). Ugu danbayntii, waxay noqotay in caymiskeena aasaasiga ah uu daboolay 97 boqolkiiba qarashka guud, taasoo ahayd barako mucjiso ah. Bishii Janaayo waxaa lagu xiray aaladaha maqalka ee labada dhagoodba. Biloowdii wuu naxsanaa wuuna booyaayay, laakiin kadib saacado kooban wuxuu ku faraxsanaa inuu xirnaado qalabka. Markii la gaaray fiidkiiba qayb ayay ka ahaayeen noloshiisa wuxuu keliya doonaayay inuu iska baxsho markuu seexanaayo.

Hadda waxaa laga joogaa todobo billood lagasoo bilaabo markuu bilaabay baaritaanka "maqalka" wuxuuna kusii dhaw yahay 3½ sano. Hormarka ayaa noola muuqday mid gaabis ah biloowgii, inkastoo dhakhtarkeena maqalka iyo baxnaaniyaha hadalku ay ku celcelinayeen inay noosheegaan inuu hormar cajiib ah samaynaayo. Waxaan u tagaynay dhakhtarka maqalka asbuuc kasta bishii koobaad, labadii asbuuc ba mar muddo dhawr billood ah, kadib halmar bishiiba hadda dhawrkii biloodba mar. Waxaan wax ku barnaa guriga baxnaaniyaheena hadalka ayaana soo booqda gurigeena halmar bishii si uu noo siiyo dhiiri gelin iyo talo. In badan oo kamid ah hormarkiisa waxaa loo tiirin karaa ilmaha tirada badan ee uu sida joogtada ah ula hadlaayo lana jooga. Wuxuu ku dhex jiraa koox afar ah oo carruurteena kamid ah kuwaas oo ay u dhaxayso 2½ wadarta

guud ee da'dooda, marka wuxuu haystaa "ilmo faciis ah" oo uu markasta la hadlo. Waxa uu hadda oran karaa jumlooyinka labada eray ah sida "kuli waan dhameeyay," "tookadayda," "biyo dheeraad ah" iyo "i caawi fadlan." Wuxuu bartaa waxyaabo la xariira nolol maalmeedkiisa sida "qabo ilmaha" iyo "xafaayad wasaq ah" (wuxuu leeyahay gabadh walaashiis ah oo 4 billood jirta). Wuxuu na waydiiyay su'aashiisa koobaad dhawr maalmood kahor—wuxuu yiri "waqtigii salaada"? mar aanaan jilbaha si wadajir ah u dhignay. Wuxuu baranayaa midabyadiisa, lambarada, xarfaha iyo magacyada ilmaha walaaladiis ah. Wuxuu aad u doonayaa inuu barto akhriska marna waan hubnaa in taas la xaqiijin doono dhawaan ayadana. Waa ilmihii ugu wax fiirin badnaa ee aan **abid** aragno. Wuxuu akhrinaayay bishimaha markii koobaad ee aan la kulanay, si uu u ogaado waxa dadku dhahayaan. Wali wuu fiirshaa afka marka lala hadlaayo laakiin, markaan fariisano aana akhrino buug uuna sii jeedo, wuxuu koobiyeeyaa dhawaaqyada erayada uu maqlo asagoo xataa arkin qaabkay u yaalaan.

Dadka ayaa la yaaban "aaladaha" uu xirto, si gaar ahna maadaama ay ku xiran yihiin gaanjada madaxa. Dhagihiisa ayaa aad u qoolan taasoo aan suurtagal ka dhigayn in aaladu dhagaha suranto. Marka ayeeydiis ayaa dajisay gaajada madaxa oo aaladihiisa cochlear ay geli karaan si cajiib ah ayayna ugu shaqaysaa! Dadka ayaa dhab ahaantii wanaag muujiya markay wax naga waydiiyaan—xataa carruurta—waxaana ku faraxsan nahay inaan barno aana tusno dadka kale tignooloojiyadaan casriga ah. Haysashada ilmo dhagool ah, kahor qalabka dhagaha la gashto, ayaa keliya adkayd marka uu u baahdo inuu joojiyo samaynta wax ayna qasab ahayd inaan ku orodno qolka oo dhan si aan u joojino ama fagaaga guriga si aan usoo qabano waayo nama maqlaayo. Marka taas laga reebo, ahaa ilmo labo jir ah dhiifoon, firfircoon, oo "caadi ah". Hadda oo loo xiray qalabka maqalka wuu istaagaa marka loo sheego inuu istaago (si kasta oo ilmo kasta 3 sano jir ah samayn karo!) wuxuuna soo jeestaa asagoo dhoola cadaynaaya markuu magaciisa maqlo. Waa dhab in jid dheer noo haray, waana ognahay in caqabado badan naga horeeyaan, laakiin qoyskeena oo dhan ayay barako u tahay in Jonathan qayb ka noqdo qoyskeena. Carruurta kale uma arkaan asaga "qof ka duwan" sabab la xariirta aaladihiisa in kabadan intay arkaan gabadheena wayn (oo sagaal sano jir ah) taasoo xirnayd ookiyaale illaa markay shan jirka ahayd. Waxaan sugaynaa mustaqbal leh rajo badan iyo farxad waxaana isla intaas u rajaynaynaa qof kasta oo uu u joogo ilmo dhagool ah ama maqalku culus yahay. Waxaa jiro ilo aad u badan oo hadda la heli karo si loo kaalmeeyo dadka laga helo dhagoolnimada.

Xog cusub: (waxaa la qoray 2016)

Waxaa hadda noojooga kow iyo toban ilmood, oon mataano ku jirin, da'dooduna u dhaxayso hal sano illaa 15—midkale ayaana kusoo biiri doona bisha Juun!

Markii Jonathan gaaray 4½ sano, uma uusan qalmin intaad kadib IEP ama adeegyada gaarka ah—wuxuu la qabsaday heerka ilmaha kale! Wuxuu akhriska ku bilaabay da'da afar jir mana joojin! Wuu jecel yahay akhriska. Wuxuu ku dhaw yahay sideed wuxuuna ka sareeyaa heerka fasalkiisa maando kasta. Sidoo kale wuxuu u hadlaan si **aad** u faseex ah; dadka ayaa la yaaba markay ogaadaan inuu gabi ahaanba dhagool yahay waayo uma eka inuu yahay dhagool. Wuxuu dhibaato ku qabaa maqalka goobaha buuxa badan wuxuna mar kastana naga codsadaa inaan ku celino waxaan sheegnay. Wuxuu mararka qaar u egyahay "qof Ingiriiska u barta luuqadiisa labaad oo kale" markuu jumladaha iskugu aadiyo qaab khaldan. Sidoo kale waxa uu la harjadaa jumladaha sarbeebta ah mararka qaarna wuxuu ku dhawaaqaa erayada uu ka maqlo wada sheekaysiga qaab shactiro ah, laakiin wuu isku kalsoon yahay wuuna jecel yahay inuu dadka la joogo. Wuxuu la joogaa labadaba ilmaha faciis ah iyo dadka waawayn waxaana ka buuxa kalgacayl.

Madanaa markaan aaladihiisa codku shidnayn (sida marka uu seexanaayo), si faseex ah ayuu u hadlaa; qof dhagaysanaaya marna ma ogaanaayo inuu dhagool yahay. Wuu ku fiican yahay akhrinta bishimaha wuuna yaqaanaa dhawr ishaarood xiliyadaas uusan wax maqlayn (sida markuu ku jiro barkada dabaasha).

Waxaan sheegay "caqabado" ka jira wadada aan higsanayno. Mid kamid ah caqabadahaas ayaa dhacay dhawr sano kahor markii mid kamid ah aaladhiisa maqalka dhagaha ay shaqayn wayday. Waxay nagu qaadatay ku dhawaad sanad inaan si sax ah u ogaano sababta waayo fashilka ayaa ahaa mid goos-goos ah. Si tartiib ah ayay ugasii dartay illaa cod baahiyuhu gabi ahaanba shaqo gabo. Waxaan go'aansanay in dib loo gasho aalada (qaliin kale). Wuu kasoo kabsaday qaliinka si dhakhso ah laakiin waxay dhowr billood dib u dhigtay hormarka hadalkiisa. Way walaac badnayn laakiin waan ku faraxsan nahay inaan samaynay; aad ayay muhiim ugu tahay asaga.

Waxa uu wali xirtaa gaanjada madaxa ee ayeeydiis u samaysay si aalada loogu hayo madaxiisa (waa ilmo ciyaar badan) laakiin wuxuu ka yimid jid dheer, aad u dheer. Ma ahayn wax fudud laakiin wuxuu ahaa ilmo cajiib ah oo abaalmarin muddan. Waa ilmo mucjiso ah!

Sheekada Olivia

waxaa qoray Bryan iyo Heather Milliren

Waxay ahayd galab iftiin badan, qoraxeed ah, xiliguna gu' yahay waxaana si xiiso leh gaari ugu kaxaysanay xarunta maqalka ee jaamacada si aan u helno warkii aan aadka u sugaynay. Waxaan hadda ogaanay sida aanaan ugu diyaar garoobin waxa aan maqli doonay. Olivia waa ilmaheena keligeed ah, waxayna jirtaa keliya 16 billood. Maadaama aan nahay waalid kuligood ilmuhu ku cusub yahay, Olivia ayaa qabsatay bartamaha dareenkeena iyo walaacyadeena.

Sanad kahor ayay ahayd markii aan si farxad leh uga qaybgalnay mahrajaanka wayn ee gu'ga, ee magaalada. Olivia oo markaa jirtay shan bilood ayaa ku fadhiday baabuurta caruurta oo daawanaysay gawaarida, maadeeyaha iyo dadka cunaya nacnac suufka. Meel fog ayuu kasoo muuqday dabdemis, kaasoo ka farxiyay saddex jirada cajabna gashay saqiirada. Markii dabdemisku gudbaayay uu na dhaafay, darawalka ayaa hoon wayn degdeg u yeeriyay. Ayadoo carruurtu naxeen ayna la ooyeen hoonka lama filaanka ah, Olivia ayaa bilaa dareen fadhiday ayadoon ogaanba, kuna ciyaaraysa boonbalaheeda. Layaabku waxaa weeye, inaan hadda daawannay dhacdo taas lamid ah oo ku jirtay filinka *Mr. Holland's Opus.* Looma baahna inaan sheegee, dhacdadaan ayaa igu abuurtay su'aalo badan oo niyada ah abuurtayna inaan dhakhtarka u tagno. Hal sano kadib iyo dib u dhacyo badan, gudbino iyo balamo joogto ah, waxaan fariisanay xarun maqal anagoo u xiiso qabna jawaab. Jawaab noocee ah, ma aanaan ogayn. Laakiin markii dhakhtarku keenay erayga ah in Olivia ay qabto "dhagoolnimo daran labada dhagoodba," waxaan la fariistay fajac iyo hubsiino la'aan. Waxaan baxnay anagoo hadalkii nagu dhagay. Murug ayaa bilaabatay markiiba, iyo sidoo kale dareenka cakiran ee "maxaa xigi doona?"

Imika waxaa laga joogaa todoba sanno iyo xaalada adag. Maalmahaas hore ee murugta iyo hubsiino la'aanta waxaa lagu badelay farxad iyo abaalnaq. Biloowgii, waxaan ogayn inaan u baahnayn inaan soo buuxino waqtigii lumay, ku dhawaad 17 billood. Waxaan iska qornay taageero kasta iyo nooc kasta oo la heli karo: baxnaaninta oraahda, goobaha ciyaarta ee dhalashada ilaa saddex jir, baxnaaninta hadalka, iwm. Waxaan biloownay inaan la shaqayno dhakhtarka maqalka ee maxaliga ah si aad Olivia ugu xirno qalabka maqalka, waxaana iska qornay fasalka luuqada dhagoolka. Olivia ayaa si dulqaad leh uga qaybgashay balamaheeda shan illaa todoba ahaa asbuuc kasta. Waxaan isla markiiba aragnay natiijo degdeg ah—luuqada Olivia ayaa bilaabatay! Xataa waxay ka yaabisay baxnaaniyaha hadalka ayadoo baratay 10 ishaarooyinka dhagoolka ah oo cusub wax ka yar shan daqiiqo. Olivia ayaa diyaar u ah inay wax barato waxayna u baahnayd inaan garab istaagno. Arintaan ayaa sidoo kale noo noqotay baxnaanintii noogu fiicnayd.

Isticmaalka kaabaha maqalka ee Olivia ayaa isbadalay si joogto ah muddo kadib. Yoolka koobaad ee dhakhtarka maqalku wuxuu ahaa in Olivia xirato kaabayaasha maqalka 10 daqiiqo, saddex jeer maalintii. Nasiib ayaan lahayn haddii ay meesha ku jireen 10 sikin! Kadib 17 billood ay ku jirtay nolol aamusan, oon lahayn kaabe maqal, Olivia ma doonayn inay nala shaqayso. Waan adkaysanay waxaana si tartiib ah u dhisnay illaa 10 daqiiqo. Kadibna 15 daqiiqo, 30 daqiiqo, hal saac. Waxaa nasoo maray caqabado la xariira xanuun, iwn., laakiin wali waan adkaysanaynaa. Haa, waxay ahayd wax niyad jab leh mararka qaar laakiin, dhawr billood kadib, Olivia ayaa xiratay kaabayaasheeda maqalka inta badan waqtiga ay soo jeedo. Yoolkeenu wuxuu ahaa, walina yahay, in la kiciyo dhumucda neerfayaasha Olivia aana ka caawino inay maqasho codka ugu badan ee macquulka ah ayadoo adeegsanaysa maqalka u haray. Waxaan ognahay in maalin uun ay dooran doonto inaysan xiran laakiin, illaa waqtigaas laga gaaro, waxaan ku boorinaa Olivia inay wax ku maqasho kaabayaasheeda maqalka.

Awooda luuqada dhagoolka ee Olivia ayaa sidoo kale hormar degdeg ah ka samaysay fasaladeeda cusub. Hadda, dabcan, waxay luuqada dhagoolka ugu hadashaa si boobsiis badan oo saxan intaan awoodno. Waxay si joogto ah noo bartaa ishaarooyin cusub ayadoo dhoolacadayn farxad leh muujinaysa. Waa cajiib sida Olivia

dadka ula qabsanayso ayadoo adeegsanaysa Luuqada Dhagoolka Maraykanka, Ishaarada Saxda ah ee Ingiriiska ama Ingiriiska Ishaarada Pigeon. Olivia waxay baratay akhrinta bishimaha xili hore, "qaloon" ayaana ahaa eraygii u horeeyay ee ay bishimaha qof kale ka akhrido. Waxay sidoo kale aad uga shaqaysaa adeegsiga luuqada lagu hadlo. Marar dhif ah ayay u sheegtaa dadka kale dhibka ka haysta maqalka codadka mawjada gaaban ee "s", "f" iyo "th". Waxaan badanaa helnaa amaan ku aadan sida fiican ee ay u hadasho, laakiin Olivia ayaa u qalanta amaanta ugu badan. Waa qof dhab ahaantii dadaal badan! Waxaan aad ugu mahadnaqaynaa baxnaaniyaasheeda taageerada, dookhyada badan ee aqoonta gaarka ah leh iyo macalimiinteeda.

Dhagoolnimada Olivia ayaa furtay aduunyo ku cusub dhammaan qoyskeena. Waxaan baranaynaa luuqad cusub, waxaan dhisaynaa xariiro cusub oo la samaynayno dad aanaan waligeen baraneen aana dhagaysanaa. maaha keliya dhagaheena, laakiin indhaheena iyo qalbiyadeena sidoo kale. Markasta ma ahayn wax fudud, mararka qaarna la qabsiyada ayaa ahaa kuwo dhib badan. Markaan xaqiiqsanay in bulshadeena yar, ee baahiyaha ay u hayaan fursado kooban oo waxbarasho Olivia, waan guurnay si aan ugu helno barnaamij baxsha waxbarashada dhagoolka iyo dadka maqalku culus yahay. Tani waxay ka dhignayd ka tagista gurigeena, bulshadeena kaniisada, waxayna naga fogaysay shaqada. Waxay ka dhignayd inaan degmo kale degno aana isku dayno qaab cusub oon kula xariirno uguna xirano bulshada baahiyaha gaarka ahe ee deegaankeena. Intaan hawsha wadnay, waxaan helnay taageero badan. Qoys waynaheena iyo dad badan oo qoyskeena kaniisada kamid ah ayaa qaatay casharada luuqada dhagoolka si ay ula hadlaan Olivia. Waxaan helnay jacayl wayn iyo dhiiri gelin intaan baranaynay caqabadaha qaaska ah ee ka dhasha maaha keliya inaan korinayno ilmo dhagool ah, laakiin sidoo kale ilmaha walaaladeed ah. Dhankeenana, waxaan taageeradeena iyo dhiiri gelinteena siinaynaa waalidiinta kale ee korinaaya carruurta dhagoolka ah ama baahida kale ee gaarka ah qaba.

Waxaan soo marnay jid dheer ku dhawaad todobo sano. Waxaa aad noo dhiiri geliyay wicitaanka taleefanka nooga yimid iskuduwaha deegaankeena ee Parent-to-Parent dhawrkii maalmood ee ugu horeeyay markii dhagoolnimada la xaqiijiyay gu'gaas. Intaan ku jirnay murugteena, waan dhagaysany intay nala wadaagaysay jidka ay usoo martay ka go'aan gaarista gabadheeda dhagoolka ah. Hadalka ugu dareenka cuslaa ee ay sheegtay ayaa ahaa maalintaas Maayo ee qoraxeedka ah, "Haddii aad gaarto go'aan uuna u shaqeyneyn qoyskaaga, badal go'aanka!" Anaguna, waan badelnay. Waxaan u baahnayn inaan iskeen u ogaano nooca kaabayaasha maqalka ee aan dooranayno, nooca hadalka ee aan muhiimada siinayno, nooca dugsiga barbaarinta ee gabadhu dhiganayso, dhakhtarka caafimaad ee aan u xulayno Olivia iyo qoyskeena. Go'aanadaan ayaa keenay go'aano kale, sida u guurista deegaan kale, xulashada barnaamijka ugu habboon ee waxbarashada iyo u doodista qorshaha waxbarashada ee Olivia. Waxaan gaarnay go,aano, khaladaad, laakiin waxaan sidoo kale gaarnay guul wayn iyo abaalmarin. Inkastoo aan biloowgii doonaynay inaan "xalino" maqalka Olivia aana soo kabno 17 billood ee ay bilaa codka ahayd, hadda waxaan ku faraxsan nahay nolosha aan haysano. Taasi waa nolol aan dhammaan su'aalaha laga jawaabin, mustaqbalkuna uusan cadayn, laakiin higsiga ayaa ah mid wanaagsan suurtagalnimada kobacuna waa mid wayn.

Barandada: Safarka Qoyska

waxaa qoray Christine Griffin

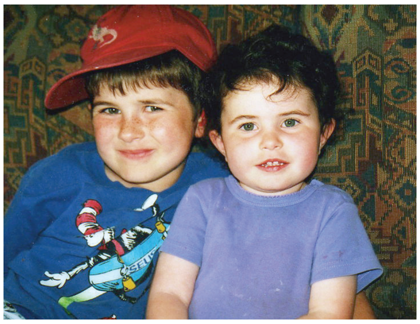

Dabcan waad maqashay oraahda dhahaysa, "marka hal albaab xidhmo mid kale ayaa furma" laakiin ma jiro qof noo sheegaaya marinka albaabka. Tusaalahaan, marinka albaabaka ayaa ka dhigan safarka, safar ka biloowda daqiiqada koobaad ee waalid ama qoys loo sheego in ilmahoodu yahay dhagool ama kuwa maqalku culus yahay.

Markii labadeena carruur ah la baaray toban sano kahor, waan fajacnay. Ma aanaan aqoon wax aan samayno, waxay ahaan lahaydba, ma jirin qof qoyskeena kamid ah oo dhagool ahaa. Marka, si ay nooga caawiso helitaanka xog, waxaan la hadalnay qof kasta oon la kulano, dhab ahaantii—beerta raaxada, suuqa alaabaha, taleefanka, meel kasta. Waxa aan isla markii ogaaday ayaa ahaa in aanay jirin dad badan oo yaqaanay waxyaabaha qaaska ah ee taageerida waalidiinta iyo ilmaha dhagoolka ah. Raadinta "safka hore" ee adeegyada ayaa ahayd u dhaw waxaan suurtagal ahayn aageena, sabab la xariirta inta badan inaanan aqoon wax aan dadka waydiiyo. Siday ahaydba, wax badan kama xasuusto wixii dhakhtarka maqalku ii sheegay markaan u tagay, "Dhagoolnimada labada dhagood ee neerfaha maqalka. Maxaa tiri?"

Markii aan ugu danbayn wada sheekaysigii koobaad la yeeshay waalid kale, waan dagay, inkastoo xaaladaheenu kala duwanaayeena, waxay igu tiri, "Noqo u doodaha koobaad ee ilmahaaga oo ku kalsoonoow fikirkaaga."

Waxyar kadib waxaa la i baray barnaamijka taageerada waalidka oo ku yaalay xarun taageerada dhalaanka bixisa oo maxali ah halkaas oon gabadheena gaynay. Halkaani waa meesha aan ugu danbayn iskaga warami kara waalidiinta kale, aan ka ogaaday khayraadka, sida ugu muhiimsana, aan ku dareenay in la i dhagaysanaayo lana fahmaayo markii koobaad bilo badan. Mar danbe ma dareemin go'doon; waxaan isla markiiba helay aqbalaad iyo dhiiri gelin ka imaanaysay waalidiinta kale taasoo ii sahashay inaan qaado talaabooyinka xigga ee aan carruurteena ku caawinaayo.

Waxaan isla markiiba baranay in guusha ilmaheenu ku xiran tahay gacmaheena anagoo ah wali waalid door ku leh. Wali, barashada xog cusub muddo aad u kooban, oo ay la socdaan qaybaha kale ee nolosheena, ayaa ahayd wax walaac ku reebay ninkayga iyo anigga. Dukumentariga PBS ee *Stress – A Portrait of a Killer*, waalidiinta carruurta naafada ah ayaa la daraaseeyay waxaana la ogaaday inay yihiin dadka ugu walaaca badan aadanaha dunida ku nool. Waxaa la ogaaday in, ayadoo ay jiraan mudooyin dheer iyo heerarka walaaca oo sareeya, unugyada DNA ayaa degdeg oo jarma, taasoo shan sano ka jaraysa halkii sano ee waalidiintaas noolaadaan. Nasiib wanaag, waxaa jira daawayn dabiici ah ee DNA ga, taasoo laga helo waalidiinta oo istaageera. Waxaan aaminsan nahay in taageerada waalidku isa siiyaan aysan ahayn wanaag keliya, ee ay tahay aasaasi.

Sidaas awgeed, waxaan ku siin karaa wax kasta maalintaan, waxayna noqon kartaa inaad la hadasho dadka kale aadna caawimaad ama sharaxaad waydiisato markaad u baahato. Ku xirnoow dadka, haddii ay tahay keliya inaad warside iska qorto ama inaad ku biirto liiska adeega. Rajo badan ayaa u furan cunugaaga; farxadaha ayaa aad uga badnaan doona caqabadaha marinkuna waa meel wax lagu barto laguna kobco.

Safar Waxtar Leh

waxaa qortay Natalie Delucchi

Waxaa noo jooga wiil 5 sano jir ah oo aalada cochlear ku xiran tahay iyo gabadh 2 sano jir ah oo hadda laga helay dhagoolnimo sii badanaysa. Waxay ahayd arin dhib badan laakiin abaalmarin leh.

Wiilkeenu waxa uu dhigtaa fasalka birimada ee deegaankeena, asagoo tijaabada ka keenay
heer ka sareeya labo sano da'diisa. Kahor intaan aalada lagu xirin, wuxuu yaqaanay ku dhawaad
15 eray. Wiilkeenu waxa uu dhigtaa dugsiga dhagoolka oo afka laga hadlo oo badalay noloshiisa. Gabadheena ayaa bilaabaysa sanadka soo socda.

Dhagoolnimadu waa waxa aan nahay waxayna carruurteena ka dhigtaa kuwa qaas ah oo cajiib ah. Way na cajab geliyaan maalin kasta waxayna na bareen inaanaan maqalka marna u qaadan wax bilaash lagu helo—laga bilaabo dhagaysiga shinbiraha ilaa balalaqda falaashka musqusha. Naafadoodu waa barako!

Washington State Department of HEALTH

DOH 344-017 Aug 2024 Somali